

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

*„Chceme učit tak, aby se naši žáci mohli každý den těšit
na něco nového.“*

Obsah

1	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
1.1	Úplnost a velikost školy	6
1.2	Vybavení školy	6
1.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
1.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
1.5	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
2.1	Zaměření školy	9
2.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	9
2.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
2.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	19
2.5	Začlenění průřezových témat.....	20
3	UČEBNÍ PLÁN	28
3.1	Tabulace učebního plánu	28
3.2	Poznámky k učebnímu plánu	30
4	UČEBNÍ OSNOVY	34
4.1	Jazyk a jazyková komunikace	34

4.1.1	Český jazyk a literatura	34
4.1.2	Anglický jazyk.....	57
4.1.3	Německý jazyk.....	68
4.1.4	Ruský jazyk.....	73
4.2	Matematika a její aplikace.....	78
4.2.1	Matematika	78
4.3	Informační a komunikační technologie	95
4.3.1	Informatika	95
4.4	Člověk a jeho svět	99
4.4.1	Prvouka.....	99
4.4.2	Přírodověda.....	99
4.4.3	Vlastivěda	99
4.5	Člověk a společnost.....	117
4.5.1	Dějepis	117
4.5.2	Člověk ve společnosti.....	130
4.6	Člověk a příroda	144
4.6.1	Fyzika	144
4.6.2	Chemie	155
4.6.3	Přírodopis	166
4.6.4	Zeměpis.....	172
4.7	Umění a kultura	182
4.7.1	Hudební výchova	182
4.7.2	Výtvarná výchova	196
4.8	Člověk a zdraví	202
4.8.1	Tělesná výchova.....	202
4.9	Člověk a svět práce.....	209
4.9.1	Pracovní činnosti	209
5	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	217

5.1	Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků.....	217
5.2	Obsahová náplň volitelných předmětů	218
5.2.1	Konverzace v anglickém jazyce	218
5.2.2	Cvičení z českého jazyka.....	220
5.2.3	Výchova ke zdraví.....	223
5.2.4	Základy algoritmizace	225
5.2.5	Počítačová grafika	227
5.2.6	Konverzace v německém jazyce.....	230
5.2.7	Cvičení z matematiky.....	233
5.2.8	Dramatická výchova.....	237
5.2.9	Zdravověda.....	240
5.2.10	Seminář z fyziky.....	242
5.2.11	Historický seminář.....	247
5.2.12	Základy strojních konstrukcí.....	250
5.2.13	Pracovně technické činnosti.....	253
5.2.14	Kreativní dílna.....	255
5.2.15	Přírodovědné praktikum	259
5.2.16	Cvičení z českého jazyka a matematiky.....	263
5.2.17	Audiovizuální technologie	268
5.2.18	Chemická praktika	270
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	272
6.1	Pravidla hodnocení žáků	272
7	PŘÍLOHA Č. 1	289
7.1	Plán pedagogické podpory (PLPP).....	289
7.2	Individuální vzdělávací plán (IVP).....	289
7.3	Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP.....	290
7.4	Specifikace provádění podpůrných opatření	291

Identifikační údaje

ÚDAJE O ŠKOLE:

název školy: Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace
adresa školy: Purkyňova 510, 464 01 Frýdlant
ředitelka školy: Mgr. Bc. Petr Kozlovský
telefon, fax: 482 312 197, 602 443 206
web: www.zsazusfrydlant.cz
e-mail: podatelna@zsazusfrydlant.cz
IČO: 63154617

ZŘIZOVATEL:

adresa: Město Frýdlant, T. G. Masaryka 37, 464 01 Frýdlant
starosta: Ing. Dan Ramzer
telefon: 482 312 150
e-mail: mesto@mu-frydlant.cz
IČO: 262781

PLATNOST DOKUMENTU: OD 27. 8. 2007

Aktualizace k 29. 8. 2013 (zavedení povinného druhého cizího jazyka – na pokyn MŠMT)

Aktualizace k 25. 8. 2016 (v součinnosti se změnami v RVP)

Aktualizace k 31. 8. 2017 (v součinnosti se změnami v RVP)

Aktualizace údajů k 31. 8. 2018 (změna statutárního zástupce školy)

Aktualizace k 31. 8. 2019 (nové učebny v ul. Husova zaměřené na badatelsky orientované vyučování)

Aktualizace k 31. 8. 2020 (nový VP Cvičení z českého jazyka a matematiky)

.....
Mgr. Bc. Petr Kozlovský
ředitel školy

razítko školy

1 Charakteristika školy

1.1 Úplnost a velikost školy

Základní školu zřídilo město jako příspěvkovou organizaci. Škola uskutečňuje vzdělávání podle § 3 zákona č.561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Pracoviště základní školy jsou celkem ve třech budovách, jednotlivé budovy jsou od sebe vzdáleny 300 až 600 m.

Součástí základní školy jsou oddělení školní družiny. Na dvou pracovištích je umístěna i výdejna obědů s jídelnou, jedno pracoviště má pro stravování přímo vedle budovy školní jídelnu s kuchyní, která je ale jiným subjektem.

Školu navštěvují žáci z Frýdlantu, ale zároveň je školou spádovou pro okolní obce. Dojíždí sem cca 1/3 žáků z celkového počtu.

1.2 Vybavení školy

Všechna pracoviště základní školy mají dostatečné prostory pro výuku, které jsou světlé a čisté. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře žáci svými pracemi. Každé pracoviště má svou tělocvičnu, i když na dvou pracovištích je menších rozměrů, vhodná spíše pro žáky 1. stupně. Škola má dále zřízenou učebnu chemie, hudební a jazykovou učebnu, školní dílny a cvičnou kuchyňku pro výuku pracovních činností.

Na pracovišti v ulici Husova máme nově zřízené učebny zaměřené na badatelsky orientované vyučování. Učebny mají kapacitu 30 a 24 žáků a jsou vybaveny moderními měřicími senzory, tablety, sestavami pokusů, interaktivní tabulí a dalšími pomůckami potřebnými pro realizaci výuky. Učitel zde nepředává učivo výkladem v hotové podobě, ale vytváří u žáků znalosti cestou řešení problému a systémem kladených otázek. Zastává funkci průvodce. Žáci sami si kladou otázky, formulují hypotézy, plánují postup jejich ověření, provádějí pokusy, vyhledávají a třídí informace. Své výsledky vyhodnocují a formulují závěry, které nakonec prezentují před ostatními. Tímto rozvíjí všechny klíčové kompetence. Na prvním stupni se učebna, či její pomůcky, využívají v rámci konkrétního témat v předmětech vlastivědy, přírodovědy a prvouky (např. skupenství, teplota, fyziologické funkce a potřeby,...), na druhém stupni se učebna využívá jak pro krátkodobé projekty, tak pro výuku předmětů fyziky, přírodopisu a chemie. Tato učebna umožňuje zároveň podporu nadaných žáků, kteří zde mohou provádět samostatné pokusy a výzkumné projekty.

Každé pracoviště má zahradu s možností využití pro oddech. Na pracovišti v ulici Purkyňova je menší atletický stadion, který je v současnosti mimo provoz a čeká na rekonstrukci, a dále je zde nově zbudované hřiště pro míčové hry. Před budovou v ulici Purkyňova bylo vytvořeno nové hřiště s dopravní tematikou a oddechovou zónou pro školu i veřejnost. Navíc se využívají i sportovní zařízení města - sportovní hala, zimní stadion, fotbalový stadion, skatepark a hřiště s workoutovými prvky.

V době volna a přestávek žáci mohou využívat všech prostor školy, odpočinkové koutky na chodbách, knihovnu, učebnu PC, v případě příznivého počasí i zahradu školy. Na pracovištích v ulici Purkyňova i Husova je provozována kvalitní žákovská knihovna.

Žádné pracoviště nemá v současné době bezbariérový přístup, je to úkol do budoucna k řešení.

Škola má přiměřené hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy). Na všech pracovištích byly vybudovány šatnové bloky.

ZŠ, ZUŠ a MŠ, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Vnitřní vybavení školy (lavice, židle,...) je pořizováno postupně moderním, výškově stavitelným nábytkem. Postupně jsou dokupovány učebnice a ostatní školní pomůcky (nástěnné obrazy, mapy, slovníky....).

Na každém pracovišti je zřízena počítačová učebna, škola je dále vybavena multimediálními tabulemi a dataprojektory, dále učitelskými notebooky a počítači v každé sborovně. Všichni vyučující mají zázemí ve sborovnách a případně kabinetech, mají volný přístup na internet, používají tiskárnu a kopírku a společně se schází ve sborovně.

Pro volný čas a zájmovou činnost je žákům k dispozici dům dětí a mládeže, který je součástí školy. Je zde vybudovaný ekologický koutek, dále je zde zřízena a provozována logopedická poradna, která je dětmi a žáky hojně využívána.

1.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor základní školy tvoří ředitel, dva zástupci ředitele, přibližně 55 učitelů včetně výchovných poradců, speciálního pedagoga, metodiků prevence patologických jevů, dále vychovatelky školní družiny a asistenti pedagogů. Sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově pestrý - od mladých pracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro žáky se speciálními poruchami učení, převážně na 1. stupni. V současné době je většina učitelů kvalifikovaných, někteří učitelé si doplňují vzdělání v kombinovaném studiu na fakultách (specializační studia, rozšiřující, studium pro získání pedagogické způsobilosti, studium doplňující).

Většina učitelů, téměř 100%, prošla úrovní „Z“ v práci na počítači a dalších cca 25% prošlo modulem „P“. Cílem těchto školení je především rutinní práce na počítači a využívání ICT ve výuce, případně v prezentaci školy, třídy.

V oblasti DVPP jsou především prioritou školení s tématy zaměřenými na vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, na práci se skupinou, na podporu osvojení metod hodnocení a na preventivní programy. Dále byla proškolená koordinátorka ŠVP.

1.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je členem **Asociace školních sportovních klubů**, která je nositelem sportovních aktivit našich žáků mimo školu v okresních či krajských přeborech.

Škola je zapojena do několika projektů ekologického charakteru: ekologická aktivita projektu „**MRKEV**“, sběr druhotných surovin, třídění odpadu ve škole.

Pro budoucí žáky naší školy probíhá tzv. „**Školička**“, která dětem svým programovým zaměřením usnadňuje vstup do školy.

Každým rokem je školou zajišťována dopravní výchova na dopravním hřišti ve městě. Škola organizuje vzdělávací exkurze, v případě zájmu lyžařsko-turistický výcvikový kurs pro žáky 2. stupně a pro žáky 1. stupně školu v přírodě. Dále je pro žáky 1. stupně zajišťován povinný plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin.

Dvě pracoviště školy mají **dlouhodobou spolupráci se školami v Polsku**. Spolupráce probíhá na bázi sportovních dnů jak u nás, tak i v Polsku.

Dále byla škola zapojena i v mezinárodních projektech typu **PISA a TIMSS**.

Partnerství v projektech ESF: Na jedné lodi - projekt MASIF, Inkluze.

1.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pro celou školu vzniklo z důvodu sjednocení činnosti jedno SRPŠ a byla zřízena školská rada, kde jsou zastoupena pracoviště poměrnou částí.

Zákonní zástupci mají možnost se informovat o dění na škole prostřednictvím webových stránek školy a školní informační tabule, která je umístěna ve středu města (u pošty).

O výsledcích vzdělávání dostávají zákonní zástupci informace při osobním jednání na konzultačních hodinách, třídních schůzkách a prostřednictvím elektronické žákovské knížky v rámci Školy on line.

Škola spolupracuje s nejrůznějšími organizacemi ve městě i mimo město. Jedná se zejména o organizace, které se podílejí na zajištění kvalitního vzdělávání a výchovy dětí a žáků. Především je to zřizovatel Město Frýdlant, dále Městský úřad odbor OSPODu (besedy, výchovné komise), Policie ČR (besedy, šetření, dohled, prevence), Městská policie Frýdlant, Pedagogicko-psychologická poradna v Liberci a ve Frýdlantu (šetření, poradenství), SVP Frýdlant, Úřad práce v Liberci (kariérové poradenství a volba povolání), městská knihovna a museum (besedy, naučné pořady), městské informační centrum (informační brožury, dění ve městě), střední školy ve městě (gymnasium a SŠHaL), Nadace škola hrou (sponzorské dary), AISIS (DVPP), o. s. Domeček (podpora volnočasových aktivit školy), Maják (prevence, přednášky, besedy), partnerské školy v Polsku (sportovní akce, společné zpívání, výměnné pobyty), Ekokom (třídění odpadu, přednášky), MAJÁK o. p. s., Čmelák, Nadace Jizerských hor (granty, výsadba přírodnin v areálech školy), Pekárna ODKOLEK (sponzorování akcí), AŠSK (sportovní soutěže), ZOO, Divizna (přednášky, ekopobyty), Armáda ČR (přednášky, besedy) a mnoho dalších.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.1 Zaměření školy

- Chceme učit tak, aby se naši žáci mohli každý den těšit na něco nového.
- Chceme učit tak, aby si žáci uměli v životě poradit.
- Chceme učit tak, aby žáci získali všeobecný přehled.
- Chceme navíc žákům nabídnout to, co je zajímavé.
- Chceme podporovat žáky nadané i žáky s handicapem.
- Chceme vést žáky k samostatnosti, zdravému sebevědomí, odpovědnosti a ke slušnosti.
- Chceme pomáhat nacházet žákům své místo v životě.
- Chceme vytvářet ve škole bezpečné a příjemné klima pro všechny.

2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení - pomáháme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní vzdělávání

- v učení klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- učíme je plánovat svou činnost
- vedeme žáky k samostatnému organizování některých činností
- vedeme je k sebekontrolě a vlastnímu hodnocení

Kompetence k řešení problémů - rozvíjíme u žáků logické uvažování a tvořivé myšlení

- zadáváme žákům problémové úlohy z praktického života
- vedeme je k hledání možných řešení, k jejich vyhodnocování a k aplikaci osvědčených postupů v obdobných situacích
- využíváme vhodných metod, jako je projektové vyučování, činnostní učení, pokus a kooperativní metody

Kompetence komunikativní – vedeme žáky k všestranné a otevřené komunikaci

- seznamujeme žáky se základními prostředky komunikace
- učíme žáky diskutovat, argumentovat, obhajovat své názory, výstižně a kultivovaně se vyjadřovat v ústním i písemném projevu
- umožňujeme žákům prezentovat svou práci na veřejnosti

Kompetence sociální a personální - učíme žáky spolupracovat

- zařazujeme práci v týmu a ve dvojicích a projektovou výuku
- učíme je respektovat se navzájem, respektovat pravidla práce v týmu, naslouchat druhému, pomáhat slabšímu
- pomáháme žákům organizovat společné akce
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce, ale i práce a úspěchu druhých

Kompetence občanské - chceme, aby se žáci projevovali svobodně a zodpovědně

- vedeme žáky k ohleduplnosti, zdvořilosti a úctě k druhým lidem
- učíme žáky rozpoznat vlastní chyby, poučit se z nich a omluvit se
- motivujeme žáky k uplatňování svých práv a plnění svých povinností
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování a k akceptování důsledků svých rozhodnutí
- jednáme s respektem se všemi žáky
- organizujeme třídní akce a vytváříme dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učitelem
- vedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě a ke svému prostředí

Kompetence pracovní - vedeme žáky k ochraně fyzického a duševního zdraví svého i druhých

- vyžadujeme dodržování pravidel bezpečného chování
- vedeme žáky k odpovědnosti za zdraví své i druhých
- učíme žáky bezpečně používat materiály, nástroje a vybavení
- pomáháme žákům orientovat se v různých profesích a rozhodnout své možnosti při volbě povolání

2.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

2. Vyžaduje-li to zájem žáka, doporučí škola zákonnému zástupci, aby vyhledal pomoc školského poradenského zařízení. Škola spolupracuje před přiznáním podpůrného opatření žákovi zejména se školským poradenským zařízením, se zřizovatelem, lékařem a orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

3. Výsledkem poradenské pomoci školského poradenského zařízení jsou zejména zpráva a doporučení. Škole se poskytuje pouze doporučení. V doporučení jsou uvedena podpůrná opatření prvního až pátého stupně, která odpovídají zjištěným speciálním vzdělávacím potřebám žáka.
4. Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.
5. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
6. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o tom, že škola postupuje v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, může řediteli školy navrhnout, aby s ním případ projednal za účasti pověřeného zaměstnance příslušného poradenského zařízení a ředitel je povinen jednání bez zbytečného odkladu svolat.
7. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané v doporučení školského poradenského zařízení. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
8. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
9. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a speciální pedagog s ostatními vyučujícími. O změně způsobu hodnocení žáka rozhodne ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka a se souhlasem školské rady.
10. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
11. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Přístup k integrovanému žákovi (nejvhodnější postupy, metody práce, činnosti...):

- dostatečná motivace ke školní práci
- pomáhat získávat žákovi úspěch
- často chválit, povzbuzovat
- dle obtíží zvýhodňovat žáka v psaném projevu
- dle obtíží upřednostňovat ústní zkoušení
- podle potřeby zařazovat vhodná cvičení (zraková, sluchová, grafomotorická...)
- častěji žáka vyvolávat
- při výkladu látky používat názorné pomůcky
- využívat práci na PC (výukové programy)
- pracovat ve skupinách (žák může uplatnit to, co zvládá; získávat sebedůvěru)
- omezit rušivé elementy (pomáhat žákovi i jinak udržovat pozornost - střídáním činností, drobná dopomoc atd.)
- využívat domácí přípravu (např. příprava diktátů...)
- využívat doplňovací cvičení, cvičení zkracovat nebo poskytovat delší čas na splnění úkolu
- pravidelné zaúkolování žáka, důsledná kontrola

Při plánování a realizaci vzdělávání je nutné vycházet z konkrétních zjištění a popisu potřeb žáka, dále pak z jeho možností. V úvahu je nutné brát diagnostickou zprávu odborného pracoviště.

Reedukační techniky pro rozvoj poznávacích funkcí:

- sluchová diferenciacce řeči (sluchová analýza a syntéza, rozlišování měkkých a tvrdých slabik, sluchová diferenciacce délky samohlásky)
- zraková percepce tvarů (rozlišování pozadí a figury, rozlišování inverzních tvarů)
- prostorová orientace
- nácvik sekvencí, posloupnosti
- koncentrace pozornosti
- rozvoj pohotovosti mluvidel (cvičení výslovnosti)
- rozvoj slovní zásoby

Organizace péče o děti s poruchami učení na škole:

- 1) individuální přístup v rámci běžné třídy ZŠ
- 2) reedukace prováděná speciálním pedagogem ve škole

Tabulky - Přehled vybraných poruch dle §16/č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Název poruchy	Stručné vymezení poruchy	Charakteristické znaky	Základní přístup pedagoga	Vhodné metody a formy ve vyučování	Pozn.
<p>Specifická porucha učení - dyslexie</p>	<p>Porucha osvojování čtenářských dovedností.</p>	<p>Rychlost čtení není plynulá; chybovost se často objevuje v záměnách písmen tvarově podobných (b-d-p), zvukově podobných (t-d) nebo i zcela nepodobných; technika čtení obsahuje metodu tzv. dvojitého čtení (tzn. čte si slovo potichu po hláskách a poté je vysloví nahlas, nedochází k hláskové syntéze; neporozumění slov, věty či celého textu může být způsobeno neschopností provést správnou syntézu hlásek ve slovo s jeho odhalením.</p>	<p>Rozvoj percepčně-motorických funkcí, řeči a dalších dovedností, které souvisejí se čtením (technika čtení - dekodování , porozumění) - zrakoprostorová identifikace písmen, spojení hláska - písmeno, spojování písmen do slabik, čtení slov se zvyšující se náročností hláskové stavby, čtení vět - souvislého textu).</p>	<p>Vyučovací metody: s aspektem didaktickým (zejména metody slovní - porozumění, metody práce s knihou); s aspektem procesuálním (upřednostněné metody písemného hodnocení nebo hodnocení známkou); s aspektem psychologickým (metoda sdělovací, badatelská, výzkumná, problémová a také hra ve formě pracovní činnosti). Formy vyučování: skupinové, individualizované; organizační v rozličných prostředích.</p>	

Název poruchy	Stručné vymezení poruchy	Charakteristické znaky	Základní přístup pedagoga	Vhodné metody a formy ve vyučování	Pozn.
<p>Specifická porucha učení - dysgrafie</p>	<p>Porucha osvojování psaní, postižení grafomotorického projevu.</p>	<p>Obtížné pamatování a napodobování tvarů písmen; písmo je příliš velké nebo malé, často obtížně čitelné; obtíže při napodobování písmen a pomalé vybavování tvarů písmen přetrvávající i ve vyšších ročnících; často škrta, přepisuje písmena; písemný projev je neupravený; neúměrně pomalé tempo psaní a písařský výkon vyžaduje neúměrně mnoho energie, vytrvalosti a času.</p>	<p>Rozvíjení motoriky (jemné, hrubé), držení psacího náčiní, uvolňovací cviky, psaní písmen a spojů mezi písmeny.</p> <p>Kompenzace: psaní tiskacím písmem (u žáků vyšších ročníků 2. st.), psaní na počítači v kombinaci se psaním krátkých úkolů rukou, kopírování zápisů v naukových předmětech.</p>	<p>Viz dyslexie</p>	
<p>Specifická porucha - dysortografie</p>	<p>Porucha pravopisu, postižení v oblasti jazykové citlivosti.</p>	<p>Nerozlišování krátkých a dlouhých samohlásek, slabik dy-di, ty-ti, ny-ni, sykavek; vynechávání, přidávání, přesmyknutí písmen nebo slabik, nedodržení hranic u slov v psaném projevu a oslabený jazykový cit.</p>	<p>Rozlišování měkkých slabik dí, ti, ni a tvrdých dy, ty,ny - měkká a tvrdá kostka.</p> <p>Rozlišování dlouhých a krátkých samohlásek (procvičování sluchové diference).</p> <p>Analýza, syntéza slov.</p> <p>Rozvoj zrakového a sluchového vnímání.</p> <p>Rozvoj prostorové orientace.</p>	<p>Viz dyslexie</p>	<p>Dysgrafie a dysortografie spolu souvisí a velmi často se vykytuje jako komplexní porucha psaného projevu.</p>

Název poruchy	Stručné vymezení poruchy	Charakteristické znaky	Základní přístup pedagoga	Vhodné metody a formy ve vyučování	Pozn.
<p>Specifická porucha - dyskalkulie (praktognostická, verbální, lexická, grafická, operační, ideognostická)</p>	<p>Porucha matematických schopností, která postihuje manipulaci s čísly, číselné operace, matematické představy, geometrii.</p>	<p>Praktognostická - nedostatečná manipulace s konkrétními předměty nebo nakreslenými symboly; verbální - obtíže při označování množství a počtu předmětů a matematických úkonů; lexická - neschopnost číst matematické symboly, rozlišovat tvarově podobná čísla, římské číslice; grafická - neschopnost psát matematické znaky, písemný projev je neúhledný, porušena pravo-levá a prostorová orientace; operační - neschopnost provádět matematické operace, počítat z paměti, obtíže při výpočtu kombinovaných úloh; ideognostická - neschopnost pochopit matematické pojmy a vztahy mezi nimi, rozklad čísla, správného výpočtu slovních úloh a převést je z praxe do systému čísel a vyřešit je.</p>	<p>Rozvoj matematické představivosti (rozvoj prostorové a seriální orientace).</p> <p>Rozvoj představ určitého množství prvků.</p> <p>Vytváření představy početní řady.</p> <p>Orientace na číselné řadě, číselné ose, představy o struktuře čísla, rozklad čísla v první desítce, sčítání v číselném oboru do deseti, úlohy s přechodem přes desítku, odčítání, násobení, dělení, víceciferná čísla, sčítání a odčítání kladných a záporných čísel, desetinná čísla a zlomky.</p>	<p>Viz dyslexie</p>	

Název poruchy	Stručné vymezení poruchy	Charakteristické znaky	Základní přístup pedagoga	Vhodné metody a formy ve vyučování	Pozn.
Specifická porucha - dysmúzie	Nedostatek či ztráta smyslu pro hudbu.	Postihuje schopnost vnímání a reprodukce hudby. Neschopnost v rozlišování tónů, nepamatování si melodie, není schopen reprodukovat rytmus. Dělí se na: Expresivní - neschopnost reprodukovat třeba i velice známý hudební motiv. Totální - jedná se o nedostatek hudebního smyslu a citu komplexně.	Určité metody tréninku k rozpoznání síly, výšky a barvy tónů, rytmické struktury spojené s grafickým záznamem (např. Orffova metoda), napomáhají cvičení s hudbou a dechová cvičení.	Viz dyslexie	
Specifická porucha - dyspraxie (vývojová porucha motorické koordinace)	Porucha či nezralost v uspořádání pohybů, která přechází k dalším problémům v oblasti jazyka, percepce a myšlení.	Částečné snížení schopnosti vykonávat složitější pohybové úkony - problémy v předmětech TV, VV a M (geometrie).	Procvičování jemné motoriky rukou, zrakově-motorická koordinace (oko-ruka). Koordinace pohybů (např. pohyb s hudbou, jednoduchá sestava).	Viz dyslexie	Dříve pod názvy: syndrom nešikovného dítěte; minimální mozková dysfunkce.
Specifická porucha - dyspinxie	Neschopnost naučit se kreslit.	Nízká úroveň kresby z hlediska vlastního provedení. Druhy a projevy: motorická - přerušovaná kostřbatá čára, roztřesené linie, přetahování nebo nedotahování linií, motorické zjednodušení tvarů, vizuální - chybí schopnost vytvořit vlastní představu, s níž je úzce spojena vizuální percepce a vizuální paměť.	Cvičení jemné motoriky a senzomotorické koordinace.	Viz dyslexie	

Název poruchy	Stručné vymezení poruchy	Charakteristické znaky	Základní přístup pedagoga	Vhodné metody a formy ve vyučování	Pozn.
Lehká mozková dysfunkce (od 60. let u nás)	Drobná mozková poškození	Viz ADD, ADHD	Viz ADD, ADHD	Viz dyslexie	Posuzována z hlediska příčin (LMD=ADD, ADHD)
Porucha pozornosti - ADD (zahraniční termín) Porucha pozornosti s hyperaktivitou - ADHD (zahraniční termín)	Zvýšená citlivost vnímání na sebemenší podněty v daném okolí.	<u>Tři hlavní symptomy:</u> - poruchy pozornosti - impulzivity - hyperaktivity <u>Nejtypičtější projevy chování:</u> - vysoká míra aktivity (vypadá, že je v neustálém pohybu, nenechá v klidu ruce ani nohy, vrtí se, padá ze židle, vyhledává předměty - s nimiž si hraje nebo vkládá do úst, prochází se po třídě - nedokáže setrvat na místě) - impulzivita a malé sebeovládání (často něco vyhrkne, mnohdy nevhodně; nemůže se dočkat, až na něj přijde řada; často skáče do řeči ostatním nebo je ruší; často nadměrně mluví; dostává se do nesnáze tím, že dříve reaguje, teprve pak přemýšlí; nezřídka se zapojuje do fyzicky nebezpečných činností, aniž by předem uvážil možné následky, proto se často zraní).	<u>Dle přidružených SPU:</u> - trpělivost, klid - nešetřit povzbuzením, pochvalou a oceněním za dobré výkony a především za projevenou snahu - nedopustit, aby se dítě naučilo něčemu špatně - spolupráce s dítětem - málo a často (krátké a častější učení) - využít zájmu dítěte - hodně pohybu - nepřipustit, aby u dítěte vznikl pocit méněcennosti - práce s dítětem pokud možno za dokonalého soustředění - vyloučit všechny rušivé podněty - výkony dítěte hodnotit spravedlivě - spolupráce rodiny a školy.	Viz dyslexie	Posuzována z hlediska vnějších znaků v chování a jednání.

Název poruchy	Stručné vymezení poruchy	Charakteristické znaky	Základní přístup pedagoga	Vhodné metody a formy ve vyučování	Pozn.
Vybrané (časté) vady řeči nebo-li poruchy grafické podoby řeči	Vztahující se k vývojovým specifickým poruchám učení (komplexně zahrnutý pod název dyslexické poruchy řeči).	Specifický logopedický nálezn (artikulační neobratnost, specifické asimilace, oslabený jazykový cit).	Viz dys-poruchy	Viz dyslexie	Pod název dyslexie (v širším smyslu slova) jsou zahrnuté všechny poruchy dys-
Autismus (PAS) (porucha časně získaná a nezvratná, z řeckého slova "autos", což znamená "sám")	Vývojové duševní postižení projevující se abnormální sociální interakcí, stereotypními repetitivními vzorci chování a narušenými komunikačními schopnostmi objevující se před třetím rokem věku, které dále trvají.	První autistické znaky najdeme v řeči (jednotvárná řeč, nižší aktivní a pasivní zásoba slov ztelně ovlivněná IQ, který se u autistických dětí zpravidla pohybuje v pásmu od 69 až 0, i když v některých vývojových kognitivních oblastech vývoje daného jedince může být i vyšší), nejasná neverbální komunikace), nedostatek empatie, neschopnost navazovat a udržet přátelství, hluboký zájem o specifický jev či předměty, nemotornost (problémy v TV), nepřirozené pozice...	Průběh práce by měl probíhat na předem vymezených místech (odlišné pro individuální práci, skupinovou práci, skupinovou práci s ostatními dětmi, snaha pracovat vždy na stejném místě se stejným postupem; dodržování pravidelného režimu, struktury (častější střídání činností není vhodné); informovat o činnostech, které budou následovat; nové poznatky opírat zejména o slyšené slovo (krátké věty, přiměřeně používat abstraktní pojmy); využívat názornost; respektovat zvýšenou unavitelnost (nejenom v případě přidružených poruch dys-); umožnění odpočinku a relaxace dle zájmu dítěte, zásadně přistupovat k dítěti s klidným tónem řeči, minimalizovat nepředvídatelné a stresové situace...	Např. metoda VOKS (program Výměnný obrázkový komunikační systém). Formy vyučování: především individualizovaná, organizační formy v rozličných prostředích (názornost).	PAS - Poruchy autistického spektra (Do skupiny označené F 84.0 patří dle MKN -10. revize: dětský autismus (F 84.0), atypický autismus (F 84.1), Rettův syndrom (F 84.2), jiná dezintegrativní porucha v dětství (F 84.3), hyperaktivní porucha spojená s mentální retardací a stereotypními pohyby (F 84.4), Aspergerův syndrom (F 84.5), jiné pervazivní vývojové poruchy (F 84.8) a nespecifikovaná pervazivní vývojová porucha (F 84.9).

Název poruchy	Stručné vymezení poruchy	Charakteristické znaky	Základní přístup pedagoga	Vhodné metody a formy ve vyučování	Pozn.
Porucha pozornosti s hypoaktivitou	Celkově snížená aktivita, zpomalené tempo při činnosti i v myšlení.	Neprojevení zájmu o dění v průběhu vyučování - znatelná pasivita.	Především časté pobízení k činnostem. Viz porucha pozornosti s hyperaktivitou.	Viz dyslexie	Posuzována z hlediska vnějších znaků v chování a jednání.
Smyslová, tělesná postižení a jiná další postižení	Odborná literatura				

Reedukace (náprava) - rozdíl mezi nápravou a doučováním

Reedukace bývá tradičními pedagogy zaměňována za doučování. Rozdíl je však značný a je nesprávné provádět doučování v té hodině, která má být věnována reedukaci poruchy u integrovaného žáka. V doučování pomáhá učitel žákovi doplnit mezery ve vědomostech, které vznikly např. absencí z důvodu nemoci, nebo pomáhá žákovi, který potřebuje prodloužený výklad.

Při reedukaci postupuje učitel od nedostatečně rozvinutých psychických funkcí k utváření dovedností bez ohledu na současnou výuku ve třídě. Je možné některé dílčí poznatky z vyučování připomínat nebo je využít při reedukačních cvičeních, ale nelze v žádném případě v reedukačních lekcích dopisovat se žákem to, co nestačil při vyučování.

2.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

1. Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

2. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení.

3. Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. K rozvoji nadání žáků lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů nebo skupin předmětů.

4. Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka na žádost zákonného zástupce přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího lékaře. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel.

5. Hodnocení mimořádně nadaného žáka se řídí doporučením školského poradenského zařízení a splňuje všechny aspekty pro hodnocení žáků.

2.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale realizujeme je především formou integrace do jednotlivých vyučovacích předmětů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- Multikulturní výchova (MKV)
- Environmentální výchova (EV)
- Mediální výchova (MV)

Vysvětlivky: Př/INT = daný tematický okruh je součástí přírodopisu, a to formou integrace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Čj/INT	Čj/INT			M/INT	F/INT Z/INT M/INT	M/INT F/INT	M/INT F/INT	Z/INT M/INT F/INT
Sebepoznání a sebepojetí				Tv/INT	Tv/INT	Pč/INT		Pč/INT	Pč/INT
Seberegulace a sebeorganizace				Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT
Psychohygiena		Čj/INT							Čvs/INT
Kreativita	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT	Pč/INT	Pč/INT	Hv/INT F/INT M/INT	F/INT M/INT	M/INT F/INT	M/INT F/INT

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí				M/INT		Čvs/INT			
Mezilidské vztahy				M/INT Tv/INT	M/INT Tv/INT	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT
Komunikace		Čj/INT		Čj/INT	Aj/INT	Čj/INT Z/INT Vv/INT Aj/INT	Vv/INT Čvs/INT	Aj/INT Vv/INT	Aj/INT Vv/INT
Kooperace a kompetice				Tv/INT	Tv/INT Čj/INT	Z/INT			
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Př/INT					Čvs/INT
Hodnoty, postoje, praktická etika				Př/INT	Př/INT				Čvs/INT

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Prv/INT Tv/INT	Prv/INT Tv/INT	Prv/INT Tv/INT	VI/INT Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT
Občan, občanská společnost a stát		Prv/INT		VI/INT				Čvs/INT	
Formy participace občanů v politickém životě				VI/INT				Čvs/INT	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI/INT			Čvs/INT	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá				VI/INT Vv/INT Čj/INT	Hv/INT Vv/INT	Čj/INT		Hv/INT Z/INT	Hv/INT
Objevujeme Evropu a svět					VI/INT			Z/INT	
Jsme Evropané					VI/INT	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	Prv/INT	Prv/INT	Čj/INT	Hv/INT Vl/INT	Hv/INT		Hv/INT Z/INT		Z/INT
Lidské vztahy	Tv/INT Čj/INT	Prv/INT Tv/INT Čj/INT	Tv/INT Čj/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Z/INT Tv/INT	Tv/INT	Z/INT Tv/INT
Etnický původ		Prv/INT					Z/INT		Z/INT
Multikulturalita					Aj/INT	Z/INT Aj/INT	Z/INT	Aj/INT	Z/INT Aj/INT
Princip sociálního smíru a solidarity			Prv/INT				Z/INT		

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy			Prv/INT	Př/INT	Př/INT	Př/INT Z/INT	Př/INT	Z/INT Ch/INT	Z/INT Ch/INT
Základní podmínky života			Prv/INT	Př/INT	Př/INT	Z/INT		Ch/INT Př/INT	Z/INT Ch/INT Př/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv/INT	Př/INT	Př/INT	Z/INT Př/INT	Př/INT	Z/INT Ch/INT	Z/INT Ch/INT F/INT
Vztah člověka k prostředí	Prv/INT	Prv/INT	Prv/INT	Př/INT	VI/INT Př/INT	Z/INT Př/INT	Př/INT	Ch/INT	Z/INT Ch/INT F/INT Př/INT

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Čj/INT				Čj/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj/INT		Čj/INT		D/INT
Stavba mediálních sdělení					Inf/INT	Inf/INT			Čj/INT
Vnímání autora mediálních sdělení					Hv/INT			Čj/INT	
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj/INT			Čvs/INT		
Tvorba mediálního sdělení					Inf/INT	Inf/INT			Čj/INT
Práce v realizačním týmu					Inf/INT	Inf/INT			

3 Učební plán

3.1 Tabulace učebního plánu

První stupeň Vzdělávací předměty	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Umění a kultura		Člověk a zdraví	Člověk a svět práce	Disponibilní hodiny	Celková časová dotace na předmět
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk				Hudební výchova	Výtvarná výchova				
Český jazyk a literatura	33									7	40
Anglický jazyk		9								2	11
Matematika			20							4	24
Informatika				1							1
Prvouka					6					1	7
Přírodověda					3					1	4
Vlastivěda					3					1	4
Hudební výchova						5					5
Výtvarná výchova							7				7
Tělesná výchova								10			10
Pracovní činnosti									5		5
Volitelné předměty											0
Minimální časová dotace	33	9	20	1	12	5	7	10	5	16	118
	33	9	20	1	12	12		10	5	16	118

Druhý stupeň Vzdělávací předměty	Jazyk a jazyková komunikace		Další cizí jazyk	Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Člověk a svět práce	Disponibilní hodiny	Celková časová dotace na předmět
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk				Dějepis	Výchova k občanství	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova			
Český jazyk a literatura	15																3	18
Anglický jazyk		12															1	13
Další cizí jazyk			6															6
Matematika				15													2	17
Informatika					1												1	2
Dějepis						8												8
Člověk ve společnosti							3							2			1	6
Fyzika								6									1	7
Chemie									3								1	4
Přírodopis										6							1	7
Zeměpis											6						1	7
Hudební výchova												4						4
Výtvarná výchova													6					6
Tělesná výchova															8			8
Pracovní činnosti																3		3
Volitelné předměty																	6	6
Minimální časová dotace	15	12	6	15	1	8	3	6	3	6	6	4	6	2	8	3	18	122
	15	12	6	15	1	11		21				10		10		3	18	122

3.2 Poznámky k učebnímu plánu

Tabulka počtu hodin učebnímu plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Ve výuce **cizích jazyků nabízí** učební plán výuku anglického jazyka od první třídy a výuku druhého cizího jazyka (německého nebo ruského) od sedmé třídy.

Ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** je předmět Informatika vyučován v 5. a 6. ročníku. Aplikace dovedností z předmětu využívají žáci takřka ve všech předmětech od 5. do 9. ročníku.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** jsou naplňovány v předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda. Výstupy zasahující do oboru RVP Výchova ke zdraví jsou také realizovány v předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda na prvním stupni.

Předmět **Člověk ve společnosti** vznikl integrací očekávaných výstupů oborů RVP ZV Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Tyto výstupy jsou rozpracovány do všech ročníků druhého stupně. Pouze očekávané výstupy tematického okruhu Člověk, stát a hospodářství a část výstupů tematických okruhů Člověk jako jedinec a Člověk, stát a právo (vzdělávací obor Výchova k občanství) jsou integrovány do předmětu Pracovní činnosti pod názvem Finanční gramotnost a Svět práce. Hodinová dotace předmětu Člověk ve společnosti byla posílena dvěma hodinami z časové dotace pro vzdělávací oblast Člověk a zdraví a jednou disponibilní hodinou.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** v předmětu Pracovní činnosti dělíme na oddíly: Pěstitelství, Příprava pokrmů, Finanční gramotnost a Svět práce.

UČEBNÍ PLÁN

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle předmětů tak, jak jsou vyučovány ve Školním vzdělávacím programu pro ZV:

Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	I.st.	dis	6.	7.	8.	9.	II.st.	dis
Český jazyk a literatura	8	8+1	7+2	5+2	5+2	33	7	4+1	3+2	4	4	15	3
Anglický jazyk	1	1	3	3	3	9	2	3	3	3	3+1	12	1
Další cizí jazyk	-	-	-	-	-	0	-	-	2	2	2	6	-
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4	4+1	4	3+1	4	15	2
Informatika	-	-	-	-	1	1	-	1+1	-	-	-	1	1
Prvouka	2	2	2+1	-	-	6	3	-	-	-	-	0	-
Přírodověda	-	-	-	1+1	2	3		-	-	-	-	0	
Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	3		-	-	-	-	0	
Dějepis	-	-	-	-	-	0	-	2	2	2	2	8	1
Člověk ve společnosti	-	-	-	-	-	0		1+1	1	2	1	5	
Fyzika	-	-	-	-	-	0		1	2	2	1+1	6	4
Chemie	-	-	-	-	-	0		-	-	2	1+1	3	
Přírodopis	-	-	-	-	-	0		2	1+1	2	1	6	
Zeměpis	-	-	-	-	-	0	1	2	2	1+1	6		
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-	1	1	1	1	4	-
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	2	1	1	6	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-	2	2	2	2	8	-
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-	1	-	1	1	3	-
Volitelné předměty	-	-	-	-	-	0	-	-	2	2	2	0	6
Celková časová dotace	20	22	25	25	26	102	16	29	30	32	31	104	18
						118						122	

Vzdělávací oblast	Předmět Pracovní činnosti	Ročník	Počet hodin / týden / ročník
Člověk a svět práce	Pěstitelství	6.	0,5
	Příprava pokrmů	6.	0,5
	Finanční gramotnost	8., 9.	0,5
	Svět práce	8., 9.	0,5
Celková časová dotace na 2. stupni			3 vyučovací hodiny

Volitelné předměty

Volitelné předměty	Ročník			Předmět vychází ze vzdělávací oblasti:
	7.	8.	9.	
Konverzace v anglickém jazyce	2	2	2	Jazyk a jazyková komunikace
Cvičení z českého jazyka	2	2	2	Jazyk a jazyková komunikace
Výchova ke zdraví	-	-	2	Člověk a zdraví
Základy algoritmizace	2	2	-	Informační a komunikační technologie
Počítačová grafika	2	2	-	Informační a komunikační technologie
Konverzace v německém jazyce	2	2	-	Člověk a společnost
Cvičení z matematiky	2	2	2	Matematika a její aplikace
Dramatická výchova	2	2	-	Jazyk a jazyková komunikace
Zdravověda	2	2	-	Člověk a příroda
Seminář z fyziky	2	2	2	Člověk a příroda
Historický seminář	2	2	-	Člověk a společnost
Základy strojních konstrukcí	2	2	-	Člověk a svět práce
Pracovně technické činnosti	2	2	2	Člověk a svět práce
Kreativní dílna	2	2	-	Člověk a svět práce
Přírodovědné praktikum	2	2	-	Člověk a příroda
Cvičení z českého jazyka a matematiky	-	-	2	Jazyk a jazyková komunikace; Matematika a její aplikace
Audiovizuální technologie	-	-	2	Informační a komunikační technologie
Chemická praktika	-	-	2	Člověk a příroda

Očekávané výstupy volitelných předmětů jsou rozpracovány v učebních osnovách. Upevňují a prohlubují základní učivo. Umožňují specializaci žáka a akceptují jeho osobní maximum.

4 Učební osnovy

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

4.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován od prvního do devátého ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Časová dotace předmětu na prvním stupni je v 1. třídách 8 hodin, ve 2. a 3. třídách 9 hodin, ve 4. a 5. třídách 7 hodin týdně. Na druhém stupni je to v 6. a 7. třídách 5 hodin týdně, v 8. a 9. třídách vždy 4 hodiny týdně. Hodinová dotace předmětu byla posílena deseti disponibilními hodinami (7 + 3).

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy: jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy divadelních představení, kulturních akcí, knihoven, práce s knihou, práce s výukovými programy a práce s texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

1. stupeň

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje - čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na nácvik čtení se používá analyticko-syntetická nebo genetická metoda. Pokud je použita genetická metoda, odpovídají jednotlivé kroky nácviku čtení a psaní metodice výuky touto metodou (neslabikování, užívání velkých tiskacích písmen během celého 1. pololetí apod.). Dále je možnost výuky psacího písma Comenia Script.

2. stupeň

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pracujeme s jazykovými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k práci s jazykovými příručkami a literárními prameny i texty různého zaměření
- zadáváme žákům úkoly, při kterých využívají získané poznatky ke gramaticky i věcně správnému písemnému i ústnímu projevu
- předkládáme žákům vhodné texty na čtení s porozuměním, při zpracovávání informací vyžadujeme, aby žáci rozlišili podstatné od nepodstatného
- vedeme žáky k aplikaci osvojených poznatků z českého jazyka a literatury i v jiných předmětech

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům pracovat s různými zdroji informací (učebnice, knihy, ICT, média, ústní informace), vedeme žáky k jejich využívání i v běžném životě
- vedeme žáky k tomu, aby samostatně používali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, a k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a zdůvodňovat správné řešení
- u žáků rozvíjíme dovednost samostatně řešit problémy a nevzdávat se při prvním nezdaru
- poskytujeme žákům možnost vyjádřit svůj vlastní názor a obhájit své řešení, v případě chybného řešení k popsání důvodů svého rozhodnutí a k odhalení chyby, která k chybnému řešení vedla
- různými aktivitami rozvíjíme logické myšlení, kritické uvažování a srozumitelné a věcné argumentování

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění textů, vedeme je k posuzování různých mediálních sdělení a aktivujeme je k vyjádření názoru na čtený text
- zařazujeme řízené diskuze, během nichž žáci naslouchají názorům druhých, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuzí, obhajují svůj názor a vhodně argumentují, zároveň hledají poučení i od ostatních lidí
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků žáků, vytváříme žákům příležitosti pro ústní i písemnou prezentaci
- k získávání poznatků předkládáme různé typy textů (historické prameny, grafy) a dokumentů (audiozáznamy, videozáznamy, obrazy) i moderní komunikační prostředky a technologie

- zařazujeme do výuky hry, které vedou k rozšiřování slovní zásoby žáků a ke srozumitelnému vyjadřování
- v rámci dramatizace zařazujeme i prostředky neverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci v týmu, přijímání různých rolí a plnění dílčích úkolů tak, aby výsledek práce týmu byl co nejkvalitnější
- výběrem kooperativních metod vedeme žáky k postupnému získávání zkušeností v oblasti spolupráce
- důsledně vyžadujeme respektování společně dohodnutých pravidel
- vytváříme příležitost pro pocit zodpovědnosti za společnou práci, prostor k obhájení stanoviska skupiny a k prezentaci výsledků její práce ostatním
- vytvářením kritérií hodnocení dané činnosti vedeme žáky k pocitu uspokojení ze svých úspěchů a i k ocenění práce druhých
- vedeme žáky ke spolupráci při realizaci třídních i celoškolských projektů
- podporujeme účast na jazykových, literárních a slohových soutěžích

Kompetence občanské

- pomocí volených témat a aktuálních situací vedeme žáky k poznávání kultury vlastní i kultury jiných národů, k hledání odlišností a spojovacích prvků
- prostřednictvím vhodně zvolených ukázek literárních děl rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k literatuře a ke čtenářství, zároveň rozvíjíme emocionální a estetické vnímání žáků
- vedeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví při návštěvách muzeí, divadel, historických památek
- zajišťujeme příležitosti k aktivnímu zapojení do kulturního dění ve městě účastí v soutěžích a na výstavách

Kompetence pracovní

- dbáme na to, aby žáci dodržovali hygienická pravidla pro čtení a psaní
- vyžadujeme dodržování předem dohodnutých pravidel, stanovených kritérií a termínů
- při plnění pracovních úkolů podporujeme reálné a odpovědné posouzení vlastních možností i možností jiných
- podporujeme pochopení, že znalosti a dovednosti, které získávají žáci během učení, jsou důležitou součástí přípravy na budoucí profesi

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 1.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou podobu slova, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky • čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu, dbá na správné čtení samohlásek (dle dělby) a intonaci na konci věty <ul style="list-style-type: none"> • správně spojuje písmena a slabiky • kontroluje vlastní písemný projev <ul style="list-style-type: none"> • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Psaní Příprava na psaní (uvolňovací cviky, pracovní prostředí, správné sezení a držení psacího náčiní) Rozlišování psacího a tiskacího písma a číslic Psaní písmen a slov</p> <p>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA Rozvoj fonemického sluchu (využití her), rozvoj zrakového vnímání Poznávání jednotlivých písmen, skládání všech druhů slabik Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací (.?!), porozumění přečtené větě Recitace, dramatizace, hry s rýmem, rytmem Čtení a výslovnost di, ti, ni x dy, ty, ny; dě, tě, ně</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Opis a přepis jednoduchých slov a vět Návčik psaní diktátu jednoduchých slov a vět</p> <p>Logopedická péče (slovní hříčky)</p> <p>Uspořádání slov ve větě</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>MKV Lidské vztahy (udržovat vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)</p> <p>Hv - vytleskávání rytmu říkadel, písní</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 2.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená odůvodňuje a píše správně i/y í/ý po tvrdých a měkkých souhláskách píše velká písmena začátku věty a u vybraných vlastních jmen odůvodňuje a píše správně bě, pě, vě, mě, dě, tě, ně, ú/ů <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky seřadí věty podle dějové posloupnosti spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Nauka o stavbě slov a slovním významu, pravopis Stavba slabiky (hláska, písmeno), slova, věty Dělení slov na konci řádku Obohacování slovní zásoby, význam slov (slova významem opačná, nadřazená, podřazená, souřadná) Samohlásky a souhlásky (měkké a tvrdé - psaní i, y) Psaní velkých písmen na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat, měst a okolních obcí Podstatná jména, slovesa Spodoba znělosti na konci slov Čtení a psaní bě, pě, vě, mě, ú/ů Předložkové tvary - seznámení Abeceda</p> <p>Skladba - nauka o stavbě věty Rozlišování vět podle obsahu (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací) Pořádek slov ve větě Řazení vět v textu Věta jednoduchá, souvětí (spojky a, i, ani, nebo) - seznámení</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 2.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • píše správně tvary písmen • správně spojuje písmena a slabiky • kontroluje vlastní písemný projev <ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • vypravuje přečtený text, dramatizuje pohádky, příběhy • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Psaní Zvládnutí správných tvarů písmen abecedy Opis, přepis jednoduchých textů Psaní vlastní adresy Interpunkční znaménka nad hláskami a za větami, zvyšování rychlosti psaní</p> <p>Sloh Základy ústního vyjadřování ve větách Základní formy společenského styku Spisovné vyjadřování v ústním projevu Naslouchání</p> <p>Vypravování podle obrázkové osnovy Sdělení svého názoru, vyjádření vlastních pocitů</p> <p>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA Plynulé čtení jednoduchých textů Práce s textem (ilustrace, dramatizace, vypravování) Čtení s porozuměním, správná intonace, pozorné naslouchání Počátky tichého čtení, vedení k individuální četbě Rozlišení poezie a prózy (jednoduché texty)</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Psychohygienu (uvolnění, relaxace) Sociální rozvoj Komunikace (řeč zvuků a slov)</p> <p>MKV Lidské vztahy (udržovat dobré vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 3.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • odůvodňuje a správně píše bě, pě, vě, mě • odůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř slov • používá abecedu • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významu stejného či podobného • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat • správně čte a píše předložkové tvary (předložky slabičné a neslabičné) <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • seřadí věty podle dějové posloupnosti • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Nauka o stavbě slov a slovním významu, pravopis Pravopis i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách Vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná Předpona, kořen, přípona Procvičování pravopisu skupin bě, pě, vě, mě Spodoba znělých a neznělých souhlásek uvnitř slov Abecední řazení slov Antonyma, synonyma Seznámení se slovními druhy v základním tvaru, vyhledávání a určování podstatných jmen a sloves Psaní velkých písmen u vlastních jmen osob a zvířat Psaní předložkových tvarů</p> <p>Skladba - nauka o stavbě věty Pořádek slov ve větě Řazení vět v textu Věta jednoduchá, souvětí</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 3.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • odlišuje pohádku od ostatních vyprávění <ul style="list-style-type: none"> • píše správně tvary písmen, správně spojuje písmena a slabiky <ul style="list-style-type: none"> • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<p>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA Zdokonalování plynulého čtení a čtení s porozuměním Četba jako zdroj zážitků a poznání (orientace v textu, tiché čtení, předčítání) Besedy o knihách, divadelních hrách, filmech Podpora zájmu o individuální četbu Nácvik správné intonace, přímá řeč Pohádka klasická, moderní</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Psaní Úprava zápisu, čitelnost, přehlednost Zvyšování rychlosti psaní Dokončení výcviku psaní s důrazem na čitelnost písma</p> <p>Sloh Základní formy společenského styku Popis, vyprávění Rozšíření forem společenského styku (telefonování) Přání, pohled</p>	<p>MKV Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení - pohádka) Lidské vztahy (rozvoj dobrých vztahů mezi dětmi, schopnost spolupráce)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku určuje slovní druhy plnovýznamových slov rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary píše správně i /y ve slovech po obojetných souhláskách <ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici odlišuje větu jednoduchou a souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vyjadřuje své dojmy z četby volně reprodukuje text podle svých schopností rozlišuje různé umělecké texty seznamuje se s používáním jednoduchých literárních pojmů 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Nauka o stavbě slov a slovním významu, pravopis Stavba slova při skloňování i časování, rozdíl předpona a předložka Slovní druhy ohebné i neohebné, základní gramatické kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod, vzor - ženský, střední, mužský) a sloves (osoba, číslo, čas) Vlastní jména - zeměpisné názvy jednoslovné Procvičování a opakování vyjmenovaných slov, koncovky podstatných jmen rodu ženského, středního a mužského</p> <p>Skladba - nauka o stavbě věty Věta jednoduchá, souvětí Podmět, přísudek - základní skladební dvojice</p> <p>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA Plynulé a pozorné čtení přiměřených textů, rozvoj techniky čtení (dětské příběhy) Znalost orientačních prvků v textu, pozorné a soustředěné naslouchání Čte se správnou intonací, s prvky uměleckého přednesu Poslech a přednes vhodných literárních textů, reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, tvořivá práce s literárním textem Hádanka, báseň, pohádka, bajka</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, technika a výraz čtení)</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (literární texty z různých evropských zemí)</p> <p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • snaží se psát jednoduché komunikační žánry • na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodnost jeho užívání 	<p>Kniha, čtenář, básník, spisovatel Využívání školních a místních knihoven Vyhledávání informací v učebnicích a encyklopediích</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Zvyšování vyjadřovacích schopností, užití výstižných, spisovných a citově zabarvených slov a slov podobného významu ve vypravování a popisu Vypravování zážitků podle dané osnovy, volné vyprávění na dané téma Zásady popisu - popis osoby, věci Rozvoj forem společenského styku (přání, dopis) Telefonování Úprava napsaného textu</p>		<p>Nezávazně výběr četby podle osobního zájmu, zápis o četbě v deníku</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (ČJL-5-2-01) rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (ČJL-5-2-02) určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (ČJL-5-2-03) rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (ČJL-5-2-04) vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (ČJL-5-2-05) odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (ČJL-5-2-06) užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (ČJL-5-2-07) píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (ČJL-5-2-08) zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, slova podřazená, nadřazená Stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka; slova příbuzná; psaní bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně; rozdíl předložka a předpona; předpony s-, z-, vz-; psaní předložek s, z; souhláskové skupiny, zdvojené souhlásky, ský-) Slovní druhy ohebné a neohebné Skloňování podstatných jmen (pád, číslo, rod, vzor); pravopis vlastních jmen Přídavná jména (druhy), skloňování měkkých a tvrdých přídavných jmen Druhy zájmen (základní tvar, dle tabulky) Skloňování zájmena „já“ (mě/mně) Časování sloves (osoba, číslo, způsob, čas) Slovesné tvary jednoduché a složené Podmět a přísudek, ZSD Podmět (vyjádřený, nevyjádřený, holý, rozvitý, několikanásobný), přísudek (slovesný, několikanásobný, rozvitý) Věta jednoduchá, souvětí Stavba souvětí, počet vět, spojovací výrazy Psaní i/y po obojetných souhláskách Shoda podmětu s přísudkem (podmět holý), psaní koncovek přičestí minulého v jednoduchých tvarech Přímá, nepřímá řeč (věta uvozovací)</p>		<p>Zkratky: číslo – j., mn. rod – Mž, Mn, Ž, S</p> <p>Podstatná jména: např.: l., j., Mž, pán</p> <p><u>Rozšiřující učivo:</u> Podstatná jména hromadná, pomnožná, látková Přídavná jména přivlastňovací (pravopis koncovek) Shoda přísudku s podmětem několikanásobným Přísudek jmenný Přímá a nepřímá řeč (interpunkce) Druhy zájmen Skloňování zájmen Druhy číslovek Skloňování číslovek Příslovce (druhy a tvoření)</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy <ul style="list-style-type: none"> posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<p>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA Rozvoj techniky čtení s důrazem na správnost, porozumění obsahu a rychlost, výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu Aktivní naslouchání Pravdivost a nepravdivost sdělení Rozdíly v uměleckém zpracování textů (comics, dobrodružná četba, pohádka, pověst, bajka) Verš, rým, přirovnání, divadelní představení</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Jasně a srozumitelně vyjadřování, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči, Psaní dopisu, zprávy, oznámení, pozvánky, vzkazu, inzerátu Sestavení a utvoření vlastní osnovy Vypravování bajky, pohádky Tvorba vlastních textů</p>	<p>MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, orientace v textu) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem)</p> <p>OSV Sociální rozvoj Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - dovednost navazovat na druhé a rozvíjet jejich myšlenky)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 10
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní útvary národního jazyka (ČJL-9-2-08) • přiřadí vybrané evropské jazyky do příslušných skupin pomocí běžných informačních zdrojů - učebnice, ICT (ČJL-9-2-08) • na příkladech uvede, kdy je možno užít spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí, příklady zdůvodní (ČJL-9-2-08) <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) • zaznamená stavbu slova, označí předponu, kořen, příponu a koncovku (ČJL-9-2-02) • samostatně a efektivně pracuje s jazykovými příručkami (ČJL-9-2-03) • rozlišuje druhy podstatných jmen (ČJL-9-2-04) • určí druhy všech slov v souvislém textu (ČJL-9-2-04) • určí druh a vzor přídavných jmen - tvrdá, měkká, přivlastňovací (ČJL-9-2-04) • správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek (ČJL-9-2-04) • určí druh zájmen a číslovek (ČJL-9-2-04) • opraví tvaroslovnou chybu ve svém projevu a projevech spolužáků (ČJL-9-2-04) • určí slovesný a jmenný přísudek (ČJL-9-2-06) • píše správně i/y ve shodě přísudku s několikanásobným podmětem (ČJL-9-2-07) • rozezná větu jednoduchou a souvětí (ČJL-9-2-06) • správně používá základní pravidla interpunkce (ČJL-9-2-06) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Obecná jazykověda: útvary národního jazyka (spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí), příbuznost jazyků</p> <p>Zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost Stavba slova, funkční morfémy</p> <p>Seznámení s jazykovými příručkami</p> <p>Tvarosloví: základní tvaroslovné kategorie Pravopis morfologický</p> <p>Skladba: přísudek, podmět, věta jednoduchá, souvětí Syntaktický pravopis</p>		<p>Pravopisná cvičení a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 11
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu klíčová slova (ČJL-9-1-08) podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar odpovídající věku (ČJL-9-1-08) vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu (ČJL-9-1-08) zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu (ČJL-9-1-08) samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (ČJL-9-1-08) podle svých schopností a zadání učitele napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar (ČJL-9-1-10) při psaní textů v elektronické podobě dodržuje typografická pravidla (ČJL-9-1-10) vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově správně (ČJL-9-1-04) v mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu (ČJL-9-1-05) při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku (hlasitost), tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy (ČJL-9-1-06) mluvený projev doprovází vhodnými gesty a mimikou (ČJL-9-1-06) 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Základy studijního čtení (práce s informacemi, encyklopedická hesla) Výpisky, výtah, referát Písemný projev</p> <p>Vlastní tvořivé psaní Slohové útvary: krátké vypravování, popis předmětu, zpráva a oznámení, osobní dopis/ e-mail</p> <p>Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky</p> <p>Mluvní cvičení</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (komunikace v různých situacích, sdělování verbální i neverbální)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 12
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní znaky poezie, prózy, rozpozná lyrický a epický text (ČJL-9-3-06) • uvede nejznámější autory knih pro děti a mládež na základě vlastní zkušenosti (ČJL-9-3-06) • reprodukuje a shrne literární text po tematické stránce (ČJL-9-3-01) • ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka (své) běžné komunikace (ČJL-9-3-01) • popíše jednoduše výstavbu básně a kompozici prozaického textu (ČJL-9-3-01) • zformuluje správně a výstižně své dojmy ze své četby, z navštíveného divadelního či filmového představení (ČJL-9-3-03) • vyhledává informace z literární teorie a historie v různých typech katalogů, encyklopediích a učebnici (ČJL-9-3-09) • přednáší a volně reprodukuje text (ČJL-9-3-04) • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (ČJL-9-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry: dobrodružná a humoristická literatura, moderní pohádka, bajka, pověst, báje, ústní lidová slovesnost Počátky interpretace literárních děl</p> <p>Studijní čtení</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>	<p>EGS Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)</p>	<p>Výběr autorů a literárních ukázek provádí učitel s přihlédnutím k úrovni a zájmům žáků</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 13
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek - jenž, týž, dva, oba, tři apod. (ČJL-9-2-04) • určí slovesný rod (ČJL-9-2-04) • vhodně užije druhy příslovčí v základní i stupňované podobě • rozliší příslovečnou spřežku a správně ji napíše (ČJL-9-2-04) • rozpozná typické příklady vlastních a nevlastních předložek (ČJL-9-2-04) • rozliší spojky souřadičí a podřadičí a správně jich užívá při tvorbě vět a souvětí (ČJL-9-2-04) • odliší větu dvoučlennou, jednočlennou a větný ekvivalent (ČJL-9-2-06) • určí druh podmětu a přísudku (ČJL-9-2-06) • určí rozvíjející větné členy, včetně několikanásobných (ČJL-9-2-06) • správně píše: velká písmena – u neznámých slov/pojmenování rozhodne podle slovníku, hláskové skupiny se znělostní podobou v českých slovech, čárku v souvětí podřadném (ČJL-9-2-07) • uvede způsoby obohacování slovní zásoby (ČJL-9-2-02) • uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování (ČJL-9-2-02) • u známých slov uvede, jak vznikla, u neznámých určí jejich původ podle slovníku (ČJL-9-2-02) • nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými ekvivalenty (ČJL-9-2-02) • správně přechyluje slova (ČJL-9-2-02) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Tvarosloví: základní tvaroslovné kategorie</p> <p>Neohebné slovní druhy</p> <p>Skladba: věta, větný ekvivalent, přívlastek, předmět, příslovečné určení,</p> <p>Pravopis lexikální a syntaktický</p> <p>Nauka o slovní zásobě: obohacování slovní zásoby, víceslovná pojmenování Tvorba slov</p> <p>Obohacování slovní zásoby (odvozování, skládání, zkracování)</p>		<p>Pravopisná cvičení a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 14
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v písemném sdělení odliší s pomocí učitele a v diskuzi se spolužáky fakta a názory/hodnocení autora (ČJL-9-1-01) při čtení si klade otázky týkající se jeho vnímání textu (ČJL-9-1-01) vyhledá odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře nebo na internetu – encyklopedie, slovník (ČJL-9-1-01) s pomocí učitele a v diskuzi skupiny rozliší subjektivní a objektivní sdělení v textu, rozpozná komunikační záměr autora – v běžné komunikaci i v komunikaci v elektronické podobě (ČJL-9-1-02) napiše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně slohové útvary podle zadání učitele (ČJL-9-1-10) <ul style="list-style-type: none"> zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a příslušnému žánru (ČJL-9-3-06) uvede funkci textů daného žánru a srovná, zda text zařadil správně (ČJL-9-3-06) na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů a regionální literatury (ČJL-9-3-06) interpretuje smysl (funkci) díla (ČJL-9-3-01) formuluje dojmy z představení v divadle či kině či z adaptace literatury (ČJL-9-3-03) přednáší a volně reprodukuje text (ČJL-9-3-04) tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (ČJL-9-3-04) 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu/promluvy)</p> <p>Slohové útvary: vypravování, popis děje a pracovního postupu, charakteristika osoby</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární druhy a žánry: pověst, epos, legenda, balada, romance, fantazy, sci-fi Regionální literatura Základy literární teorie a historie Interpretace literárního díla</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>	<p>MV</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem)</p>	<p>Výběr autorů a literárních ukázek provádí učitel s přihlédnutím k úrovni a zájmům žáků</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 15
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po poradě s učitelem a ve skupině spolužáků přiřadí správně české nebo moravské nářečí k vybrané textové ukázce (ČJL-9-2-08) • vysvětlí pojmy obecná čeština, interdialekt a nářečí, zdůvodní, kdy je vhodné používat prostředků těchto útvarů národního jazyka (ČJL-9-2-08) • určí vid slovesa (ČJL-9-2-04) • správně píše slova přejatá (ČJL-9-2-07) • správně užívá slova přejatá a jejich tvary (ČJL-9-2-04) • určí příslovečná určení (ČJL-9-2-06) • rozhodne, zda je přívlastek připojen k členu řídicímu pevně, nebo volně (ČJL-9-2-06) • pozná přívlastek postupně rozvíjející (ČJL-9-2-06) • vyjádří větný člen vedlejší větou a obráceně (ČJL-9-2-06) • rozliší souvětí souřadné a podřadné (ČJL-9-2-06) • orientuje se v různých typech vět vedlejších a správně je určuje (ČJL-9-2-06) • správně navazuje věty a odstavce (ČJL-9-2-06) • píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché, aplikuje znalosti o přívlastku postupně rozvíjejícím a rozvitých větných členech (ČJL-9-2-07) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecná jazykověda: obecná čeština, interdialekt, nářečí</p> <p>Tvarosloví: slovesný vid Pravopis lexikální</p> <p>Skladba: věta, větné členy (doplněk), tvorba věty, druhy vedlejších vět, souvětí, nadvětná skladba</p> <p>Syntaktický pravopis</p>		<p>Pravopisná cvičení a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 16
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoří a osvojí si pravidla diskuze (ČJL-9-1-07) zapojuje se aktivně do diskuze (ČJL-9-1-07) dodržuje net-etiketu sociálních sítí a internetových diskuzí (ČJL-9-1-07) ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od názorů a hodnocení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet (ČJL-9-1-01) ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší subjektivní a objektivní sdělení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet (ČJL-9-1-02) čte kriticky mediální sdělení v regionálních médiích, v diskuzi s ostatními hledá možnou manipulaci autora a prezentuje závěry (ČJL-9-1-03) napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohové útvary podle zadání učitele (ČJL-9-1-10) 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Komunikační žánry: diskuze, dialog</p> <p>Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřípravený</p> <p>Písemný projev Slohové útvary: líčení, úvaha, charakteristika literární postavy</p>	<p>MV Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 17
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje a užitého jazyka; v literárním textu nalezne neobvyklé nebo neobvykle užitě jazykové prostředky (příznačné pro umělecký styl) a s pomocí učitele, odborné literatury a ve skupinové práci je zařadí (ČJL-9-3-01) popíše kompozici vybraného dramatického textu (ČJL-9-3-01) na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07) v dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky odliší tragédii a komedii (ČJL-9-3-07) představí významné autory literatury pro mládež podle vlastního výběru (ČJL-9-3-07) napíše jednoduché zhodnocení četby, návštěvy kulturní akce (ČJL-9-3-03) porovná ztvárnění literatury pro televizi, film, divadlo a v hudbě (ČJL-9-3-08) přednáší a volně reprodukuje text (ČJL-9-3-04) tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (ČJL-9-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární teorie Literární interpretace Literární historie Drama Literatura pro mládež Ústní lidová slovesnost</p> <p>Adaptace literárních děl</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>		<p>Výběr autorů a literárních ukázek provádí učitel s přihlédnutím k úrovni a zájmům žáků</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 18
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku (ČJL-9-2-08) s pomocí slovníku a mluvnických příruček nalezne v textu jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila (ČJL-9-2-08) popíše význam přeneseného pojmenování, uvede charakteristické znaky frazému (ČJL-9-2-02) v textu vyhledá ustálené rčení a uvede jeho význam (ČJL-9-2-02) správně užívá interpunkci ve větě jednoduché - aplikuje pravidla týkající se vsuvky, rozvitého větného členu volně nebo těsně připojeného, přístavku, oslovení, citoslovce a samostatného větného členu (ČJL-9-2-07) správně užívá interpunkci v souvětí (ČJL-9-2-07) správně utvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií (ČJL-9-2-04) správně užívá všech neohebných slov, včetně částic (ČJL-9-2-04) určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami (ČJL-9-2-06) graficky zaznamená syntaktické vztahy ve větě a souvětí (ČJL-9-2-06) dodržuje pravidla pro vazbu syntaktických jednotek a slovosled (ČJL-9-2-06) správně aplikuje znalosti jazykové normy ve svých písemných i mluvených projevech (ČJL-9-2-05) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecná jazykověda: vývoj jazyka, útvary národního jazyka: nářečí, slang, professionalismus, argot Jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické Tvorba slov Význam slov: přenesená pojmenování (zejména metafora, metonymie), frazeologie Pravopis lexikální a syntaktický</p> <p>Tvarosloví: tvaroslovné kategorie, neohebná slova</p> <p>Skladba: věta jednoduchá a souvětí, druhy souvětí, aktuální členění výpovědi a vět</p> <p>Jazyková norma a kodifikace</p>		<p>Pravopisná cvičení a komplexní jazykové rozbory v průběhu celého školního roku.</p> <p>Systematické opakování učiva 6. - 8. ročníku.</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 19
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracuje teze, z prostudované populární nebo odborné literatury vypracuje konspekt (ČJL-9-1-08) samostatně zpracuje referát, výklad a úvahu (ČJL-9-1-08) správně a přehledně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu (ČJL-9-1-09) správně propojuje text prostředky nadvětného spojování (ČJL-9-1-09) uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost (ČJL-9-1-09) napiše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary (ČJL-9-1-10) čte kriticky mediální sdělení, rozumí grafickým záznamům dat (ČJL-9-1-03) užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05) 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Připravený mluvený a písemný projev</p> <p>Písemný projev</p> <p>Nadvětné spojování</p> <p>Písemný projev: úvaha, výklad, formální dopis, životopis, žádost Kritické čtení Prožitkové čtení Mluvený projev: kultivace projevu žáka</p>	<p>MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a k reklamě) Stavba mediálních sdělení (příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení, např. v časopisech pro dospívající) Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro časopis apod.)</p>	<p>Souhrnné poučení o stylu, výstavbě a členění textu.</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			List: 20
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie (ČJL-9-3-07) • přiřadí dílo k literárnímu žánru (ČJL-9-3-07) • rozpozná na ukázce prvky výrazného autorského stylu, svá tvrzení zdůvodní (ČJL-9-3-02) • stručně písemně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací (ČJL-9-3-08) • vyhledává informace ve spolehlivých zdrojích, nepřejímá informace bez ověření zdroje (ČJL-9-3-09) • uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky konkrétního díla, charakter postav a vztahy mezi nimi (ČJL-9-3-01) • popíše kompozici literárního díla (ČJL-9-3-01) • zaznamená zásadní myšlenky v textu, které jej zaujaly, a stručně vysvětlí svůj výběr (ČJL-9-3-01) • sdělí ústně nebo písemně své dojmy z kulturní akce, vybere momenty, které ho zaujaly, a stručně je okomentuje (ČJL-9-3-03) • vyjádří svůj názor na hodnotu literárního díla, opřený o argumenty vycházející z textu (ČJL-9-3-05) • rozliší jasný případ kýče či braku od díla uměleckého (ČJL-9-3-05) • diskutuje o hodnotě literárního díla a přínosu čtení pro člověka (ČJL-9-3-05) • přednáší a volně reprodukuje text (ČJL-9-3-04) • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (ČJL-9-3-04) 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Literární historie</p> <p>Literární žánry: pověst, román, epos, epigram, epitaf, milostná lyrika, balady, tragédie, komedie</p> <p>Adaptace literárních děl: filmová a divadelní adaptace, tanec, výtvarné zpracování, komiks</p> <p>Připravený písemný a ústní projev</p> <p>Kritické čtení</p> <p>Literární teorie a kritika</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>		<p>Výběr autorů a literárních ukázek provádí učitel s přihlédnutím k úrovni a zájmům žáků</p>

4.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován od prvního do devátého ročníku. V prvním a druhém ročníku v časové dotaci jedné hodiny týdně, od třetího do osmého ročníku je časová dotace 3 hodiny týdně, v devátém ročníku 4 hodiny týdně. Hodinová dotace předmětu byla posílena třemi disponibilními hodinami. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách vždy v celém ročníku najednou, přičemž jsou žáci děleni do skupin.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

1. stupeň

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Cílem výuky anglického jazyka 1. a 2. ročníku je poskytnout žákům širší možnost, jak přirozeně a bez větších obtíží přivyknout výslovnosti, mluvenému projevu a porozumění, a motivovat děti k aktivnímu přístupu při seznamování se s cizí řečí. Výuka probíhá hravou, komunikativní formou pomocí příběhů, interaktivních cvičení, obrázků, říkadel a písní. Zapojuje se tzv. metoda TPR (total physical response), kdy děti reagují na pokyn/podnět tělesnou činností. V dalších ročnících pak v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu Český jazyk a literatura (např. časování sloves).

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v jiných vyučovacích předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, které vedou žáky k přemýšlení o gramatických pravidlech a souvislostech v textu
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů, pomocí nichž žáci uplatní stávající poznatky a dovednosti a prakticky je využijí
- prověřujeme základní znalosti (kontrolní práce, diktáty, individuální četba, doplňovací cvičení)
- předkládáme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému řešení problémů souvisejících s rozbořem popř. hodnocením či porozuměním textu

Kompetence k řešení problémů

- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k vyjádření myšlenky opisem, chybí-li jim slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, že rozumí jednoduchému mluvenému i psanému sdělení v anglickém jazyce a zformulují jednoduché myšlenky anglicky

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům využívat různé informační zdroje, zadáváme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému zpracovávání témat a vedeme je ke kultivovanému vystoupení před ostatními žáky
- organizujeme skupinovou práci žáků a vyžadujeme, aby žáci představili výstupy práce ostatním spolužákům a zhodnotili úspěšnost práce vlastní i práce ostatních

Kompetence občanské

- vytváříme představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnáváme je se zvyky našimi
- prostřednictvím efektivních strategií rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k rasové a náboženské toleranci

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- poskytujeme žákům využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 1.
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně • rozumí a zopakuje slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • spojuje mluvené výrazy s vizuální oporou • plní jednoduché úkoly související s probíranou slovní zásobou (princip TPR) • na základě vizuální podpory nebo české verze je schopen vyprodukovat anglický výraz • pasivně rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je doplněn vizuální oporou • dokáže o sobě podat základní informace (jméno, věk, kde žije) 	<p>Tematické okruhy</p> <p>Seznamování se, pozdravy</p> <p>Jednoduché pokyny</p> <p>Školní pomůcky</p> <p>Čísla 0-10</p> <p>Hračky</p> <p>Barvy</p> <p>Oblečení</p> <p>Zvířata</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 2.
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně • rozumí a zopakuje slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • spojuje mluvené výrazy s vizuální oporou • plní jednoduché úkoly související s probíranou slovní zásobou (princip TPR) • na základě vizuální podpory nebo české verze je schopen vyprodukovat anglický výraz • pasivně rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je doplněn vizuální oporou • podá o sobě základní informace (jméno, věk, kde žije) 	<p>Tematické okruhy</p> <p>Zvířata</p> <p>Hudební nástroje</p> <p>Části lidského těla</p> <p>Členové rodiny</p> <p>Ovoce a zelenina</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 3
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<p>Tematické okruhy, slovní zásoba Zvířata a jejich schopnosti Předměty ve třídě Barvy Jídlo a nápoje Hračky Popis obličeje Můj dům a zahrada Oblečení Počasí Sportovní vybavení Popis probíhajících činností</p> <p>Gramatické jevy Sloveso <i>can</i> (jednoduché kladné a záporné věty a otázky) Sloveso <i>be</i> (jednoduché kladné věty a otázky) Smyslová slovesa (smell, see, hear ...) Vazba <i>I like/I don't like</i> Vazba <i>I have got</i> Základní předložky místa (on, in) Vazba <i>I'm wearing</i> Přítomný čas průběhový (1. os. č. j. – <i>I'm (do)ing ...</i>)</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 4
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	<p>Tematické okruhy, slovní zásoba Seznamování se, pozdravy Čísla 1 - 20 Barvy Ve škole Jednoduché pokyny, příkazy, zákazy Oblíbené hračky Jídlo Nakupování V domě/bytě Domácí zvířata Části těla Jednoduchý popis osob Oblečení Rodina</p> <p>Gramatické jevy Sloveso <i>be</i> (klad, zápor, otázky) Imperativ Sloveso <i>can</i> (klad, zápor, otázky) Vazba <i>I like/I don't like</i> Otázka <i>Do you like...?</i> Sloveso <i>have</i> (klad, zápor, otázky) Základní předložky místa (on, in, under) Přivlastňovací zájmena Vazba <i>There is</i> Přivlastňovací 's Vazba <i>I'm wearing</i></p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 5
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma a podobné otázky pokládá • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře 	<p>Tematické okruhy, slovní zásoba Seznamování se, pozdravy Jednoduché pokyny Čísla 0-100 Rodina a přátelé Dny v týdnu Zvířata Škola</p> <p>Gramatické jevy Členy <i>a/an</i> Imperativ Pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen Vazba <i>There is/are</i> Sloveso <i>be</i> (klad, zápor, otázky) Přivlastňovací zájmena Přivlastňovací <i>'s</i> Sloveso <i>have got</i> (klad, zápor, otázky)</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (cvičení aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování))</p> <p>MKV Multikulturalita (specifické rysy jazyka, význam užívání anglického jazyka jako nástroje dorozumění a vzdělávání)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 6
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tematické okruhy, slovní zásoba Čas Denní režim Volný čas Dům a jeho části Popis pokoje Město a jeho části Schopnosti a dovednosti Popis osob (vzhled, oblečení) Popis dějů, činností Nakupování</p> <p>Gramatické jevy Časové předložky Tázací výrazy Přítomný čas prostý (klad, zápor, otázky) Předložky místa Vazba <i>There is/are</i> Sloveso <i>can</i> (klad, zápor, otázky) Přítomný čas průběhový (klad, zápor, otázky)</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tematické okruhy, slovní zásoba Denní režim, volný čas Významné události roku Domácí práce Zvířata a jejich život Prázdniny, cestování Jídlo a pití Stravovací návyky V restauraci Jednoduchý recept</p> <p>Gramatické jevy Sloveso <i>be</i> (klad, zápor, otázky) Sloveso <i>have got</i> (klad, zápor, otázky) Sloveso <i>can</i> (klad, zápor, otázky) Přítomný čas prostý a průběhový Řadové číslovky Příslovce četnosti Sloveso <i>must</i> Osobní zájmena v podmětu a předmětu Minulý čas slovesa <i>be</i> (klad, zápor, otázky) Minulý čas – pravidelná a nepravidelná slovesa (klad, zápor, otázky) Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Vyjádření množství (How much/many atd.) Určitý a neurčitý člen (<i>a/an, the</i>)</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (cvičení aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); dialog</p> <p>MKV Multikulturalita (specifické rysy jazyka, význam užívání anglického jazyka jako nástroje dorozumění a vzdělávání, jedinečnost a kulturní odlišnost anglosaských zemí)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 8
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tematické okruhy, slovní zásoba Krajina a její části Počasí Porovnávání věcí, lidí, míst Život mladých lidí (zábava, volný čas, povinnosti) Život v minulosti, životní etapy Rodina Oblíbené a neoblíbené činnosti Život v budoucnosti</p> <p>Gramatické jevy Stupňování přídavných jmen Vazba <i>as ... as</i> Vazba <i>going to</i> (klad, zápor, otázky) Přídavná jména a příslovce Vazba <i>have to</i> (klad, zápor, otázky) Přítomný čas prostý a průběhový (klad, zápor, otázky) Minulý čas prostý (klad, zápor, otázky) Vazba <i>like + -ing</i> Budoucí čas (will, going to)</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (cvičení aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); dialog; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, vysvětlování, žádost))</p> <p>MKV Multikulturalita (specifické rysy jazyka, význam užívání anglického jazyka jako nástroje dorozumění a vzdělávání, jedinečnost a kulturní odlišnost anglosaských zemí)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 9
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tematické okruhy, slovní zásoba Život mladých lidí (zábava, volný čas, povinnosti) Život v minulosti, životní etapy Rodina Oblíbené a neoblíbené činnosti Život v budoucnosti Popis činností probíhajících v minulosti Přírodní katastrofy, nebezpečné situace Cestování Navigování Zážitky Společenské a kulturní prostředí anglicky mluvících zemí</p> <p>Gramatické jevy Vazba <i>going to</i> (klad, zápor, otázky) Přídavná jména a příslovce Vazba <i>have to</i> (klad, zápor, otázky) Přítomný čas prostý a průběhový (klad, zápor, otázky) Minulý čas prostý (klad, zápor, otázky) Vazba <i>like + -ing</i> Budoucí čas (will, going to) Minulý čas průběhový (klad, zápor, otázky) Určitý a neurčitý člen (a/an, the) Předpřítomný čas (klad, zápor, otázky)</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (cvičení aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); dialog; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost))</p> <p>MKV Multikulturalita (specifické rysy jazyka, význam užívání anglického jazyka jako nástroje dorozumění a vzdělávání, jedinečnost a kulturní odlišnost anglosaských zemí)</p>	

4.1.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Německý jazyk je realizován v sedmém až devátém ročníku druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně (devadesátiminutový blok) v kmenových třídách. Požadavky na vzdělávání vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a směřují k dosažení úrovně A1.

Předmět Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje základ pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy, pomáhá snižovat jazykové bariéry, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, které vedou žáky k přemýšlení o gramatických pravidlech a souvislostech v textu
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů, pomocí nichž žáci uplatní stávající poznatky a dovednosti a prakticky je využijí
- prověřujeme základní znalosti (kontrolní práce, diktáty, individuální četba, doplňovací cvičení)
- předkládáme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému řešení problémů souvisejících s rozbořem popř. hodnocením či porozuměním textu

Kompetence k řešení problémů

- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k vyjádření myšlenky opisem, chybí-li jim slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, že rozumí jednoduchému mluvenému i psanému sdělení v německém jazyce a zformulují jednoduché myšlenky německy

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům využívat různé informační zdroje, zadáváme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému zpracování témat a vedeme je ke kultivovanému vystoupení před ostatními žáky
- organizujeme skupinovou práci žáků a vyžadujeme, aby žáci představili výstupy práce ostatním spolužákům a zhodnotili úspěšnost práce vlastní i práce ostatních

Kompetence občanské

- vytváříme představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnáváme je se zvyky našimi
- prostřednictvím efektivních strategií rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k rasové a náboženské toleranci

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- poskytujeme žákům využívání německého jazyka k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Německý jazyk			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Základní pracovní pokyny a instrukce Pozdravy v německy mluvících zemích, dny v týdnu, měsíce Abeceda Výslovnost hlásek a hláskových skupin, intonace – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Členy podstatných jmen (člen určitý, neurčitý v 1. p.) Podstatná jména v čísle jednotném, výběrově i množném Přídavná jména v přísudku Vlastní jména, jejich 2. p., + vazba „von“ Osobní zájmena v 1. p. Přív. zájmena mein, dein, sein, ihr, Ihr v 1. p. Číslovky základní do 100 Časování pravidelných sloves v přítomném čase, vykání Časování sein a haben Vazba „ich mag“ Slovosled ve větě oznamovací, tázací, W – otázky, intonace v ot. zjišťovacích a doplňovacích Zápor nein, nicht</p> <p><u>Tematické okruhy</u> - domov, rodina, škola, volný čas a zájmy, záliby, přátelství, realie německy mluvících zemí (základní informace), dny v týdnu, měsíce</p> <p>V rámci rozšiřování slovní zásoby je procvičována práce se slovníkem.</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (dobré vztahy ve třídě) Komunikace (rozvíjet schopnost dialogu, komunikace v různých situacích (informování, omluva,...))</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (naši německy mluvící sousedé, jejich zvyky, tradice, životní styl)</p> <p>MKV Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik) Multikulturalita (cizí jazyk - nástroj dorozumění)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Německý jazyk			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tázací zájmena ve 4. p. 4. pád podstatných jmen (ein, kein) Číslovky od 100 do milionu Číslovky řadové Časování složitějších typů sloves („a“, „e“ kmeny, odlučitelné předpony) Způsobová slovesa müssen, können, „möchte“ Určování času Množné číslo vybraných podstatných jmen Předložka in ve 3. a 4. p.</p> <p><u>Tematické okruhy</u> - domov, rodina, škola, volný čas a zájmy, záliby, přátelství, sport, zvířata, počítač, můj rok, měsíce, roční období, určování času, město, nákupy, prázdniny, vybrané evropské státy (názvy, hl. města)</p> <p><u>Reálie</u>: nejdůležitější údaje o Německu, Švýcarsku, Rakousku a Česku</p> <p>V rámci rozšiřování slovní zásoby je procvičována práce se slovníkem.</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (dobré vztahy ve třídě) Komunikace (rozvíjet schopnost dialogu, komunikace v různých situacích (informování, omluva,...))</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (naši německy mluvící sousedé, jejich zvyky, tradice, životní styl)</p> <p>MKV Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik) Multikulturalita (cizí jazyk - nástroj dorozumění)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Německý jazyk			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Skládání podstatných jmen, jejich rod Osobní zájmena ve 3. a 4. p. Tázací zájmena ve 3. a 4. p. Způsobová slovesa wollen, dürfen Vazba „es gibt“ Rozkazovací způsob Preteritum sein a haben Perfektum vybraných sloves Předložky se 3. a 4. Pádem Časování dalších složitějších typů sloves</p> <p><u>Tematické okruhy</u> - osobnost, osobní dopis, mezilidské vztahy, kultura a vzdělávání, počasí, oblékání, svátky, tradice a zvyky, lidské tělo, zdraví, životní styl, bydlení, jídlo, můj denní program, můj týden, orientace ve městě</p> <p>Práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka – časopisy, obrazové materiály, práce s internetem, videa</p> <p>V rámci rozšiřování slovní zásoby je procvičována práce se slovníkem.</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (dobré vztahy ve třídě) Komunikace (rozdvíjet schopnost dialogu, komunikace v různých situacích (informování, omluva,...))</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (naši německy mluvící sousedé, jejich zvyky, tradice, životní styl)</p> <p>MKV Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik) Multikulturalita (cizí jazyk - nástroj dorozumění)</p>	

4.1.4 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je vyučován v 7. až 9. ročníku v časové dotaci dvě hodiny týdně, vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A1.

Předmět je vyučován tak, aby umožnil srovnání s výukou českého i anglického jazyka a aby na uvedené jazyky logicky navazoval. Cílem osvojení ruského jazyka je snížit jazykové bariery a přispívat tak ke zvýšení mobility jednotlivce jak v osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina (devadesátiminutový blok).

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, které vedou žáky k přemýšlení o gramatických pravidlech a souvislostech v textu
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů, pomocí nichž žáci uplatní stávající poznatky a dovednosti a prakticky je využijí
- prověřujeme základní znalosti (kontrolní práce, diktáty, individuální četba, doplňovací cvičení)
- předkládáme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému řešení problémů souvisejících s rozbořením popř. hodnocením či porozuměním textu

Kompetence k řešení problémů

- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k vyjádření myšlenky opisem, chybí-li jim slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, že rozumí jednoduchému mluvenému i psanému sdělení v ruském jazyce a zformulují jednoduché myšlenky rusky

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům využívat různé informační zdroje, zadáváme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému zpracování témat a vedeme je ke kultivovanému vystoupení před ostatními žáky

- organizujeme skupinovou práci žáků a vyžadujeme, aby žáci představili výstupy práce ostatním spolužákům a zhodnotili úspěšnost práce vlastní i práce ostatních

Kompetence občanské

- vytváříme představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnáváme je se zvyky našimi
- prostřednictvím efektivních strategií rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k rasové a náboženské toleranci

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- poskytujeme žákům využívání ruského jazyka k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Ruský jazyk			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Seznámení žáků se zvukovou a grafickou stránkou jazyka, azbuka. Porovnání s písmeny české abecedy.</p> <p>Základní poučení o přízvuku, přízvučné a nepřízvučné slabiky.</p> <p>Slovesné vazby: у меня есть.../ у меня нет...</p> <p>Vyjádření protikladů. 1.pád podstatných jmen v oslovení. Osobní zájmena. Intonace tázacích a oznamovacích vět.</p> <p>Číslovky 1-20, spojení два(три, четыре) часа, года...пять...часов, лет.</p> <p>Časování sloves: жить, знать, говорить.</p> <p>Psaní -HE u sloves. Záporné věty. Poučení o funkce jotovaných písmen (е, ё, ю, я).</p> <p>Výslovnost měkkých a tvrdých souhlásek.</p> <p>Přídavná jména (základní slovíčka k popisům).</p> <p><u>Tematické okruhy</u> - domov, rodina, škola, barvy, lidské tělo, jídlo, město, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, státy a národnosti, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p><u>Slovní zásoba</u> - používání slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Poslech a nacvičování (kdo se naučí nazpaměť?) básniček, říkanek a jazykolamů.</p>	<p>MKV Multikulturalita (cizí jazyk = nástroj dorozumění) Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik)</p> <p>EGS Objevujeme Evropu a svět (životní styl v rusky mluvících zemích, tradice, zvyky)</p> <p>OSV Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (utváření dobrých mezilidských vztahů) Poznávání lidí (poznávání a tolerance odlišností)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Ruský jazyk			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Opakování azbuky. Nepřízvučné -O, -A. Časování sloves звонить, быть, учить, посмотреть. Pohyblivý přízvuk sloves. 1.pád číslovek 30-90 a 100-900. Psaní měkkého znaku u číslovek. Podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4. Řadové číslovky. Podstatná jména (брат, мама) v 1.- 3. pádě j. č. Osobní zájmena v 1. a 3. pádě j. č. Přivlastňovací zájmena. Intonace oznamovacích a tázacích vět. Budoucí čas sloves. Časování sloves работать, учиться. Přídavná jména (protiklady).</p> <p><u>Tematické okruhy</u> - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, město (vesnice), dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, státy a národnosti, počasí, realie zemi příslušných jazykových oblastí. <u>Slovní zásoba</u> - používání slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem. Poslech a nacvičování textů, (kdo se naučí nazpaměť?) básniček, říkanek a jazykolamů.</p>	<p>MKV Multikulturalita (cizí jazyk = nástroj dorozumění) Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik)</p> <p>EGS Objevujeme Evropu a svět (životní styl v rusky mluvících zemích, tradice, zvyky)</p> <p>OSV Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (utváření dobrých mezilidských vztahů) Poznávání lidí (poznávání a tolerance odlišností)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Ruský jazyk			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Opakování azbuky. Přízvučné a nepřízvučné slabiky. Výslovnost, intonace otázek.</p> <p>Věty typu: Папа работает врачом. 7. pád j. č. vybraných podstatných jmen. Názvy profesí muže a žen. (7. pád). Vazby -стать кем / -работать кем.</p> <p>4. pád osobních zájmen.</p> <p>I. a II. časování sloves typu читать, жить, говорить, учить.</p> <p>Vazby - играть на чем/- играть во что, - интересоваться чем/ - увлекаться чем.</p> <p>Předložky. Předložkové vazby odlišné od češtiny - по, после.</p> <p>Zvratná slovesa. Slovesa se skupinou - ова/ - ева. Slovesa se změnou kmenových souhlásek typu писать, ходить.</p> <p>Skloňování podstatných jmen.</p> <p>Souhrn gramatiky.</p> <p><u>Tematické okruhy</u> - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, cestování, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí.</p> <p><u>Slovní zásoba</u> - používání slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.</p>	<p>MKV</p> <p>Multikulturalita (cizí jazyk = nástroj dorozumění)</p> <p>Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik)</p> <p>EGS</p> <p>Objevujeme Evropu a svět (životní styl v rusky mluvících zemích, tradice, zvyky)</p> <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <p>Mezilidské vztahy (utváření dobrých mezilidských vztahů)</p> <p>Poznávání lidí (poznávání a tolerance odlišností)</p>	

4.2 Matematika a její aplikace

4.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován od prvního do devátého ročníku. Časová dotace na prvním stupni je v 1. třídách 4 hodiny týdně, ve 2., 3., 4. a 5. třídách 5 hodin týdně. Na druhém stupni je to v 6. ročníku 5 hodin týdně a od 7. ročníku do 9. ročníku to jsou 4 hodiny týdně. Hodinová dotace předmětu je na prvním stupni posílena o 4 disponibilní hodiny, na druhém stupni je posílena o dvě disponibilní hodiny. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Podle zájmu žáků může být na 2. stupni zařazen nepovinný předmět Cvičení z matematiky. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a v učebně informatiky. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět je členěn na číslo a početní operace, na práci s číslem a proměnnou, geometrii v rovině a v prostoru, dále na závislosti, vztahy a práci s daty a na nestandardní aplikační úlohy a řešení problémových úloh. Je úzce spjat s ostatními předměty (fyzika, chemie, zeměpis).

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme žákům nové úkoly a problémy, u kterých mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- vedeme žáky k provádění rozboru úkolu (problému), k tvorbě plánu jeho řešení, k odhadu výsledku, k volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky
- umožňujeme žákům pracovat s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k věcné argumentaci, k sebekontrolě

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatečné množství situací k propojení matematiky se zájmovou činností, se společností (slovní úlohy, kvízy, hádanky)
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb, k jejich údržbě a zachování jejich funkčnosti
- nabízíme žákům aktivity (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály)
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 1.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>OBOR PŘIROZENÝCH ČÍSEL DO 20</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03) <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Číselný obor 0 - 20</p> <p>Čtení a psaní čísel 0 - 20</p> <p>Orientace na číselné ose</p> <p>Porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno (<, >, =)</p> <p>Rozklad čísel</p> <p>Zápis příkladů, znaky +, -</p> <p>Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky</p> <p>Komutativnost sčítání</p> <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh s využitím vztahů o x-více, o x-méně</p> <p>Tabulky</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Geometrické pojmy vlevo od, vpravo od, uprostřed, první, poslední, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, nad, pod</p> <p>Základní rovinné obrazce: trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník; jejich reprezentace v realitě</p> <p>Porovnávání velikosti jednotlivých rovinných tvarů a krychlí</p> <p>Čtvercová síť - dokreslování obrázků, pohyb v síti</p> <p>Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec - jejich reprezentace v realitě</p>	<p>Čj - slovo - počítání slabik</p> <p>- věta - počítání slov</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 2.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: OBOR PŘIROZENÝCH ČÍSEL DO 100</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03) popisuje jednoduché závislosti z praktického života (M-3-2-02) provádí jednoduché převody jednotek délky rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci (M-3-3-01) porovnává velikost útvarů, měří délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (M-3-3-03) 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Číselný obor 0 - 100 Čísla 0 - 100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel Pamětné sčítání a odčítání s přechodem přes základ 10 Počítání s použitím závorek Písemné sčítání a odčítání bez přechodu základu 10 Násobilky 2, 3, 4, 5, automatizace násobílek Záměna činitelů ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Řešení slovních úloh na sčítání a odčítání Řešení slovních úloh na násobení a dělení Počítání s penězi - bankovky, mince Jednotky délky - m, dm, cm Jednotky hmotnosti (kg) a objemu (l) Tabulky GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Práce s pravítkem Bod Úsečka, krajní body úsečky Čáry - přímá, křivá, lomená Čtvercová síť - dokreslování obrázků, pohyb v síti Rovinné obrazce: trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník - strany, vrcholy Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec - tvar stěn, vrcholy, hrany Tělesa: kužel, jehlan - reprezentace v realitě Porovnávání a přenášení úseček, měření délky na cm Trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 3
Vyučovací předmět: Matematika			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>OBOR PŘIROZENÝCH ČÍSEL DO 1 000</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (M-3-1-01) čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (M-3-1-02) užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (M-3-1-03) provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (M-3-1-04) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (M-3-1-05) 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Číselný obor 0 - 100 Čísla 0 - 100, porovnávání čísel Sčítání a odčítání desítek s desítkami Sčítání a odčítání desítek s jednotkami bez přechodu i s přechodem přes základ 10 Násobení a dělení čísly 1, 2, 3, 4, 5 Násobení a dělení číslem 10 Násobilky 6, 7, 8, 9, 10 a dělení v oboru těchto násobitek Sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes základ 10 Písemné sčítání a odčítání Zaokrouhlování čísel na desítky Sudá a lichá čísla</p> <p>Číselný obor 1 - 1 000 Číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách Porovnávání čísel Sčítání a odčítání čísel bez přechodu přes základ 10 Sčítání i odčítání čísel s přechodem přes základ 10 a 100 Písemné sčítání a odčítání do 1 000 Užití závorek Zaokrouhlování na desítky a stovky Dělení se zbytkem Násobení a dělení číslem 10 Násobení a dělení číslem 100 Násobení násobků deseti jednociferným číslem</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 3.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03) popisuje jednoduché závislosti z praktického života (M-3-2-02) orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (M-3-2-01) <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci (M-3-3-01) porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky (M-3-3-02) rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (M-3-3-03) 	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Tabulky Řešení slovních úloh Jednotky délky - km, m, dm, cm, mm Jednotky času - h, min, s</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary: trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh; čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník Tělesa: kvádr, krychle, koule, válec, jehlan, kužel Bod, čáry Přímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině Úsečka, délka úsečky Polopřímka, opačná polopřímka Rovina, rovinné útvary - značení Kreslení ve čtvercové síti (obvod čtverce a obdélníku) Rovinné útvary: trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky Rovinné útvary: kruh a kružnice Přenášení úseček - pomocí proužku papíru a kružítkem Porovnávání úseček - pomocí proužku papíru a kružítkem Osová souměrnost - kreslení obrázků Prostorové útvary - pojmy: vrchol, stěna, hrana</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p style="text-align: center;">OBOR PŘIROZENÝCH ČÍSEL DO MILIONU</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (M-5-1-01) • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-02) • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (M-5-1-03) • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (M-5-1-04) 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Číselný obor 1 - 1000 Číselná řada, porovnávání čísel Sčítání a odčítání do 1000 (písemně i v paměti) Násobení, dělení Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky Násobení dvojciferného čísla jednociferným činitelem Zaokrouhlování na desítky, stovky</p> <p>Číselný obor 1 - 10 000 Zápis čísel, čtení čísel, porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel Sčítání a odčítání Písemné násobení Písemné dělení jednociferným dělitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem se zbytkem</p> <p>Čísla větší než 10 000 Zápis čísel, čtení čísel, porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel Pamětné i písemné sčítání a odčítání Pamětné násobení a dělení Písemné násobení dvojciferným činitelem</p> <p>Číslo milion Zápis čísel, čtení čísel, porovnávání čísel, zaokrouhlování Numerika</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem hledání výhod v odlišnostech) Mezilidské vztahy (práce v týmu)</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (M-5-1-04) • vyhledává, sbírá a třídí data (M-5-2-01) • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (M-5-2-02) <ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce (M-5-3-01) • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (M-5-3-02) • sestrojí rovnoběžky a kolmice (M-5-3-03) • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (M-5-3-04) 	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Řešení slovních úloh Jednotky hmotnosti Jednotky času Jednotky délky a objemu Jednotky obsahu Převody jednotek obsahu rovinných útvarů Převádění jednotek délky a hmotnosti Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Opakování: bod, přímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, polopřímka, úsečka, měření délky úsečky, rovina, rovinné útvary, tělesa, rýsování pomocí kružítka Rýsování kolmic a rovnoběžek Pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník Konstrukce trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost Konstrukce čtverce a obdélníku Kruh, kružnice Obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku Střed úsečky a osa úsečky - konstrukce Rovnoběžníky Obsah čtverce a obdélníku - pomocí čtvercové sítě Grafický součet, rozdíl a násobek úseček</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (M-5-1-01) provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-02) zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (M-5-1-03) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (M-5-1-04) <ul style="list-style-type: none"> modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (M-5-1-05) porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel (M-5-1-06) přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty (M-5-1-07) porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (M-5-1-08) 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Číselný obor 0 - 1 000 000 Číselná řada, porovnávání čísel Sčítání, odčítání, násobení, dělení Zaokrouhlování Písemné násobení dvojciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem Písemné dělení dvojciferným dělitelem Užití vlastností početních úkonů - asociativnost, komutativnost, distributivnost Čísla větší než milion Číselná řada, porovnávání čísel Rozvinutý zápis čísel Zaokrouhlování Pamětné sčítání a odčítání Písemné sčítání a odčítání Písemné násobení jednociferným, dvojciferným i trojciferným činitelem Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem</p> <p>Celek, část, zlomek (polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina) Jednoduché sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem Desetinná čísla Celá čísla</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů) Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (práce v týmu, péče o dobré vztahy)</p>	<p>Rozšiřující učivo: Římské číslice</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (M-5-1-04) vyhledává, sbírá a třídí data (M-5-2-01) čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (M-5-2-02) <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce (M-5-3-01) sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (M-5-3-02) sestrojí rovnoběžky a kolmice (M-5-3-03) určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (M-5-3-04) rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru (M-5-3-05) <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (M-5-4-01) 	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Řešení slovních úloh, praktické využití jízdních řádů, ceníků a tabulek Převody jednotek délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Opakování - bod, úsečka, přímka, rovina, vzájemná poloha přímek, rovinné geometrické útvary, kružnice, kruh Konstrukce trojúhelníku Trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný Konstrukce čtverce a obdélníku Osově souměrné útvary Obvod čtverce a obdélníku Jednotky obsahu Obsah čtverce a obdélníku Tělesa Povrch krychle, síť krychle Povrch kvádru, síť kvádru Soustava souřadnic</p> <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Prostorová představivost</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s desetinnými čísly (zaokrouhluje, sčítá, odčítá, násobí a dělí) • volí vhodné způsoby a strategie k řešení početních úloh s desetinnými čísly • řeší úlohy z praxe (převádí jednotky délky, hmotnosti apod.) • užívá kapesní kalkulátor • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností <ul style="list-style-type: none"> • rozkládá přirozené číslo na prvočinitele • určí největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel • používá znaky dělitelnosti <ul style="list-style-type: none"> • narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních • určí velikost úhlu měřením a výpočtem • pracuje s úhloměrem • určí druhy úhlů <ul style="list-style-type: none"> • určí, zda jsou dva rovinné útvary shodné • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti • určí osově souměrný útvar 	<p>Desetinná čísla</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <p>Úhel</p> <p>Osová souměrnost</p>	<p>F - převody jednotek</p> <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p> <p>Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p>	<p>Možnost cvičení se zaměřením na základní početní operace (pamětné počítání)</p> <p>Možnost cvičení se zaměřením na práci s rýsovacími pomůckami (základy rýsování)</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 10
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinných útvarů ve středové souměrnosti • určí střed souměrnosti rovinných útvarů • načrtne a provádí konstrukci trojúhelníku podle věty o shodnosti (sss) • na základě svých znalostí o vlastnostech trojúhelníků, jejich výšek a těžnic posoudí a vyvodí závěry v problémových úlohách (např. určí velikost druhého ramene u rovnoramenného trojúhelníku; určí velikosti vnitřních úhlů v rovnostranném trojúhelníku; vyznačí výšky v pravouhlém trojúhelníku apod.) • chápe pojmy obvod a obsah; určí obvod a obsah trojúhelníku (odhadem i výpočtem) • sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině i se sítí • odhadne a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • samostatně vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • čte z tabulek, diagramů a grafů 	<p>Středová souměrnost</p> <p>Trojúhelník a jeho vlastnosti</p> <p>Krychle a kvádr</p> <p>Základy statistiky</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 11
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace se zlomky a volí vhodné způsoby a metody k řešení početních úloh se zlomky • užívá zlomky při řešení problémových situací • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část • provádí početní operace s celými čísly a volí vhodné postupy k řešení početních úloh s celými čísly • převede zlomek na desetinné číslo a opačně • provádí početní operace s racionálními čísly • rozliší rovnoběžníky a lichoběžníky • řeší úlohy z praxe vedoucí k určení obvodu a obsahu čtyřúhelníků (odhadem i výpočtem) • řeší situace vyjádřené poměrem a pracuje s měřítkem • určuje vztah přímé úměrnosti a nepřímé úměrnosti • odhaduje a vypočítá úlohy řešené trojčlenkou • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • odhaduje a vypočítá praktické úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolů 	<p>Zlomky</p> <p>Celá čísla</p> <p>Racionální čísla</p> <p>Čtyřúhelníky a jejich vlastnosti</p> <p>Poměr, Měřítko, Přímá a nepřímá úměrnost, Trojčlenka</p> <p>Hranoly</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p> <p>Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 12
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • odhaduje výsledky a řeší úlohy s procenty • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší aplikační úlohy na procenta 	<p>Procenta, Úroky</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 13
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • užívá Pythagorovu větu v praxi a při řešení problémových úloh, načrtne zadání a vyznačí dané prvky • určuje mocniny s přirozeným mocnitelem • provádí základní početní operace s mocninami, volí vhodné metody a postupy při řešení úloh s přirozenými mocninami • rozlišuje pojmy „kružnice“ a „kruh“ • načrtne a sestrojí tečnu ke kružnici • využívá Thaletovu větu při konstrukcích • určí obvod a obsah kružnice a kruhu • určí vzájemné polohy útvarů v rovině (přímka a kružnice, dvě kružnice) • načrtne a sestrojí síť válce • odhaduje a vypočítá praktické úlohy s výpočtem objemu a povrchu válce (využívá kalkulátor) • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • načrtne a sestrojí čtyřúhelník a trojúhelník a využívá potřebnou matematickou symboliku • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<p>Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta</p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <p>Kružnice, Kruh</p> <p>Válec</p> <p>Konstrukční úlohy</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p> <p>Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 14
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s proměnnými • určí hodnotu výrazu • sčítá, odčítá a násobí mnohočleny • rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání <ul style="list-style-type: none"> • sestaví a vyřeší lineární rovnici vedoucí k řešení slovní úlohy a zkouškou ověřuje správnost výpočtu 	<p>Výrazy</p> <p>Lineární rovnice</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Matematika			List: 15
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné metody a postupy k řešení složitějších lineárních rovnic • vyjádří neznámou ze vzorce • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • pozná podobné útvary v rovině a danou podobnost si odůvodní • sestrojí podobný rovinný útvar s určeným poměrem podobnosti danému rovinnému útvaru • užívá vlastnosti podobných útvarů v praktických úlohách • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí či grafem • sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti a kvadratické funkce • ze zadání určí vlastnosti grafu dané funkce • užívá vlastnosti funkcí při řešení úloh z praxe • řeší početně i graficky soustavu lineárních rovnic • užívá vhodné metody a postupy s využitím soustavy lineárních rovnic při řešení slovních úloh • určuje a charakterizuje prostorová tělesa • načrtne a sestrojí síť jehlanu • odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule a využívá své znalosti při řešení slovních úloh z praxe • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Výrazy, Rovnice</p> <p>Podobnost</p> <p>Funkce</p> <p>Soustavy lineárních rovnic</p> <p>Jehlan, Kužel, Koule</p>	<p>F - vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)) Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p>	

4.3 Informační a komunikační technologie

4.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován na prvním stupni v pátém ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně. Na druhém stupni mají žáci v 6. ročníku 2 hodiny týdně. Zároveň je v 7., 8. a 9. ročníku vyučován volitelný předmět Informační a komunikační technologie. Hodinová dotace předmětu byla posílána jednou disponibilní hodinou na druhém stupni.

Obsahem Informatiky je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Informatika se vyučuje v odborné učebně, třída je zpravidla rozdělena do dvou skupin. Každý žák samostatně pracuje na počítačové stanici odpovídající standardu ICT.

Vyučovací předmět Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě; využíváme jejich zkušeností s jiným SW, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.; podporujeme vzájemnou spolupráci s ostatními žáky
- předkládáme žákům možnost tvořit si poznámky, které jim pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- zadáváním problémových úloh dáváme prostor k tvořivému přístupu při jejich řešení a k pochopení, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často žáci setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- podporujeme u žáků nejen nalézání řešení, ale také jeho praktické provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- pro komunikaci na dálku využíváme vhodné technologie - některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k poskytování kolegiální rady či pomoci, ke společné práci v týmu, k rozdělení a naplánování si práce, k dodržování časového harmonogramu apod.
- přizveme žáky k hodnocení práce své i práce ostatních, při vzájemné komunikaci je vedeme k ohleduplnosti a taktnosti

Kompetence občanské

- dodržujeme legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...)
- při zpracovávání informací spolu s žáky kriticky přemýšlíme nad obsahy sdělení, ke kterým se dostávají prostřednictvím Internetu či jinými cestami

Kompetence pracovní

- zajišťujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- podporujeme u žáků využívání ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Informatika			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím <ul style="list-style-type: none"> • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<p>Základy práce s počítačem</p> <p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <p>Zpracování a využití informací</p>	<p>MV</p> <p>Stavba mediálních sdělení (rozlišování důležitých informací od méně podstatných)</p> <p>Tvorba mediálního sdělení (zpracovávání vlastních dokumentů, využívání dostupných technologických zařízení PC a zacházení s nimi, teoretické seznamování se s dalšími technologiemi v rámci ICT)</p> <p>Práce v realizačním týmu (přebírání odpovědnosti za práci svou i za práci kolektivu, odhadování a rozdělování si času do jednotlivých etap)</p>	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Informatika			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <p>Zpracování a využití informací Počítačová grafika</p> <p>Textový editor</p> <p>Tabulkový kalkulátor</p> <p>Prezentace informací</p> <p>Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika</p>	<p>MV</p> <p>Stavba mediálních sdělení (rozlišování důležitých informací od méně podstatných)</p> <p>Tvorba mediálního sdělení (při mluveném i psaném projevu volba vhodných výrazových prostředků, vzbuzení zájmu u čtenářů a posluchačů projevem žáka, zpracovávání vlastních dokumentů, které jsou následně kvalitním zdrojem pro osobní www stránky či školní časopis, využívání dostupných technologických zařízení PC a zacházení s nimi, teoretické seznamování se s dalšími technologiemi v rámci ICT)</p> <p>Práce v realizačním týmu (přebírání odpovědnosti za práci svou i za práci kolektivu, odhadování a rozdělování si času)</p>	

4.4 Člověk a jeho svět

4.4.1 Prvouka

4.4.2 Přírodověda

4.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů, které se vzájemně prolínají ve vyučovacím předmětu **Prvouka** v 1. - 3. ročníku a dělí do dvou předmětů **Přírodověda** a **Vlastivěda** ve 4. - 5. ročníku.

Předmět Prvouka je vyučován v 1. a 2. třídách v časové dotaci 2 hodiny týdně, ve 3. třídách 3 hodiny týdně. Zbývající dva předměty Přírodověda a Vlastivěda jsou vyučovány ve 4. a 5. třídách, oba v časové dotaci 2 hodiny týdně. Všechny předměty (Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda) byly posíleny jednou disponibilní hodinou (celkem 3).

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních

skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Je kladen důraz na aktivní činnost žáků, jejich samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí. V rámci výuky žáci společně navštěvují památky v blízkém okolí, sbírky muzeí, Městskou i Krajskou vědeckou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Takto pojaté předměty vyžadují i velkou škálu forem realizace. Do výuky jsou začleňovány krátkodobé projekty. Při pobytech v přírodě využíváme možností, které nabízí okolní terén. Jednotlivé části vyučovacího předmětu se snažíme vhodně propojovat se vzdělávacím obsahem dalších vzdělávacích oblastí (Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a zdraví).

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a posuzovat jejich vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme u žáků vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznávání a chápání problémů a nesrovnalostí
- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému, k jejich ověřování a srovnávání
- vedeme žáky k ověřování si správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice)
- využíváme širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici či v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i při zpracovávání výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru
- předkládáme žákům možnosti stanovování pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení a názorů druhých lidí
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při manipulaci s různými látkami a vedeme žáky k jejich eliminaci
- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat vlastní postup

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 1.
Vyučovací předmět: Prvouka			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředí školy a jejím nejbližším okolí • zná jméno třídní učitelky, jména spolužáků • ukázněně a slušně se chová ve škole i mimo školu (pozdraví, požádá, omluví se) • uklízí své věci na místa k tomu určená (přezůvky, cvičební úbor, výtvarné potřeby...) • dojde bezpečně z domova do školy a zpět • připraví si pomůcky do školy, udržuje pořádek ve školní aktovce • orientuje se v místě bydliště, zná adresu svého bydliště • zná významná místa ve Frýdlantě (náměstí - radnice, zámek) <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v rodinných vztazích • rozlišuje čas k práci a k odpočinku <ul style="list-style-type: none"> • správně pojmenuje části lidského těla • dodržuje základní hygienické návyky • má povědomí o základech správné životosprávy (výživa, odpočinek, spánek, pitný režim...) • ví, co dělat v případě úrazu (zná tel. čísla policie, záchranky, hasičů) • zná zásady správného chování u lékaře • dodržuje ústní hygienu, seznámí se se zásadami správné péče o chrup 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME Škola Domov</p> <p>DOPRAVNÍ VÝCHOVA</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa</p>	<p>TV - vycházky v okolí školy</p> <p>VDO Občanská společnost a škola (výchova demokratického občana v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti, ke smyslu pro spravedlnost, zodpovědnost a ohleduplnost)</p> <p>MKV Kulturní diference (poznávání etnických skupin, národnostních menšin (v rámci kolektivu spolužáků), výchova ke snášenlivosti)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 1.
Vyučovací předmět: Prvouka			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popisuje změny v přírodě v rámci ročních období • pozná základní druhy rostlin, stromů (rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté), zeleniny a ovoce • dokáže pozorovat živočichy ve svém okolí a jednoduše popsat jejich chování • orientuje se v pojmech: rok, měsíc, týden, den, hodina • vyjmenuje dny v týdnu, roční období • správně časově zařadí Vánoce, Velikonoce, seznámí se s lidovými zvyky a tradicemi 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY Děje v přírodě Rostliny Živočichové</p> <p>LIDÉ A ČAS Orientace v čase</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí (výchova k ochraně životního prostředí - ekologické sběry)</p> <p>Čj - lidové zvyky v dětské literatuře Hv - lidové písně a koledy Vv, Pč - výroba tradičních předmětů (vánoční ozdoby, kraslice, masopustní masky...)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 2.
Vyučovací předmět: Prvouka			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti (umí požádat, poděkovat, omluvit se, nabídnout pomoc...) • orientuje se v rodinných vztazích v širším příbuzenstvu (bratřenci a sestřenice, teta, strýc, babičky a dědečkové) • seznámí se s právy a povinnostmi členů domácnosti, pomáhá s drobnými domácími pracemi • seznámí se s právy a povinnostmi členů školního kolektivu, zapojuje se do prací v rámci pomoci třídní učitelce • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v síti obchodů a služeb v okolí svého bydliště • je schopen samostatně komunikovat s prodáváčem (obstarat jednoduchý nákup) • napíše adresu svého bydliště <ul style="list-style-type: none"> • používá pravidla silničního provozu pro chodce, pozná dopravní značky ze svého okolí 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Chování lidí Soužití lidí Právo a spravedlnost Vlastnictví</p> <p>MÍSTO, KDE ŽIJEME Obec, místní krajina Domov</p> <p>DOPRAVNÍ VÝCHOVA</p>	<p>MKV Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině a ve třídě)</p> <p>VDO Občanská společnost a škola (výchova demokratického občana v rámci třídního kolektivu - tvorba třídního řádu) Občan, občanská společnost a stát (zodpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy)</p> <p>MKV Etnický původ (poznávání etnických skupin, národnostních menšin - princip soužití s minoritami)</p> <p>Tv - vycházky v obci Čj - psaní adresy</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 2.
Vyučovací předmět: Prvouka			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná název hlavního města vyjmenuje symboly své země (státní znak, vlajka, hymna) a seznámí se s pravidly jejich používání správně pojmenuje části lidského těla a smyslové orgány dodržuje základní hygienické návyky zná základy správné životosprávy dokázal by se správně zachovat v případě úrazu (zná tel. čísla policie, záchranky, hasičů) rozezná nebezpečí různého charakteru dodržuje pravidla správné péče o chrup a ústní hygienu rozlišuje kalendářní a školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty; zná hodiny jako měřič času (orientuje se na ručičkových i digitálních hodinách) seznámí se s významnými památkami okolí svého bydliště, s vybranými regionálními pověstmi pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v ročních obdobích pozná vybrané ptáky stěhovavé a stálé (pozoruje ptáky na krmítku) pozoruje a pozná vybrané druhy rostlin a živočichů v jednotlivých přírodních společenstvech pečuje o pokojové rostliny zná domácí zvířata a rozlišuje zvířata chovaná pro užitek a pro radost - seznámí se s péčí o domácí zvířata dokáže popsat základní části těla savců a ptáků 	<p>Naše vlast</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě</p> <p>ROZMANITOST PŘÍRODY Děje v přírodě</p> <p>Přírodní společenstva: les, louka, zahrada, rybník, řeka</p>	<p>MKV Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení (náš domov))</p> <p>Čj - lidové zvyky v dětské literatuře</p> <p>Hv - lidové písně a koledy</p> <p>Vv, Pč - výroba tradičních předmětů (vánoční ozdoby, kraslice, masopustní masky...)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (výchova k ochraně život. prostředí (význam životního prostředí pro člověka a rovnováhu v přírodě))</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 3.
Vyučovací předmět: Prvouka			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s plánkem obce, mapou ČR (vyhledá region svého domova) určuje hlavní a vedlejší světové strany v krajině se orientuje podle turistického značení využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek seznáá se se základními údaji z historie a současnosti obce, s místními zvyky a tradicemi uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě uplatňuje zásady bezpečného chování v obci (chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě) uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech pozoruje, rozliší a popíše některé vlastnosti látek (barva, chuť, rozpustnost, hořlavost), provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti pozorovaných látek rozlišuje přírodniny, suroviny a lidské výtvořy měří základní veličiny (délku, čas, hmotnost, objem, teplotu) pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME Obec a okolní krajina</p> <p>DOPRAVNÍ VÝCHOVA</p> <p>LIDÉ A ČAS Současnost a minulost v našem životě Regionální památky</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS Bezpečné chování</p> <p>ROZMANITOST PŘÍRODY Neživá příroda Vlastnosti látek Voda, vzduch, nerosty a horniny</p> <p>Vážení a měření</p>	<p>Čj - pověsti z Jizerských hor Čj - lidové zvyky v dětské literatuře Hv - lidové písně a koledy Vv, Pč - výroba tradičních předmětů (vánoční ozdoby, kraslice, masopustní masky...)</p> <p>Čj - zahraje ve scénkách možné způsoby chování v různých životních situacích</p> <p>VDO Občanská společnost a škola (vytváření pravidel chování a pravidel týmové spolupráce)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (vztah ke kulturním památkám, ke svému bydlišti, ocenění práce druhých, odsouzení vandalismu, ochrana přírody)</p> <p>MKV Princip sociálního smíru a solidarity (základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám)</p> <p>M - jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, teploty</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 3.
Vyučovací předmět: Prvouka			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná základní rozdělení živočichů (savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz) a uvede hlavní rozlišovací znaky jednotlivých druhů živočichů popisuje části těla jednotlivých druhů živočichů pojmenuje části lidského těla, kostru, seznámí se s vnitřními orgány a jejich funkcí běžné živočichy pozná a zařadí je do příslušného přírodního společenstva popisuje stavbu těla rostlin seznamuje se s projevy života rostlin pojmenuje vybrané rostliny a dřeviny, běžně se vyskytující v okolní přírodě seznamí se s významnými hospodářskými plodinami seznamí se s významem léčivých bylin a některé pozná pozná běžně se vyskytující houby, seznámí se s nebezpečím možnosti záměny jedovatých hub s jedlými uvědomuje si působení lidí na životní prostředí 	<p>Živá příroda Živočichové</p> <p>Člověk</p> <p>Přírodní společenstva</p> <p>Rostliny</p> <p>Houby</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody</p>	<p>EV</p> <p>Lidské aktivity a problémy ŽP (hospodaření s odpady, energie, přírodní zdroje) Základní podmínky života (učivo o přírodě) Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina...)</p> <p>Čj - čtení vyhledaných informací v dětských encyklopediích a literatuře - jednoduchý zápis vyhledaných poznatků - správné formulace při popisu rostlin a živočichů</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Přírodověda			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se základními podmínkami života • zkoumá základní přírodní společenstva se zaměřením na region Jizerských hor a podhůří • pozoruje živočichy a rostliny v souvislosti se střídáním ročních období, zformuluje a zapíše výsledky pozorování • prakticky třídí přírodniny do známých skupin • vybrané živočichy přírody ČR zařazuje do biologického systému - savci, plazi, ptáci, ryby, obojživelníci • se seznamuje se stavbou těla vybraných živočichů, rostlin a hub, poznává různé způsoby jejich rozmnožování • k třídění přírodnin využívá jednoduché klíče a atlasy <ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy v přírodě • na základě jednoduchých pokusů zkoumá vlastnosti věcí a látek • chápe význam vody, vzduchu, půdy pro živé organismy • rozezná zdravé a znečištěné životní prostředí • kriticky se zamýšlí nad zdroji znečištění vody, vzduchu, půdy • seznamuje se s pojmem recyklace a třídění odpadů, zapojuje se do třídění odpadů • zná pravidla chování v přírodě a při pobytu v přírodě se jimi řídí 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi</p> <p>Třídění přírodnin Živočichové</p> <p>Rostliny, houby</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>Člověk a přírodní zdroje Ekologická výchova</p> <p>Chování v přírodě (pojmy CHKO, NP)</p>	<p>EV Základní podmínky života (učivo o přírodě) Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina)</p> <p>Tv - vycházky do okolí se zaměřením na pozorování živých i neživých přírodnin v jejich přirozeném prostředí Pč - stavby z přírodnin</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologie - sběr recyklovaných odpadů ve škole)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (vztah ke svému bydlišti a jeho okolí, ochrana přírody)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Přírodověda			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události seznámí se s nebezpečím návykových látek a v modelových situacích předvede osvojené jednoduché způsoby jejich odmítání uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS Rodina, škola</p> <p>Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví Situace hromadného ohrožení</p>	<p>OSV Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika (lidská práva a povinnosti) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (předcházet a řešit konflikty mezi spolužáky ve třídě, umět pomoci, předvídat nebezpečí)</p>	<p>Tematický den zaměřený na první pomoc a chování při mimořádných událostech</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Přírodověda			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s rozmanitostí životních podmínek v různých podnebných páslech, seznamuje se s živočichy a rostlinami v různých místech světa • pozoruje živočichy a rostliny, zformuluje a zapíše výsledky pozorování • prakticky třídí přírodniny do známých skupin (viry a bakterie, houby, rostliny, živočichové) • k třídění přírodnin využívá jednoduché klíče a atlasy • vybrané živočichy zařazuje do biologického systému - savci, plazi, ptáci, ryby, obojživelníci - obratlovci a bezobratlí • popíše stavbu těla rostlin a hub, vysvětlí různé způsoby jejich rozmnožování • zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy (potravní řetězce, potravní pyramidy) • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy v přírodě • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • seznámí se s pojmy vesmír, sluneční soustava, planeta, hvězda, umělá a přirozená družice, zemská přitažlivost, gravitační a magnetická síla • na základě praktických zkušeností vysvětlí střídání dne a noci a ročních období v našem podnebném pásmu 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi</p> <p>Třídění přírodnin</p> <p>Živočichové</p> <p>Rostliny, houby</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>Vesmír a Země</p>	<p>EV Základní podmínky života (učivo o přírodě) Ekosystémy (kulturní krajina)</p> <p>Pč - stavby z přírodnin</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Přírodověda			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná zdravé a znečištěné životní prostředí • seznámí se s pojmy obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje • kriticky se zamýšlí nad zdroji znečištění vody, vzduchu, půdy • zná pojem recyklace a třídění odpadů, zapojuje se do třídění odpadů • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města (obce) • zná pravidla chování v přírodě, uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny - uvede příklady • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování (s ohledem na daný věk) • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci 	<p>Člověk a přírodní zdroje Člověk a prostředí</p> <p>Chování v přírodě (pojmy CHKO, NP)</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidský organismus Význam potravy, vody a vzduchu Naše tělo a zdraví Lidský život</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS Rodina, škola</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologie v praxi - sběr recyklovaných odpadů ve škole)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (vztah ke svému bydlišti a jeho okolí, ochrana přírody)</p> <p>OSV Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika (lidská práva a povinnosti)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Vlastivěda			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu seznámí se s územním členěním ČR, zná pojmy národ, národnostní menšiny, státní symboly, vlast, cizina, sousední státy shromažďuje co nejvíce podstatných informací o obci poznává a seznamuje se s významnými obcemi a městy, objekty v místní krajině, dopravní sítě a cestovním ruchem určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, seznámení s mapou (barvy, hranice, základní značky), tvary zemského povrchu, základní typy krajiny, nadmořská výška vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME Naše vlast - země v srdci Evropy</p> <p>Obec (město), místní krajina Naše nejbližší okolí - oblast, region, okres, kraj</p> <p>Práce s mapou, kompasem a buzolou Mapa ČR - základní orientace</p> <p>Kraje ČR, Praha a vybrané oblasti</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí - mezilidské vztahy Sociální systém - pomoc slabým a nemocným Zájmové spolky, obchod, firmy</p>	<p>Čj - vypravování o cestování, vyhledávání informací z literatury, encyklopedií, médií Tv - vycházka do přírody</p> <p>VDO Formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu)</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (sousední státy)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Vlastivěda			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s pravidly komunikace verbální a nonverbální, rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista zvládne cyklistické zkoušky pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik využívá informačních zdrojů (muzeum, knihovna, galerie, encyklopedie, naučné texty) pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek 	<p>Vlastnictví veřejné, soukromé, osobní, společné</p> <p>Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy</p> <p>DOPRAVNÍ VÝCHOVA</p> <p>LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád Rozdíl mezi pověstí a skutečností</p> <p>Základní údaje z historie naší vlasti</p> <p>Státní svátky a významné dny</p>	<p>VDO Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti)) Občanská společnost a škola (výchova ke smyslu pro spravedlnost, zodpovědnost, toleranci)</p> <p>MKV Kulturní diference (poznávání etnických skupin, národnostních menšin)</p>	<p>Výuka na dopravním hřišti</p> <p>Exkurze (muzeum, hrad)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Vlastivěda			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše polohu ČR v Evropě rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, zná symboly našeho státu a jejich význam vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR, Evropy a polokouli najde na mapě ČR jednotlivé kraje, popíše jejich polohu podle mapy určí významná místa, řeky, města apod. v jednotlivých oblastech s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost orientuje se na mapě Evropy, vyhledá státy EU, určí jejich polohu k ČR, najde hlavní města zemí EU, dokáže stručně charakterizovat sousední státy na základě čtení z mapy porovná přírodní podmínky v naší vlasti a v jiných zemích zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu naší vlasti i v jiných zemích 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME Evropa - světadíl, kde leží naše vlast ČR - demokratický stát, základní státoprávní pojmy, symboly; prezident, premiér</p> <p>Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>Přírodní prvky osídlení Hlavní přírodní a kulturní atraktivity Chráněná území Životní prostředí</p> <p>Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p>	<p>EGS Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, evropské krajiny)</p> <p>VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka))</p> <p>Př - neobnovitelné přírodní zdroje</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (chráněná území, životní prostředí)</p> <p>Čj - vyprávění o cestování na základě vlastních zkušeností</p> <p>M - porovnávání nadmořské výšky, počtu obyvatel, rozlohy...</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Vlastivěda			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na časové ose názorně ukazuje a vysvětluje pojmy letopočet, století, tisíciletí, etapy lidského života, ukazuje, co se stalo dříve, co později rozlišuje charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes, chápe rozdíly ve způsobu života v minulosti a současnosti seznamuje se s významnými událostmi a osobnostmi našich dějin (Cyril a Metoděj, sv. Václav, Přemyslovci, Karel IV., J. Hus, J. A. Komenský, Marie Terezie a Josef II., T. G. Masaryk, V. Havel) objasní důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád - měření dějinného času, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace</p> <p>Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, předměty denní potřeby, průběh lidského života</p> <p>Státní svátky a významné dny - objasnění historických důvodů</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, spol. Kultura - podoby a projevy kultury</p>	<p>Čj - seznamování se s dějinnými událostmi na základě čtení ukázek z literárních děl - pověsti, příběhy (A. Jirásek...)</p> <p>EGS Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)</p>	<p>Exkurze (muzeum, hrad a zámek)</p>

4.5 Člověk a společnost

4.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je vyučován ve všech ročnících druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Dějepis a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Důraz je položen především na hlubší poznání dějin vlastního národa (a frýdlantského regionu) v kontextu s evropským vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, každodenního života, náboženství, umění) a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti. Učivo by mělo být určeno k trvalému osvojení, nemělo by žáky zatěžovat podrobnostmi a tím by mělo přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa, k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k poznávanému a k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení.

Výuka dějepisu by především měla vést u žáků k podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných společností a uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Některá témata jsou realizována formou projektů.

Žák by si měl osvojit dovednosti práce s jednoduššími i složitějšími dokumenty různého charakteru a využívat je jako zdroj informací. Měl by se naučit orientovat se v historických, etických, politických a dalších faktech a přitom si utvářet svůj vlastní hodnotový systém, který by měl umět i přiměřeně obhajovat.

Těmto cílům odpovídají i formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K nejefektivnějším patří práce s učebnicí, historickými mapami, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou a řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných učebních předmětech, z četby historické beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek apod. Žáci využívají i prostředky výpočetní techniky, kde se učí prostřednictvím internetu hledat různé varianty a postupy řešení problémů a tím i logické vyvozování závěrů.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizuje tematický okruh průřezového tématu Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme k rozpoznávání základních zdrojů dějepisných informací a rozlišování účelu archivu, muzea, galerie
- dáváme prostor k čtení různých textů s porozuměním a k používání základních pojmů historické terminologie
- zařazujeme aktivity na vyhledávání informací z časové osy i historických map k vytváření časových a prostorových představ
- zadáváme úkoly, při kterých využívá informace z různých zdrojů a poznatků z jiných předmětů k lepšímu chápání souvislostí
- rozvíjíme zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností
- klademe důraz na rozlišování podstatného od nepodstatného při zpracovávání a třídění historických informací

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme rozpoznávání problému v historické situaci vnímaného lidmi v tehdejší době
- dáváme prostor k vyhledávání vhodných informací k řešení problému v různých textech, mediálních pořadech, na internetu, návštěvou výstav
- vedeme k vytváření si vlastního názoru při zkoumání historických jevů, událostí a osobností
- u žáků rozvíjíme dovednost samostatně řešit problémy a nevzdávat se při prvním nezdaru
- různými aktivitami rozvíjíme logické myšlení, kritické uvažování, srozumitelné a věcné argumentování

Kompetence komunikativní

- dáváme prostor k vyjadřování získaných dějepisných znalostí, vlastních myšlenek a názorů na historické skutečnosti, které ústně i písemně logicky formuluje
- poskytujeme příležitost k naslouchání druhým a kultivované reakci na sdělení, k obhajování svého názoru vhodnými argumenty nebo vyvracení názoru, s nímž nesouhlasí, k hledání poučení i od ostatních
- k získávání poznatků předkládáme různé typy textů (historické prameny, mapy, grafy) a dokumentů (audiozáznamy, videozáznamy, obrazy, fotografie) i moderní komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci v týmu, přijímání různých rolí a plnění dílčích úkolů tak, aby výsledek práce týmu byl co nejkvalitnější
- rozvíjíme skupinové stanovování a přijímání pravidel práce v týmu, respektování pravidel slušného jednání a korigování jednání s ohledem na druhé

Kompetence občanské

- vedeme k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví při návštěvách muzeí, divadel, historických památek
- podporujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům
- podporujeme úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a národnostem
- rozvíjíme respekt k odlišnosti lidí, skupin i různých společenství
- rozvíjíme kladný vztah k opačnému pohlaví a odmítání předsudků v pohledu na roli žen ve společnosti

Kompetence pracovní

- vytváříme příležitosti pro samostatné zajištění materiálů k dějepisnému vyučování i prostředků k jeho zpracování
- při plnění pracovních úkolů podporujeme reálné a odpovědné posouzení vlastních možností i možností jiných
- v dějepisném vyučování vytváříme příležitost pro uplatňování pracovních postupů, metod a návyků vytvořených v jiných vyučovacích předmětech; analogicky vedeme k uplatňování pracovních postupů, metod a návyků vytvořených v dějepisném vyučování v ostatních předmětech i mimo vyučování

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí významu dějepisných znalostí pro život ve společnosti • rozlišuje prameny hmotné a písemné; pojmenuje instituce, kde se prameny uchovávají • orientuje se na časové přímce a v historické mapě • pojmenuje v chronologickém sledu jednotlivá historická období <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé teorie vzniku Země a života na ní • objasní dvě teorie o vzniku člověka - vědeckou teorii a stvoření světa podle Bible • vysvětlí, na základě čeho dostala jednotlivá období pravěku svůj název • srovná vývojové typy člověka • zapamatuje si typy obydlí, ve kterých žili pravěcí lidé • vysvětlí nezbytnost přechodu neolitické společnosti od lovu k chovu a od sběru k pěstování na základě změny klimatu <ul style="list-style-type: none"> • popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje • objasní souvislost mezi použitím kovu a kvalitou zemědělské práce • ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve • uvede příklady možností využití kovů v pravěké společnosti • uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<p>Člověk v dějinách</p> <p>Historické prameny</p> <p>Historický čas a prostor</p> <p>Počátky lidské společnosti O vzniku Země a života</p> <p>Vývojové typy pravěkého člověka</p> <p>Počátky zemědělství a řemesel</p> <p>Doba kovů</p> <p>Naše země v období pravěku</p>	<p>Z - světové strany, světadíly</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států, vyhledá je na mapě • vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států • rozpozná podobnosti a odlišné rysy životního způsobu v nejstarších státech • pojmenuje nejznámější památky jednotlivých staroorientálních států • uvede, co daly tyto civilizace světu a co používáme dodnes i my • porovná vývoj těchto oblastí s vývojem na území České republiky • uvede přírodní podmínky pro vznik řeckých států • stručně převypráví příběh eposu nebo báje • vyjádří vlastními slovy podstatu aténské demokracie a porovná ji se Spartou • popíše sociální rozvrstvení v konkrétních státech • porozumí funkci konkrétních státních institucí v antickém Řecku • rozliší spartskou a aténskou výchovu • zdůvodní příčiny kolonizace a zakládání nových osad • uvede příklady přínosu řecké civilizace pro evropskou kulturu a vzdělanost • vyjmenuje významné osobnosti antické kultury • doloží příkladem jejich přínos evropské civilizaci • objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského 	<p>Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury</p> <p>Staroorientální státy Písmo</p> <p>Každodenní život</p> <p>Kulturní památky</p> <p>Přínos staroorientálních států</p> <p>Starověké Řecko Nejstarší civilizace na území Řecka Řecké báje a pověsti Městské státy - Athény, Sparta</p> <p>Řecká vzdělanost, věda a umění Olympijské hry</p> <p>Makedonie Říše Alexandra Velikého</p>	<p>Z - orientace na mapě (pracuje s dějepisnými mapami)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná římské a řecké náboženství • popíše život a sociální rozvrstvení v Římě • jednoduše vysvětlí jednotlivé formy státní moci • doloží, jak se z Říma stalo impérium • porovná římskou republiku s aténskou demokracií • vysvětlí příčiny a důsledky římských expanzí • vysvětlí vznik a úlohu křesťanství, souvislost s judaismem • vysvětlí, co způsobilo rozpad a pád římské říše • uvede příklady přínosu římské kultury pro evropskou civilizaci • posoudí vztah mezi řeckým a římským uměním 	<p>Starověký Řím Počátky římských dějin Každodenní život Římanů Království, republika, císařství</p> <p>Počátky křesťanství</p> <p>Rozpad římské říše Římská kultura a vzdělanost Dědictví římské říše</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná vývoj západorímské a východorímské říše • zapamatuje si oblasti obydlené nově přichozími etniky • jednoduše popíše změny v Evropě, ke kterým došlo po stěhování národů a rozpadu západorímské říše • seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálních států • porovná hlavní rysy franské, byzantsko-slovanské a arabské kultury • vysvětlí pojmy katolická a pravoslavná církev • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka • popíše vznik islámu, uvede příklady vyspělosti arabské kultury a její přínos Evropě <ul style="list-style-type: none"> • zapamatuje si významné raně středověké říše • popíše způsob života Vikingů, jejich výboje dá do souvislosti s ostatními evropskými státy • poznává způsob života Slovanů • zhodnotí úlohu Sámovy říše při obraně našeho území • objasní vznik Velkomoravské říše - prvního státu na našem území, zhodnotí její politický a kulturní význam i vztahy s franskou a byzantskou říší • rozpozná významné změny ve středoevropské oblasti • rozlišuje pověsti, týkající se vzniku českého státu, od historicky prokázaných skutečností • popíše vývoj českého státu v evropských souvislostech • uvede přínos významných českých panovníků 10. - 12. stol. 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>Stěhování národů</p> <p>První středověké státy Byzantská, arabská a franská říše</p> <p>Šíření křesťanství v Evropě</p> <p>Formování prvních státních celků v Evropě</p> <p>Příchod Slovanů, Sámova říše</p> <p>Velkomoravská říše</p> <p>Český stát</p> <p>České knížectví za prvních Přemyslovců České knížectví v 11. a 12. století</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si rozsah Svaté říše římské a její vztahy s českým státem • vysvětlí příčiny a důsledky boje o investituru • ujasní si příčiny křížových výprav do Palestiny, zhodnotí jejich pozitivní i negativní přínos • popíše běžný způsob života a povinnosti jednotlivých skupin obyvatel v raném středověku • uvede typické znaky a nejznámější památky románské kultury u nás • vyjmenuje české krále z rodu Přemyslovců počínaje Přemyslem I. Otakarem a klíčové události spojené s jejich vládou • vysvětlí pojem „dědičný královský titul“ • uvede příklady posilování i oslabování českého státu vůči SŘŘ • vyjmenuje v chronologickém pořadí všechny lucemburské krále na českém trůně • na základě konkrétních činů posoudí vládu Lucemburků • seznámí se s účastí Jana Lucemburského ve stoleté válce • uvědomí si zásluhy Karla IV. o rozvoj země a zvyšování prestiže českého státu v Evropě • vysvětlí pojem „kolonizace“ • vyjmenuje typy měst • popíše typické znaky gotického slohu, jmenuje nejvýznamnější gotické stavby v ČR a hlavně v LK 	<p>Vznik Svaté říše římské</p> <p>Křížové výpravy do Palestiny</p> <p>Způsob života v raném středověku, románská kultura</p> <p>České království za posledních Přemyslovců</p> <p>Čeští králové z rodu Lucemburků</p> <p>Život ve vrcholném středověku, gotická kultura</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí příčinám vzniku opozičních myšlenek uvnitř katolické církve na konci 14. století • posoudí snahy o nápravu nepořádků v církvi a celé společnosti • vysvětlí Husovy myšlenky, popíše události spojené s jeho osobností • seznámí se s programem husitů • porovná cíle jednotlivých husitských proudů • ujasní si změny, ke kterým došlo během husitské revoluce • zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad • popíše spory mezi šlechtou a městy za vlády Jagellonců a jejich příčiny • uvede nejznámější stavby pozdní (vladislavské) gotiky • objasní vliv antiky na život raně novověkého člověka • pojmenuje změny, které nastaly v důsledku šíření renesance a humanismu ve společnosti • rozliší základní znaky renesanční architektury • jmenuje nejslavnější italské renesanční umělce • vysvětlí, jak změny v myšlení lidí a v ekonomice ovlivnily výsady katolické církve • objasní nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky • zapamatuje si evropské mocnosti a osobnosti, které realizovaly zámořské objevy a dobývání nových území • na mapě ukáže objevená a dobývaná území • zhodnotí přínos i negativní důsledky objevných plaveb 	<p>Objevy a dobývání. Počátky nové doby Husitství</p> <p>Čechy po husitské revoluci Jiří z Poděbrad českým králem</p> <p>Český stát za Jagellonců</p> <p>Humanismus, renesance, náboženská reformace</p> <p>Objevné plavby</p>	<p>Z - prokáže dobrou orientaci na mapách</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní význam rostoucí moci Habsburků pro politický vývoj v Evropě • porozumí náboženskému rozdělení Evropy v 16. stol. a jeho důsledkům • uvědomí si změnu postavení českého státu v Evropě před nástupem Habsburků na český trůn a po něm • popíše vývoj vztahu habsburského panovníka a českých stavů • popíše průběh třicetileté války, na příkladech objasní důsledky války pro obyvatelstvo českých zemí • objasní souvislost mezi posilováním pozice buržoazie a růstem moci parlamentu v 16. a 17. století • popíše projevy absolutismu v západní a východní Evropě a v českých zemích • uvede základní znaky baroka • zapamatuje si nejvýznamnější díla barokních umělců, zvláště těch, kteří působili v českých zemích <ul style="list-style-type: none"> • porozumí myšlenkám osvícenského absolutismu • posoudí vliv osvícenských myšlenek na společenské změny • popíše výsadní pozici Anglie jako hospodářské velmoci na přelomu 18. a 19. století • vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo během modernizace k zásadním změnám • vyjmenuje nově vzniklá průmyslová odvětví • uvede souvislost mezi rozvojem průmyslu a vznikem nových sociálních vrstev a mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti 	<p>Habsburkové na českém trůně Vznik habsburské monarchie</p> <p>Stavovské povstání</p> <p>Třicetiletá válka</p> <p>Anglická revoluce</p> <p>Absolutismus v Evropě</p> <p>Baroko</p> <p>Modernizace společnosti Osvícenský absolutismus České země za vlády Marie a Josefa II. Vznik USA Průmyslová revoluce</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny vzniku Velké francouzské revoluce a její důsledky pro Francii • popíše průběh francouzské revoluce • zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana • popíše hlavní události období Napoleonovy vlády • porozumí vlivu napoleonských válek na konkrétní státy • objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách • uvede do souvislosti změny v habsburské monarchii a etapy národního hnutí v českých zemích • zapamatuje si významné představitele českého národního hnutí • rozliší základní znaky dobových kulturních směrů • porovná cíle konkrétních evropských národních hnutí • porozumí významu buržoazie pro rozvoj národních hnutí • vysvětlí vliv středních vrstev na průběh revolucí 1848 v konkrétních státech • popíše důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské národy • vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa • popíše politický vývoj v USA ve druhé polovině 19. století • porovná rychlost průmyslového růstu v USA a ve vyspělých evropských zemích • porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury • popíše rozdělení kolonií mezi mocnosti na konci 19. století • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy 	<p>Velká francouzská revoluce</p> <p>Napoleonské války</p> <p>Evropa po napoleonských válkách</p> <p>Klasicismus a romantismus</p> <p>Rok 1848 v Evropě a v Čechách</p> <p>Vývoj habsburské monarchie v 2. pol. 19. St.</p> <p>Procesy sjednocování v Německu a Itálii Občanská válka v USA</p> <p>Svět v 2. polovině 19. století</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozdělí mocnosti do válečných bloků • popíše příčiny, fáze a důsledky první světové války • uvede do souvislostí dynamiku rozvoje konkrétních průmyslových odvětví a průběh válečného konfliktu • na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světové válce • porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před válkou a po ní • zapamatuje si významné historické mezníky vývoje Československa 1918 - 1945 • popíše politický systém v Československu • rozpozná významné průmyslové oblasti První republiky • porozumí vývoji politických vazeb Československa s evropskými státy • porovná práva národnostních menšin v Československu • porozumí vývoji československo-německých vztahů • objasní vliv významných osobností z oblasti kultury na vývoj Československa do roku 1945 • porozumí souvislosti mezi politickým uspořádáním světa po 1. světové válce a nastolením totalitních režimů v konkrétních státech • na příkladech demonstuje společné a rozdílné znaky vybraných meziválečných totalitních systémů • objasní postoj totalitních systémů k lidským právům • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů 	<p>Moderní doba Cesta ke světové válce První světová válka</p> <p>Vznik Československa</p> <p>Hospodářsko - politický vývoj</p> <p>Osobnost T. G. Masaryka</p> <p>Sociální a národnostní problémy</p> <p>Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech SSSR v meziválečném období Počátky fašistického hnutí</p> <p>Světová hospodářská krize</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Dějepis			List: 10
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede do souvislosti růst moci totalitních režimů a vznik lokálních válečných konfliktů ve 30. letech • popíše příčiny, fáze a důsledky 2. světové války • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí vztah Čechů ke Třetí říši v období 2. světové války • charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku • vysvětlí pojem „studená válka“ a příčiny jejího vzniku • srovná ekonomický vývoj a politický systém vybraných států východního a západního bloku v období studené války • porovná postavení občana ve vybraných demokratických a totalitních státech • doloží na příkladech vojenské střetávání supervelmocí v období studené války • popíše důležité mezníky procesu evropské integrace • porozumí procesu dekolonizace • posoudí postavení rozvojových zemí • vysvětlí příčiny krizových projevů v zemích východního bloku • objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu • zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa • porozumí významu začlenění České republiky do integračního procesu 	<p>Mnichovská dohoda a její důsledky Druhá republika</p> <p>Druhá světová válka</p> <p>Rozdělený a integrující se svět Poválečné Československo 1945 - 1948 Nastolení komunistické moci v Československu Československo v 50. - 80. letech 20. st. Studená válka Charakteristika západních zemí a SSSR</p> <p>Rozpad koloniálního systému</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku Obnova demokracie ve východní Evropě Problémy současného světa</p> <p>Sametová revoluce 1989</p>	<p>Z - prokáže dobrou orientaci na mapách Čvs - problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem - zneužití médií ve 20. století)</p>	

4.5.2 Člověk ve společnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk ve společnosti, jenž je vyučován na druhém stupni, navazuje na výuku Prvouky, Vlastivědy a Přírodovědy na stupni prvním. Vznikl integrací očekávaných výstupů vzdělávacích oborů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Pouze očekávané výstupy tematického okruhu Člověk, stát a hospodářství a část výstupů tematického okruhu Člověk jako jedinec a Člověk, stát a právo (vzdělávací obor Výchova k občanství) jsou integrovány do předmětu Pracovní činnosti pod názvem Finanční gramotnost a Svět práce.

Předmět je vyučován v časové dotaci 1 hodina týdně v 7. a 9. ročnících, v 6. a 8. ročnících 2 hodiny týdně. Hodinová dotace předmětu byla posílena dvěma hodinami z časové dotace pro vzdělávací oblast Člověk a zdraví a jednou disponibilní hodinou. V rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení, výstavy a exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.

Při výuce volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva. Preferujeme při tom aktivizující metody výuky a formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností žáků (skupinová práce, projektové vyučování, diskuze...).

Vyučovací předmět Člověk ve společnosti v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost žáka, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota domova, vlasti a kulturního dědictví. Dále napomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě. Společně se snaží hledat východiska ze současných globálních problémů lidstva a vychovávat v duchu tolerance vůči odlišným národům a rasám. Každý je veden k aktivnímu rozvoji, osvojení zásad zdravého životního stylu a ochraně zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují. Přispívá k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech. Snaží se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat ve svém životě a poradit si i ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat, včetně kolektivní obrany a činností armády. Též rozšiřuje a prohlubuje poznatky žáků o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, rodině a společenství vrstevníků. Vede k navazování a udržování uspokojivých vztahů a k formulaci svých názorů a postojů na základě svého úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými. Snaží se systematicky rozvíjet mravní stránku osobnosti žáků.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme k efektivním způsobům, metodám a strategiím učení se, díky kterým samostatně organizuje a řídí vlastní učení
- klademe důraz na vyhledávání, třídění, porovnávání a kritické posuzování informací, které je schopen využít k realizaci zamýšleného cíle
- dáváme prostor pro vyjadřování se pomocí základních termínů, znaků a symbolů vztahujících se k problematice společenských věd
- vytváříme příležitosti pro hodnocení vlastních pokroků v pozorování, popisu a reflexi společenských jevů a pro vyjádření vlastního úsudku
- vedeme ke kritickému myšlení

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme rozpoznávání problémových situací na vybraných příkladech v rodině a dalších společenstvích a rozvíjíme schopnost přemýšlet o příčinách a navrhnout řešení
- vedeme k samostatnosti při hledání vhodných způsobů řešení problémů
- vytváříme příležitosti k vyhledávání informací, které mu pomohou nahlížet na různé varianty řešení; prověřujeme, že využívá nabyté poznatky o způsobech řešení problémů
- podporujeme schopnost pracovat s neúspěchem při řešení problémů a hledání nových možností řešení
- vedeme ke kritickému posouzení svého jednání v modelových i jemu blízkých životních situacích

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na správný způsob komunikace
- vytváříme příležitosti pro formulování a vyjadřování názorů na dané téma a pro zlepšování formulací názorů
- klademe důraz na naslouchání druhým, rozvíjení dovednosti v diskuzi a nacházení vhodných argumentů pro zvolený problém
- rozvíjíme schopnost pochopení textu a obrazového materiálu, zadáváme úkoly, při kterých využívá dostupných informačních a komunikačních prostředků
- podporujeme efektivní komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci ve skupině a dáváme prostor pro vytváření společných pravidel
- vedeme k ohleduplnosti při týmové práci a při jednání s ostatními a k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- rozvíjíme zájem o pomoc ostatním lidem a citlivé vnímání situací, kdy jsou porušována dětská a lidská práva
- zařazujeme aktivity k rozvoji schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí
- vedeme k respektu k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí

Kompetence občanské

- podporujeme schopnost respektovat druhé, vážit si jejich hodnot a přesvědčení
- vedeme k odmítání útlaku, hrubého zacházení a porušování lidských a dětských práv
- rozvíjíme chápání základních principů chování, na kterých funguje rodina, místní společenství, obec, stát a společnost
- vedeme k respektu a ochraně našeho kulturního a historického dědictví
- připravujeme na zapojování se do kulturního dění
- rozvíjíme zájem o kvalitní životní prostředí a o možnosti jeho uchování a obnovy
- vedeme k aktivnímu přístupu k ochraně zdraví, života a majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- zařazujeme aktivity k osvojování postupů spojených s řešením mimořádných situací
- rozvíjíme zájem o aktuální dění v obci, kraji, ČR, EU, NATO a ve světě

Kompetence pracovní

- vedeme k plnění povinností a závazků, které přijímá při řešení společných i individuálních úkolů
- podporujeme pochopení, že znalosti a dovednosti, které získává během učení, jsou důležitou součástí přípravy na budoucí profesi

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v aktuálním dění doma a ve světě • vyjádří vlastní názor na aktuální dění doma a ve světě • vysvětlí vnímání času v naší kultuře • orientuje se v kalendáři • vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků • zná práva a povinnosti svoje i manželů • zamýšlí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině a objasní další možnosti soužití lidí • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • využívá vhodné způsoby jednání při konfliktu • dodržuje jednoduchá komunikační pravidla (poděkování, omluva), eliminuje hrubé výrazy • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • navrhuje a respektuje pravidla třídy i menších skupin • rozvíjí osobní vlastnosti důležité pro dosahování individuálních i společných cílů ve skupině • učí se překonávat osobní nedostatky a překážky • respektuje kulturní zvláštnosti • zaujímá tolerantní postoje k lidem s odlišným názorem, kulturou či vyznáním a aktivní postoj vůči projevům lidské nesnášenlivosti • rozpoznává záporné charakterové vlastnosti, netolerantní a násilné chování, projevy porušování dětských práv • připisuje pozitivní vlastnosti druhým • dokáže ocenit úspěch druhého a dát zpětnou vazbu 	<p>Aktuality</p> <p>Život v čase - čas, kalendář, svátky a tradice naší kultury</p> <p>Život v rodině - rodina, její podoby a zvyklosti, neshody</p> <p>Život mezi lidmi - zásady lidského soužití, menšiny, lidská práva a jejich porušování</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě/skupině; chyby při poznávání lidí)</p>	<p>Aktuální dění doma a ve světě žáci sledují pravidelně během všech ročníků 2. stupně.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí důležitost přátelství a společnosti pro svůj život, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • objasní význam empatie a uplatňuje ji v kolektivu • vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci • porozumí základnímu rozdělení moci ve státě • vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají • uvede vybrané mezinárodní organizace a společenství, ke kterým má ČR vztah, porozumí začlenění ČR do EU • popíše situace, kdy je třeba bránit stát • objasní význam ekologického způsobu života ve svém okolí • zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva 	<p>Místo, kde žiji - domov, naše obec, kraj, stát, právní základy státu, moc ve státě, státní symboly, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, život na Zemi</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními, předchází úrazům poskytne nezbytnou první pomoc i při vážnějších poraněních rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí využívá z hlediska osobního bezpečí pravidla dopravní výchovy cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky uplatňuje zásady ochrany člověka za mimořádných situací a kolektivní ochrany obyvatelstva zná potenciální nebezpečí a zásady chování po vyhlášení mimořádné situace projevuje odpovědné a bezpečné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v ohrožení charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany v modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity a mezilidské spolupráce v situacích ohrožení rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - ochrana člověka za mimořádných situací, první pomoc, dopravní výchova, solidarita, obrana státu</p>		<p>Projektový den „Bezpečně žít“ Projektový den je součástí výuky v každém ročníku 2. stupně</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a charakterizuje jednotlivé období lidského života • rozpozná, respektuje a vhodně reaguje na změny, kterými prochází v dospívání • vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk • objasní význam sebepoznávání a sebehodnocení • charakterizuje své osobní vlastnosti a popíše způsoby jejich kultivace • učí se rozpoznat a rozlišit projevy schopností a charakterových vlastností svých i druhých lidí • navrhne možnosti změny svého chování a jednání a snaží se mírnit své záporné vlastnosti • objasní nutnost pravidel pro život ve škole i společnosti • komunikuje otevřeně a pravdivě • rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování a agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi • přijímá kompromis a konstruktivní kritiku • uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i okolí • zná a uplatňuje základy společenského chování <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady orgánů a institucí a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci • charakterizuje menšiny žijící v ČR • rozlišuje projevy vlastenectvím od projevů nacionalismu • rozpozná národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášenlivosti • uvede základní dokumenty upravující lidská práva 	<p>Kam patřím - dospívání, společenství lidí, život ve škole, komunikace, pravidla chování</p> <p>Já a společenský systém - ČR-stát, ve kterém žijí, národnostní menšiny, vlastenectví, lidská práva</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam dodržování lidských práv pro život člověka uvede, kde a jak se člověk může domáhat svých práv vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země projevuje kladný vztah k našemu národu, jeho tradicím a osobnostem uvede pozitivní vzory v rodině a ve veřejném životě uvede příklad tvořivosti a iniciativy ze svého okolí respektuje odlišné projevy kultury charakterizuje významné kulturní instituce, orientuje se v jejich nabídce dokáže se vhodně chovat při kulturních událostech objasní nebezpečí působení masmédií, reklamy a propagandy na člověka a vyjádří svůj postoj uvede příklady památných míst obce, regionu a ČR, vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou chová se šetrně ke kult. památkám i přírod. objektům uvede příklady vybraných projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory popíše současné závažné globální problémy, vysvětlí jejich příčiny, projevy a důsledky snaží se pochopit podíl každého člověka na odpovědnost za stav ekologie uvede příklady mezinárodního terorismu, zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<p>Já a okolní svět - historická tradice, kultura a umění, tvořivost a iniciativa, masmédiá, reklama a propaganda, kulturní bohatství, globalizace a globální problémy, terorismus</p>	<p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na kulturu)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní funkce státu • rozlišuje typy a formy států a porovná jejich znaky • charakterizuje základní typy států podle formy vlády, způsobu vlády a správního uspořádání • vysvětlí smysl voleb do zastupitelstev a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • objasní práva a povinnosti občana ČR • objasní základní funkce ústavy • popíše význam právního řádu pro život ve společnosti • vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky • vyjmenuje orgány právní ochrany občanů, porovná jejich úkoly, uvede příklady součinnosti při řešení trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozdíl mezi přestupkem a trestným činem a uvede příklady • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a aktivně proti němu vystupuje • uvede příklady konkrétního korupčního jednání • diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání 	<p>Člověk ve státě - funkce státu, typy a formy států, demokracie, volby, základní práva a povinnosti občana v demokratickém státě, ústava, právo a morálka, právní vztahy, právní řád, orgány právní ochrany, druhy provinění, vandalismus, korupce, kriminalita dětí a mládeže, etické aspekty</p>	<p>D - na příkladech evropských dějin ilustrovat různé typy států</p> <p>VDO</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní kategorie fungování demokracie - řád, norma, zákon, morálka; demokracie jako protiváha diktatury; význam Ústavy jako základního zákona země)</p> <p>Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby)</p> <p>Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti; práva a povinnosti občana; Listina základních práv a svobod)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše problém kriminality mládeže a uvede příklady • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě, oprava a pronájem věci) • analyzuje etické aspekty různých životních situací • rozpozná svůj temperament, posoudí pozitivní a negativní stránky jednotlivých typů temperamentů • vysvětlí význam vůle pro dosahování cílů a překonávání překážek a význam potřeb, zájmů a hodnot pro svou motivaci • na základě sebepoznání zhodnotí a případně koriguje své jednání a chování • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • uvědomí si důležitost citů ve svém životě, dokáže je charakterizovat, vyjadřovat a usměrňovat • svými postoji rozvíjí mezilidské vztahy • uvážlivě se rozhoduje • vhodně řeší své osobních problémy • objasní vliv návykových látek a dalších druhů závislostí ohrožujících zdraví člověka • předvede jednoduché způsoby odmítání návykových látek, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým 	<p>Člověk jako osobnost - duševní vlastnosti, potřeby, zájmy, hodnoty, pocity, emoce, náročné životní situace, smysly, paměť, životní styl, mezilidské vztahy, osobní problémy, závislost (alkohol, nikotin, drogy aj.)</p>	<p>Pč - volba profesní orientace; sebepoznávání</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi heterosexuální a homosexuální objasní pojem registrované partnerství uvědomí si důležitost partnerské lásky pro život člověka projevuje pozornost a laskavost popíše metody antikoncepce charakterizuje odpovědné chování v oblasti sexuality, včetně chování na elektronických médiích vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku spojuje význam sexuality především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím popíše zákonné předpoklady vzniku a instituci manželství uvede podmínky harmonického soužití partnerů uvědomí si nezbytnost rozvodu některých manželství vhodně reaguje a spolupracuje i v obtížných sociálních situacích objasní proces vzniku lidského života a problematiku náhradní rodinné péče 	<p>Člověk, láska a manželství - zamilovanost a láska, sexualita, sexuální orientace, antikoncepce, nebezpečí sexuálního života, manželství, neshody v manželství, rozvod, lidská reprodukce, náhradní rodinná péče</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si důležitost vztahu matka, otec, dítě • uplatňuje základy péče o dítě, předchází nebezpečí úrazů • vysvětlí význam mezinárodní spolupráce • objasní roli Armády ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • uvede příklady zahraničních misí Armády ČR • vyjmenuje mezinárodní organizace, kterých je ČR členem, posoudí jejich význam ve světovém dění • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • vyjmenuje symboly a státy EU a stručně charakterizuje vybraný stát • pojmenuje příčiny a důsledky globalizace • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu 	<p>Péče o dítě a jeho výchova - vztahy v rodině, péče o dítě v různém věku, úrazy dětí</p> <p>Mezinárodní spolupráce - mezinárodní organizace, evropská integrace, EU, NATO, OSN, Armáda ČR, globalizace</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 10
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní význam tolerance pro lidské soužití vysvětlí nebezpečí předsudků ve společnosti a rozpozná je vytváří si pozitivní vztah k menšinám je vnímavý k sociálním problémům ve společnosti a v rámci svých možností přispívá k jejich řešení charakterizuje pojem konflikt, předvede možná řešení uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi orientuje se v hlavních světových náboženstvích rozliší monoteistická a polyteistická náboženství vyjmenuje hlavní myšlenky jednotlivých náboženství, jejich tradice, zvyky, svátky, symboly vysvětlí pojmy náboženská tolerance a extremismus rozpozná rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a manipulativní vliv sekt charakterizuje životní styl současné společnosti zná pravidla správné životosprávy a zdravého životního stylu vysvětlí význam zdravé výživy pro zdravý vývoj lidského těla uvede alternativní a nežádoucí způsoby výživy i jejich rizika 	<p>Člověk mezi lidmi - tolerance, stereotyp, mezilidské vztahy, konflikt a jeho řešení, komunikační obrana</p> <p>Člověk a náboženství - náboženství, judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus, extremismus, fanatismus, sekty</p> <p>Člověk a zdraví - správná životospráva a zdravý životní styl, alternativní způsoby výživy (vegetariánství), nežádoucí způsoby výživy (anorexie, bulimie), tělesné a duševní zdraví, choroby, prevence, osobní a intimní hygiena, relaxační techniky, drogy</p>	<p>OSV Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí) Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování - člověk neočekává protislužbu)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Člověk ve společnosti			List: 11
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje choroby běžné, infekční a civilizační, brání se jim, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc zná zásady prevence vzniku chorob uplatňuje osobní a intimní hygienu pečuje o své tělo po stránce tělesné i duševní zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb a relaxaci objasní pojem stres, uplatňuje techniky pro jeho zvládnutí správně využívá svůj volný čas odmítá návykové látky, nabídne pomoc druhé osobě na příkladech vysvětlí přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím uvede příklady vztahu mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví své i druhých, vyvozuje osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy i mimo ni vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm 		<p>OSV Osobnostní rozvoj Psychohygienu (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dovednosti zvládnutí stresových situací)</p>	

4.6 Člověk a příroda

4.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Časová dotace je v 6. ročníku v rozsahu jedné vyučovací hodiny a od 7. ročníku do 9. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Hodinová dotace předmětu je posílena o jednu disponibilní hodinu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Fyzika a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vyučování probíhá většinou v kmenových učebnách.

Obsahově se fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává jim potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě. Hlavní důraz je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejužší propojení s podmínkami v reálném životě. Fyzika se snaží podporovat samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory. V neposlední řadě vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí a rozvíjení environmentálního povědomí.

Ve fyzice se snažíme o rozvoj většiny životních kompetencí. K jejich dosahování volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva. Jedná se o aktivizující činnosti podporující samostatnost a tvořivost realizující se formou problémového vyučování, skupinové a laboratorní práce. Výchovně - vzdělávacích cílů se snažíme dosahovat i s ohledem na individuální osobnosti žáků, děti s SPU pracují s ohledem na jejich IVP. Žákům se zájmem a nadáním umožňujeme individuální rozvoj například zadáváním složitějších problémových úkolů, přípravou pokusů a podobně.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, které vedou žáky k přemýšlení o vzájemných fyzikálních jevech a souvislostech
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů s fyzikální tematikou a vedeme je k jejich využívání v praktickém životě
- prověříme znalosti základních fyzikálních pojmů a jevů

- pokusy demonstrujeme fyzikální zákony, žáky vedeme od problému k experimentu

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly směřované k vyhledávání hodnot fyzikálních veličin v MFCH tabulkách a vedeme žáky k vyvozování závěrů z těchto zjištění, prověřujeme tyto dovednosti
- ukládáme žákům různé typy fyzikálních úloh, které jsou orientovány na aplikaci základních fyzikálních a jiných znalostí a dovedností

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kritickému posuzování textů a mediálních sdělení a k obhajobě vlastních nebo týmových názorů

Kompetence sociální a personální

- zadáváme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému zpracování prezentací a vedeme je ke kultivovanému vystoupení před ostatními žáky

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům odhalovat příčiny environmentálních problémů a vedeme je k zodpovědnému vztahu k životnímu prostředí a jeho ochraně

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům demonstrovat jednoduché pokusy, vedeme je k jejich slovnímu vyhodnocení ve skupině i před ostatními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí skupenství látky určí společné a odlišné vlastnosti látek určí, která tělesa na sebe vzájemně působí silou a jaké jsou účinky těchto sil chápe projevy a důležitost silového působení Země, používá siloměr a změří jím velikost gravitační síly působící na těleso uveče příklady důkazů částicového složení látek, popíše rozdíl mezi atomem a molekulou, prvkem a sloučeninou <ul style="list-style-type: none"> popíše na příkladu zelektrování tělesa a vzájemné silové působení zelektrovaných těles ví, kde vznikne elektrické pole a jak působí na tělesa <ul style="list-style-type: none"> uveče příklad přírodního magnetu pomocí jednoduchého pokusu určí, které látky jsou feromagnetické popíše části magnetu a jejich vlastnosti použije magnetku a s její pomocí se přesvědčí, že okolo magnetu existuje magnetické pole nakreslí indukční čáry magnetického pole a jednoduchým pokusem s magnetem a ocelovými pilinami se přesvědčit o jejich existenci 	<p>Vlastnosti látek a těles - tělesa a látky, vlastnosti látek Vzájemné působení těles, síla, gravitační síla, gravitační pole, měření síly Částicové složení látek, skupenství, atomy a molekuly</p> <p>Elektrické vlastnosti látek - elektrování, elektrické pole, model atomu, jednotlivé částice a jejich elektrický náboj</p> <p>Magnetické vlastnosti látek - magnety přírodní a umělé, póly magnetu, magnetické pole, indukční čáry magnetického pole</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p>	<p>Možnost praktických cvičení nebo laboratorních prací.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Konkretizované výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady fyzikálních veličin a jejich jednotek • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • z opakovaného měření délky určí aritmetický průměr • zná jednotky hmotnosti a jednotky převádí • vysvětlí, jak se změní objem, délka tělesa při zahřátí nebo ochlazení tělesa • porozumí pojmu hustota • zná základní jednotky hustoty • vyhledá hustoty jednotlivých látek • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<p>Měření fyzikálních veličin Porovnávání a měření Délka - jednotky, měřidla, aritmetický průměr Hmotnost - jednotky, porovnávání, měření hmotnosti Teplota - jednotky a měření, změna teploty, změna teploty vzduchu v průběhu času Čas - jednotky a měření času Objem - jednotky, objem kapalin (na konci ročníku - v závislosti na matematice) Hustota - výpočet hustoty a hmotnosti tělesa pomocí vzorců (až po objemu)</p>	<p>M - převody jednotek</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a zakreslí, co je trajektorie pohybu, v čem se liší křivočarý a přímočarý pohyb uvede příklady rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu tělesa rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles <ul style="list-style-type: none"> změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici určí přibližné těžiště tělesa, chápe jeho význam <ul style="list-style-type: none"> využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích pomocí Newtonových zákonů objasní jednoduché jevy 	<p>Pohyby těles - klid a pohyb tělesa, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, rychlost a dráha rovnoměrného pohybu, pohyb přímočarý a křivočarý</p> <p>Síla - znázornění síly, gravitační síla a hmotnost tělesa, skládání sil stejného směru, skládání dvou sil opačného směru, rovnováha dvou sil, těžiště tělesa</p> <p>Posuvné účinky síly - urychlující a brzdící účinky síly na těleso, první pohybový zákon, zákon setrvačnosti, zákon vzájemného působení dvou těles</p>	<p>M - převody jednotek</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p>	<p>Možnost praktických cvičení nebo laboratorních prací.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede ze svého okolí příklady těles, které konají otáčivý pohyb a určí osu a smysl otáčení • uvede ze svého okolí příklady využití páky • vysvětlí využití kladek a rozdíl mezi pevnou a volnou kladkou • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • používá vztah pro výpočet tlaku, zná jednotky tlaku a jejich převody • vysvětlí na jednoduchých příkladech užití vědomostí o zvětšování a zmenšování tlaku • vysvětlí vznik třecí síly a jednoduchým pokusem změří její velikost • na příkladech vysvětlí, na čem závisí velikost třecí síly a způsoby zvětšení a zmenšení třecí síly • aplikuje Pascalův zákon • popíše hydraulická zařízení • vysvětlí vznik tlakové síly v kapalině a hydrostatického tlaku a na čem závisí jejich velikost • uvede z praxe příklady spojených nádob • určí, jaké síly působí na ponořené těleso • uvede příklady těles, které se budou v kapalině vznášet, plovat nebo se potopí 	<p>Otáčivé účinky síly - účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy, páka, rovnovážná poloha páky, užití páky, kladky</p> <p>Deformační účinky síly - tlaková síla, tlak, tlak v praxi</p> <p>Tření - třecí síla, měření třecí síly, význam třecí síly v praxi, smykové tření</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů - přenos tlaku v kapalině - Pascalův zákon, hydraulická zařízení, účinky gravitační síly Země na kapalinu, hydrostatický tlak, vztlková síla působící na těleso v kapalině, Archimedův zákon, potápění, plavání a vznášení se těles v kapalině</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše závislost atmosférického tlaku na nadmořské výšce a souvislosti s některými procesy v atmosféře • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • vysvětlí, jak se šíří světlo ve stejnorodém prostředí • vysvětlí, co je stín a polostín • popíše vlastnosti obrazu v rovinném a kulovém zrcadle • vyjmenuje příklady praktického využití kulových zrcadel • rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami • popíše optické vlastnosti oka • vyjmenuje příklady praktického využití čoček 	<p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů - atmosférický tlak, meteorologie</p> <p>Vlastnosti světla - zdroje světla, šíření světla, Měsíční fáze, rychlost světla, stín, zatmění Slunce a Měsíce rychlost světla ve vakuu a různých prostředích, odraz světla, zákon odrazu světla</p> <p>Vlastnosti světla - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle, zrcadla v praxi, lom světla, zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou, optické vlastnosti oka, rozklad bílého světla hranolem</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech, kdy v běžné praxi mluvíme o práci vykonané silou, dokáže vypočítat její velikost a z ní určí změnu energie tělesa popíše pevnou a volnou kladku, vypočítá práci při zvedání tělesa kladkami využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem zná jednotky síly, práce, výkonu a času a převádí je určí, kdy má těleso nenulovou pohybovou nebo polohovou energii a určí jejich velikosti využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> určí látky, které jsou dobrými vodiči zvuku objasní jevy, které nastávají při dospění zvuku na překážku ví, čím může být pro člověka nebezpečný nadměrný hluk a jak se proti tomu bránit rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>Práce, energie, teplo - práce, práce při zvedání kladkami, výkon, účinnost, pohybová a polohová energie, vzájemná přeměna polohové a pohybové energie, částicové složení látek, zahřívání těles třením, změna teploty těles tepelnou výměnou, teplo, měrná tepelná kapacita látky, měření přijatého a odevzdaného tepla, tepelná výměna prouděním, tepelné záření, využití energie slunečního záření</p> <p>Vlastnosti zvuku - zvukový rozruch, šíření zvukového rozruchu prostředím, tón, výška tónu, ucho jako přijímač zvuku, nucené chvění, rezonance, ochrana před nadměrným hlukem</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p>	<p>Možnost praktických cvičení nebo laboratorních prací.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše částicové složení látek plynných, kapalných a plynných • jmenuje ze své zkušenosti příklady látek ve skupenství pevném, kapalném nebo plynném • popíše jednotlivé změny skupenství a určí podmínky, za kterých k nim dochází • zná tři skupenství vody a určí, čím se liší <ul style="list-style-type: none"> • chápe funkci motoru • popíše s pomocí obrázku funkci čtyřdobého zážehového motoru • popíše s pomocí obrázku funkci dvoudobého motoru 	<p>Změny skupenství látek - tání a tuhnutí, skupenské teplo, tání, vypařování, var, kapalnění</p> <p>Pístové spalovací motory</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady vodiče z pevné látky, kapaliny a plynu • zná podmínky pro průchod el. proudu obvodem • změří el. proud a napětí • vyjmenuje zdroje el. napětí • vysloví Ohmův zákon • popíše přeměnu el. energie na vnitřní energii vodiče • vypočítá elektrickou práci a příkon <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje podmínky nutné pro průchod el. proudu obvodem • nakreslí jednotlivé součásti elektrického obvodu • sestaví jednoduchý nerozvětvený a rozvětvený el. obvod • zná a převádí jednotky el. proudu a napětí • popíše vodič a izolant el. proudu a vyjmenuje příklady • vysvětlí, jaký fyzikální jev využíváme v tepelných el. spotřebičích • vysvětlí, na kterém fyzikálním jevu je založena činnost pojistky • vysvětlí stavbu a činnost elektrického zvonku • zná zásady bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními <ul style="list-style-type: none"> • popíše magnetické pole cívky • využívá praktické poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	<p>Elektrický proud - měření el. proudu, měření el. napětí, zdroje el. napětí, Ohmův zákon, el. odpor, závislost el. odporu na vlastnostech vodiče, výsledný odpor rezistorů, reostat, el. práce, výkon el. proudu</p> <p>Elektrický obvod - elektrický proud v kovech, sestavení el. obvodu, elektrický proud a elektrické napětí, vodiče a izolanty, zahřívání el. vodiče při průchodu el. proudu, tepelné el. spotřebiče, pojistka, el. zvonek, nerozvětvený a rozvětvený el. obvod, bezpečné zacházení s el. zařízeními</p> <p>Elektromagnetické jevy - magnetické pole cívky s proudem, působení stejnorodého magnetického pole na cívku s proudem, stejnosměrný elektromotor, elektromagnetická indukce</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p>	<p>Možnost praktických cvičení nebo laboratorních prací.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Fyzika			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší stejnosměrný proud od střídavého • popíše základní části transformátoru a vysvětlí jeho činnost • zapojí správně polovodičovou diodu • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejích vlastností • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • vysvětlí, co jsou jaderné síly • vyjmenuje zásady ochrany před radioaktivním zářením 	<p>Střídavý proud - vznik a měření, transformátor, rozvodná el. síť</p> <p>Vedení el. proudu v polovodičích - polovodičová dioda, dioda jako usměrňovač</p> <p>Sluneční soustava - její hlavní složky Hvězdy</p> <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <p>Jaderná energie - štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením</p>	<p>EV</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy, ekologická zátěž a globalizace), průmysl a životní prostředí)</p> <p>Vztah člověka a prostředí (zajišťování životního prostředí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, způsoby jednání a vlivy na prostředí), ekologický problém)</p>	

4.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je vyučován v 8. a 9. ročníku druhého stupně v časové dotaci 2 hodiny týdně v kmenových třídách. Hodinová dotace předmětu byla posílena o jednu disponibilní hodinu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Chemie a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně získávali základní poznatky z různých oborů chemie; osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Žáci jsou vedeni k tomu, aby poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi. Jsou seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka). Výuka chemie, tak jako ostatní přírodovědné předměty, významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výuka založená na experimentální činnosti. Žáci pracují samostatně či v malých skupinách. Žáci se SPU mají větší časový prostor k práci, nadaní žáci plní větší rozsah zadané práce. Do výuky začleňujeme laboratorní práce, z důvodu bezpečnosti převažují demonstrační pokusy. Žáci zpracovávají referáty.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáky vedeme ke čtení s porozuměním, k samostatné práci s textem
- trváme na věcně správném užívání termínů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k porovnávání a aplikování získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- využíváme různé způsoby třídění a zpracování informací (graf, tabulka,...)
- podporujeme hledání vlastního postupu při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k logickému a věcně správnému formulování myšlenek, názorů a závěrů
- podporujeme zapojení žáků do diskuse při vyučování

Kompetence sociální a personální

- využíváme práci ve dvojicích
- podporujeme spolupráci žáků mimo vyučovací hodiny

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poskytnutí účinné pomoci při ohrožení
- vedeme žáky k rozhodnosti a odpovědnosti při krizových situacích

Kompetence pracovní

- seznámíme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- informujeme žáky o možných zdravotních a hygienických rizicích při manipulaci s různými látkami
- učíme žáky pracovat podle návodu, hledat vlastní postup a využívat znalosti a zkušenosti z jiných oblastí
- zdůrazňujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zařadí chemii mezi přírodní vědy uvede, čím se chemie zabývá rozliší fyzikální tělesa a látky uvede příklady chemického děje rozpozná u běžně známých dějů jejich podstatu <ul style="list-style-type: none"> uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) určí společné a rozdílné vlastnosti látek rozpozná skupenství látek a jejich změny vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a nalezené hodnoty dokáže použít pro identifikaci látek zná vztahy mezi hustotou, hmotností a objemem látky, které používá v řešených úlohách <ul style="list-style-type: none"> uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají 	<p>Úvod do chemie Vymezení předmětu chemie Látky a tělesa Chemické děje</p> <p>Vlastnosti látek Vlastnosti - barva, skupenství, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota Změny skupenství látek - tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění a sublimace</p> <p>Bezpečnost práce při experimentální činnosti Zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky R-věty, S-věty První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vztah člověka a prostředí)</p> <p>F - změny skupenství látek</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady) Vztah člověka k prostředí (naš životní styl, prostředí a zdraví)</p>	<p>LP: Vlastnosti látek</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8
Vyučovací předmět: Chemie			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší směsi a chemické látky rozliší různorodé a stejnorodé směsi rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi používá pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, roztok (koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený) aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky) a prakticky připraví roztok daného složení vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok <ul style="list-style-type: none"> sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace vysvětlí princip usazování a krystalizace uvede příklady oddělování složek v praxi 	<p>Směsi Různorodé a stejnorodé směsi (roztoky)</p> <p>Složky směsi</p> <p>Složení roztoků</p> <p>Hmotnostní zlomek Koncentrace roztoku</p> <p>Oddělování složek směsi Usazování, filtrace, destilace Krystalizace, sublimace</p>		<p>LP: Filtrace suspenze</p> <p>LP: Krystalizace, sublimace</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje různá skupenství vody v přírodě • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách • vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi • uvede složení vzduchu • charakterizuje kyslík jako nezbytnou látku pro život i pro hoření látek ve vzduchu • vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů • popíše, co je teplotní inverze a smog, uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti • uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic • používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech • popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů 	<p>Voda a vzduch Voda destilovaná, odpadní, pitná</p> <p>Výroba pitné vody Čistota vody</p> <p>Vzduch - složení</p> <p>Čistota ovzduší Ozonová vrstva</p> <p>Částicové složení látek Molekuly a atomy Atomové jádro - protony, neutrony Elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty</p>	<p>EV Základní podmínky života (voda) Ekosystémy (vodní zdroje)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi)</p> <p>Z - globální problémy lidstva</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků • vysvětlí, co udává protonové číslo • vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak • používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní a kvantitativní složení chemické látky <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků • rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů • rozliší periody a skupiny v PSP a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi <ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce • uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání <ul style="list-style-type: none"> • uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh • zapíše chemickými rovnicemi chemickou reakci • přečte chemické rovnice s užitím názvů chemických látek • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<p>Chemické prvky a sloučeniny Chemické prvky Názvy a značky chemických prvků Protonové číslo</p> <p>Chemické sloučeniny</p> <p>Chemická vazba</p> <p>Chemické prvky a PSP Skupiny a periody v periodické soustavě prvků Vlastnosti a použití vybraných prvků - kovy, nekovy</p> <p>Chemické reakce Výchozí látky a produkty Klasifikace chemických reakcí - slučování, rozklad</p> <p>Chemické rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</p>	<p>EV</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí)</p> <p>Z - spolupráce v rámci EU</p>	<p>LP: Vlastnosti prvků (kovy, nekovy, polokovy)</p> <p>LP: Vlastnosti aktivního uhlí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech zapiše z názvů vzorce oxidů a ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech zapiše z názvů vzorce halogenidů a ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného <ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů řadí kyseliny, zná předpisy při práci s žiravinami včetně značení, poskytne první pomoc při poleptání žiravinou zapiše z názvů kyselin a hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy rozezná kyselá a zásaditá roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet posoudí vliv vybraných kyselin a hydroxidů na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapiše je chemickými rovnicemi uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem 	<p>Oxidy Názvosloví oxidů, oxidační číslo</p> <p>Skleníkový efekt, kyselá dešť</p> <p>Halogenidy Názvosloví halogenidů, oxidační číslo Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy Chlorid sodný - vlastnosti, použití</p> <p>Kyseliny, hydroxidy, pH Obecné vlastnosti kyselin a hydroxidů Názvosloví bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin a hydroxidů Vlastnosti, použití a význam kyseliny chlorovodíkové, sírové, dusičné Hydroxid sodný, draselný, vápenatý (vlastnosti, použití) pH, indikátory pH</p> <p>Kyselá dešť</p> <p>Neutralizace</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) Př - dýchací soustava Z - vymezení nejprůmyslovějších států, regulace odpadních látek, chemický průmysl</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) Př - trávicí soustava - skladba potravy - tělní tekutiny - krev - kožní soustava</p> <p>Z - chemický průmysl v EU a ve světě</p> <p>Př - trávicí soustava - kůže - první pomoc (poleptání)</p>	<p>LP: Kyselost a zásaditost roztoků</p> <p>Neutralizace a vzorce solí pouze informativně, prohloubení v 9. ročníku.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> provede neutralizaci velmi zředěných roztoků zapiše neutralizaci chemickou rovnicí a pojmenuje produkt neutralizace zapiše z názvů solí vzorce a naopak zná vlastnosti a použití prakticky významných halogenidů <ul style="list-style-type: none"> uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton) vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky ví, jak se vyrábí sklo a jaké má vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> zapiše jednoduchými rovnicemi vybrané chemické reakce vypočítá hmotnost látky z chemických rovnic <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy oxidace a redukce určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce popíše princip výroby surového železa a oceli, zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem rozliší podstatu galvanického článku a elektrolýzy a uvede příklady praktického využití 	<p>Soli, neutralizace Podstata neutralizace Soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin</p> <p>Názvosloví solí Prakticky významné soli</p> <p>Hospodářsky významné látky Průmyslová hnojiva Stavební pojiva</p> <p>Keramika Sklo</p> <p>Chemické rovnice Úpravy (vyčíslení) chemických rovnic</p> <p>Redoxní reakce Oxidace a redukce</p> <p>Výroba železa a oceli</p> <p>Koroze</p> <p>Chemie a elektřina - galvanický článek, elektrolýza</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, doprava a životní prostředí)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)</p> <p>Př - pedosféra</p> <p>Z - stavebnictví v ČR, geologické složení krajiny, nerosty (chemické složení)</p> <p>M - rovnice, soustavy rovnic</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí)</p>	<p>LP: Příprava solí</p> <p>LP: Koroze</p> <p>LP: Elektrolýza</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a kahany při školních experimentech rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem <ul style="list-style-type: none"> rozliší anorganické a organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití 	<p>Energie a chemické reakce Exotermické a endotermické reakce Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) Průmyslově vyráběná paliva</p> <p>Uhlovodíky Alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen a jejich zdroje)</p>	<p>EV Základní podmínky života (energie)</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí)</p> <p>Z - naleziště paliv (doprava) F - práce, energie, teplo Pč - finanční rozpočet (dovoz, zpracování)</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí)</p> <p>Z - dovoz ropy, chemický průmysl</p>	<p>LP: Důkaz uhlíku a vodíku v organických látkách</p> <p>LP: Uhlovodíky (sestavění modelů)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků • rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů • rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek • uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výchozích látkách, produktech dýchání a fotosyntézy • uvede podmínky na průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy <ul style="list-style-type: none"> • rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání 	<p>Deriváty uhlovodíků Halogenové deriváty Alkoholy a fenoly Aldehydy a ketony Karboxylové kyseliny Estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové</p> <p>Přírodní látky Sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny Fotosyntéza</p> <p>Plasty a syntetická vlákna Polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid Polyamidová a polyesterová vlákna</p>	<p>Př - atmosféra</p> <p>EV Ekosystémy (cyklus oxidu uhličitého)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (náš životní styl) Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Chemie			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů vysvětlí pojem biotechnologie, uvede příklady zjistí, kde a jak dochází v okolí ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet uvede příklady opatření při nadměrném znečištění ovzduší zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a pyrotechnickými výrobky uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označování a bezpečné manipulace uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí s nimi související nebezpečí aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	<p>Chemie a společnost Chemické výroby Otravné látky Pesticidy Biotechnologie, enzymy Léčiva Drogy Detergenty Potraviny Chemie a životní prostředí</p> <p>Havárie s únikem nebezpečných látek Látky výbušné, hořlavé, toxické Zásady chování při úniku nebezpečných látek</p>	<p>EV Základní podmínky života (voda) Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) Vztah člověka k prostředí (naš životní styl, prostředí a zdraví)</p> <p>Př - hydrosféra, atmosféra, pedosféra Z - naleziště surovin</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, aktuální ekologický problém)</p>	<p>LP: Signály CO, zásady první pomoci</p> <p>Projektový den „Bezpečně žít“ (Ochrana člověka za mimořádných situací)</p>

4.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován jako ekologicky zaměřený s důrazem na integrující hledisko, v 6. - 8. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně, v 9. ročníku pouze jednu hodinu týdně. Hodinová dotace předmětu byla posílena jednou disponibilní hodinou. Hodiny se nedělí, praktická cvičení se provádí s celou třídou. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Podle možností je část výuky realizována i v přírodě a formou různých exkurzí a terénních cvičení. Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Přírodopis a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka. Důraz není kladen na popis jednotlivostí, ale na vysvětlení účelu dějů a jejich význam pro život. Jde o postupné poznávání a chápání souvislostí v rámci přírodních celků. Pojmy se rozvíjejí spirálovitě, sleduje se nejen dílčí výsledek, ale především konečné výstupy a pochopení.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět. Dále je zpracován do oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi. Děti se SPU mají výuku dle svého individuálního plánu, výuka je často vedena prakticky.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vyzkoušet různé metody při studiu
- vyhledáváme informace z různých zdrojů, třídíme je a propojujeme
- používáme přesnou a odbornou terminologii
- vedeme žáky k hledání a nalézání vztahů mezi organismy a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aktivnímu hledání řešení problémů v oblasti přírody
- využíváme příkladů problémových situací z praktického života
- při řešení problémů vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

- důsledně trváme na používání přesné terminologie
- při řešení problému využíváme komunikaci mezi žáky ve třídě
- vedeme žáky ke sdělování logicky a odborně správně formulovaných závěrů

Kompetence sociální a personální

- využíváme práce ve dvojicích a skupinách při vyhledávání informací
- vedeme žáky k dodržování pravidel práce v učebně

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení vztahu člověka k přírodě jako celku i k jednotlivým organismům, k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- vedeme žáky k zaujímání postojů ke vztahu k životnímu prostředí a chápání nutnosti jeho ochrany

Kompetence pracovní

- využíváme praktická cvičení k seznámení s technikou a s přípravou experimentu
- vyžadujeme po skončení činnosti výstup a zhodnocení práce
- vedeme žáky k pochopení významu a smyslu práce odborníků v biologii i ochraně přírody

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Přírodopis			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody <ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích 	<p>Lesní společenstva</p> <p>Voda a její okolí</p> <p>Společenstva luk, pastvin a polí</p>	<p>EV</p> <p>Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo)</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí (intenzivní a ekologické hospodaření, znalost a ochrana vzácných a ohrožených organismů v místních ekosystémech, ovlivňování a ochrana krajiny, vliv dopravy a těžby jako ekologická zátěž)</p> <p>Vztah člověka k prostředí (možnosti a hrozby, aktuální problémy, příčiny, důsledky, souvislosti a možná řešení)</p>	<p>V průběhu ročníku mohou být zařazeny laboratorní práce.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Přírodopis			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a taxonomických jednotek rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<p>Buňka</p> <p>Mnohobuněčné organismy - vyšší rostliny - základní orgány těl semenných rostlin, život rostliny</p> <p>Cizokrajné ekosystémy</p> <p>Společenstva luk, pastvin a polí Okolí lidských sídel</p> <p>Lidská sídla - mikroorganismy Jednobuněčné organismy</p> <p>Mnohobuněčné organismy - bezobratlí živočichové, obratlovci</p>	<p>EV</p> <p>Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo) Lidské aktivity a problémy životního prostředí (intenzivní a ekologické hospodaření, znalost a ochrana vzácných a ohrožených organismů v místních ekosystémech, ovlivňování a ochrana krajiny, vliv dopravy a těžby jako ekologická zátěž) Vztah člověka k prostředí (možnosti a hrozby, aktuální problémy, příčiny, důsledky, souvislosti a možná řešení)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Přírodopis			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<p>Lidská sídla - mikroorganismy Jednobuněčné organismy</p> <p>Mnohobuněčné organismy - bezobratlí živočichové, obratlovci</p> <p>Obratlovci - povrch, tvar a pohyb těla, základní činnosti těla, celistvost organismu, rozmnožování a chování</p> <p>Obratlovci - člověk</p>	<p>EV Základní podmínky života (kvalita vody, ovzduší, půdy jako základní předpoklad zdraví člověka; možné hrozby regionálních podmínek na zdraví; způsob ochrany zdraví)</p>	<p>V průběhu ročníku mohou být zařazeny laboratorní práce.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Přírodopis			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<p>Vesmír - Země - podmínky života</p> <p>Vývoj Země, života a člověka</p> <p>Současná biosféra</p> <p>Základ a trvání života</p>	<p>EV</p> <p>Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, přírodní surovinové a energetické zdroje v regionu)</p> <p>Vztah člověka k prostředí (globální hledisko, nerovnoměrnost zdrojů, různý společenský, ekonomický a environmentální vývoj, principy udržitelnosti rozvoje; regionální hledisko, původ, kvalita a vydatnost místních přírodních zdrojů, způsoby jejich rozumného využívání, spotřeby a ochrany a nakládání s odpady; odpovědnost za stav svého životního prostředí)</p>	

4.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka Zeměpisu navazuje na předměty prvního stupně - Prvouku a Vlastivědu. Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován v 6. ročníku v časové dotaci 1 hodinu týdně, v ostatních ročnících druhého stupně v časové dotaci 2 hodiny týdně. Hodinová dotace předmětu byla posílena o jednu disponibilní hodinu. Výuka celé třídy jako jedné skupiny probíhá v kmenových učebnách. Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Zeměpis a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Činnosti ve výuce mají umožnit žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a zároveň si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Při studiu mají velký význam také získané dovednosti soustavného a objektivního pozorování, měření a výpočty, vytváření a ověřování hypotéz o podstatě pozorovaných jevů, analýza výsledků a vyvozování závěrů. Žáci se učí porozumět příčinám přírodních procesů, souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávají jejich zákonitosti, hledají a řeší problémy v teorii i praxi, využívají těchto poznatků pro předvídání nebo ovlivňování sledovaných zákonitostí.

Neméně důležitou roli při výuce v zeměpise hraje pochopení souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Žáci se učí poznávat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat svoje geografické poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Vzdělávání v zeměpise směřuje k osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů, procesů a rozvoji orientace v geografickém prostředí. Žáci se tedy postupně seznamují se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Žáci získávají a zároveň rozvíjejí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací, podporuje se u nich trvalý zájem o planetu Zemi i výzkum vesmíru.

Při osvojování geografických poznatků si žáci uvědomí nezbytnost vzájemného propojení s ostatními vyučovacími předměty, jako je např. matematika, přírodopis, fyzika, dějepis, člověk ve společnosti, informatika nebo pracovní činnosti.

Zeměpisné vzdělávání vede žáky k tomu, aby si uvědomili úlohu lidské společnosti, jejího vlivu na krajinu, ať už záporného či kladného, způsobu života lidí jako nedílné součásti života moderního člověka.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme samostatné vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- klademe důraz na odbornou terminologii
- rozvíjíme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- využíváme vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- využíváme metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům, k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k odpovědím na otevřené otázky, k práci s chybou

Kompetence komunikativní

- komunikujeme s ostatními žáky, dodržujeme předem stanovená pravidla vzájemné komunikace k naslouchání a respektování názorů druhých
- vedeme k rozvíjení formulací, myšlenek a názorů v logickém sledu, k souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- klademe důraz na interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- různými aktivitami rozvíjíme spolupráci při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vedeme k zodpovědnosti za své jednání
- podporujeme vzájemnou pomoc mezi žáky (požádání o pomoc či poskytnutí pomoci)
- klademe důraz na spolupráci při vytváření kritérií hodnocení a na hodnocení svých výsledků
- rozvíjíme chápání občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- při plnění zeměpisných úkolů vedeme k samostatnému a zodpovědnému rozhodování podle dané situace, k respektování názorů druhých, k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- klademe důraz na základní environmentální problémy, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- vedeme k vytváření si osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- podporujeme vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- vedeme ke kritickému přístupu k výsledkům, kterých dosáhl, ke stanovování si kritérií hodnocení vlastní práce
- dodržujeme pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Zeměpis			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<p>Opakování z vlastivědy a přírodovědy Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas</p> <p>Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p> <p>Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)</p> <p>D - světadíly a oceány (poloha na mapě světa)</p> <p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (dialog, komunikace v různých situacích, efektivní strategie, otevřená a pozitivní komunikace) Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>M - odhad vzdálenosti a výšky v terénu</p>	<p>Změna! Pluto není planeta, ale trpaslík! Rozhodnuto v létě 2006 na astronomickém sympoziu o planetách ve sluneční soustavě.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Zeměpis			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu <ul style="list-style-type: none"> • porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajině, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky funkce krajiny • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajiných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>Krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry</p> <p>Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně</p> <p>Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti</p> <p>Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajiny</p> <p>Vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	<p>MKV Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti)</p> <p>EV Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, přírodní zdroje, vliv na prostředí) Ekosystémy (moře, les, vodní zdroje, pole, vegetační pásy světa - porovnání, rozmanitost, globální význam a význam pro nás, druhy krajiny: přírodní, kulturní, zdevastovaná - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace po dnešek) Lidské aktivity a problémy ŽP (činnost člověka v nejrůznějších oblastech jako je zemědělství, doprava, průmysl, odpady a hospodaření s nimi) Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologické problémy, prostředí a zdraví, nerovnoměrnosti života na Zemi)</p> <p>Př - život na Zemi Pč - složení půd</p>	<p>Červená kniha ohrožených druhů</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Zeměpis			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Světadíly (Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida a Asie)</p> <p>Oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>Modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>	<p>MKV</p> <p>Kulturní diference (jedinečnost každého člověka, člověk jako součást určitého etnika, respektování zvláštností různých etnik)</p> <p>Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost,...)</p> <p>Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí ale i jejich vzájemná rovnost, postavení menšin, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti)</p> <p>Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v bud.)</p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudkům, lidská práva...)</p>	<p>Počet oceánů - jižní oceán</p> <p>Desertifikace - velká obava v budoucnu</p> <p>Prognóza nedostatku vody pro celou Austrálii</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Zeměpis			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Světadíly Evropa</p> <p>Makroregiony Evropy - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>Modelové regiony - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>	<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy, příběhy z dovolených, zážitky žáků z cest)</p> <p>Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět, státní a evropské symboly, životní styl, vzdělávání Evropanů, naše vlast a Evropa)</p> <p>EV</p> <p>Ekosystémy (kulturní krajina, zdevastovaná krajina)</p> <p>Lidské aktivity a problémy ŽP (ochrana přírody a kulturních památek - činnost UNESCO, změny v krajině - krajina dříve a dnes)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 8.
Vyučovací předmět: Zeměpis			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)</p> <p>Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p> <p>Regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p>	<p>EV</p> <p>Ekosystémy (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace po dnešek)</p>	<p>13+1 krajů</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Zeměpis			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<p>Opakování látky 6. ročníku (vesmír, planeta Země, kartografie a topografie, krajinné sféry - viz 6. ročník)</p> <p>Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace</p> <p>Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska</p>	<p>F - převody jednotek</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)</p> <p>M - měřítko, výpočet vzdušné vzdálenosti</p> <p>EV Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje, vyčerpatelnost zásob, ochrana krajiny, vliv lidské činnosti na prostředí) Ekosystémy (přírodní, kulturní a zdevastovaná krajina, pochopení hlubokého ovlivnění přírody lidskou společností) Lidské aktivity a problémy ŽP (ochrana přírody a kulturních památek, role UNESCO, změny v krajině) Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém - příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, prostředí a zdraví, civilizační choroby)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Zeměpis			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	<p>MKV</p> <p>Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho indiv. zvláštnosti, člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik)</p> <p>Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami)</p> <p>Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí a ale i jejich vzájemná tolerance, projevy rasové nesnášenlivosti, různé způsoby života)</p> <p>Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, dorozumívání se mezi národy - význam užívání cizího jazyka)</p>	

4.7 Umění a kultura

4.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován od prvního do devátého ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Výuka celé třídy jako jedné skupiny probíhá v učebně hudební výchovy. Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Předmět vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **Poslechových činností** je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- sledujeme úspěšnost žáků a oceňujeme jejich pokrok
- prostřednictvím různých činností vedeme žáky k používání hudební terminologie

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme tvořivost žáků, umožňujeme jim realizovat vlastní nápady a prezentovat výsledky práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování a prezentaci informací s hudební tematikou
- vytváříme příležitosti pro komunikaci a spolupráci mezi žáky
- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali vlastními slovy a respektovali názory druhých

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání, empatii
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti a pocity žáků
- vedeme žáky k vzájemné pomoci při učení a společných aktivitách
- podporujeme u žáků pocit sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do jednotlivých hudebních činností
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků
- seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím, s tradicemi nejen naší země

Kompetence pracovní

- diferencujeme výkony podle talentu a individuálních schopností žáka

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 1.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání a držení těla • provádí hlasová a dechová cvičení, zřetelně vyslovuje • rozlišuje krátké a dlouhé tóny • zpívá s kolektivem třídy jednoduché písně • intonuje dle svých individuálních schopností <ul style="list-style-type: none"> • vytleskává rytmus podle vzoru • realizuje rytmický doprovod hrou na tělo, případně jednoduchými rytmickými nástroji <ul style="list-style-type: none"> • provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční kroky, pochod, tanečky na lidové písně) <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní • seznámí se s vybranými vánočními koledami a jednoduchými skladbami <ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se známými hudebními nástroji a rozlišuje je vizuálně a sluchově 	<p>Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)</p> <p>Instrumentální činnosti Hra na tělo a na jednoduché hudební nástroje Rytmizace říkadel a básní, hudební hry (ozvěna)</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)</p> <p>Poslechové činnosti Rozlišuje tón a zvuk Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální</p> <p>Hudební nauka Seznámení s hudebními nástroji</p>	<p>Čj - hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení, správné dýchání a artikulace, rytmizace textů a říkadel</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 2.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty na základě svých schopností improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <ul style="list-style-type: none"> využívá hru na tělo i jednoduché hudební nástroje k doprovodu písní <ul style="list-style-type: none"> pohybem reaguje na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo a dynamiku znějící hudby zapojuje se do hudebně - pohybových her dle svých schopností tančí jednoduché tanečky <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná podle zvuku některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální 	<p>Vokální činnosti Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, správné dýchání a tvoření tónu, artikulace při zpěvu Zpěv a realizace písní lidových i umělých Melodizace a rytmizace textů, jednoduchá rytmická i melodická improvizace („ku-ku“ interval)</p> <p>Instrumentální činnosti Rytmus v hudbě, využívání rytmu řeči a hudby Hra na tělo v hudebně - pohybových hrách i při doprovodu písní Hra na jednoduché hudební nástroje (rytmické i melodické - Orffova škola) dle individuálních možností žáků</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempo, dynamika, rytmus, melodie; pohybová improvizace Hudebně pohybové hry</p> <p>Poslechové činnosti Kvality tónů - délka, síla, barva a výška Hudební výrazové prostředky - rytmus, pohyb melodie - melodie vzestupná a sestupná, metrické, rytmické a dynamické změny v proudu znějící hudby Lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly - hudba taneční, pochodová, slavnostní, ukolébavka Slovní vyjádření o poslouchané hudbě</p>	<p>Čj - hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení - správné dýchání, artikulace - rytmizace textů a říkadel</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 3.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu • dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasém zpěvu • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších forem • poznává hodnotu not • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • realizuje dle svých individuálních schopností polkové a valčíkové kroky • seznamuje se s vybranými hudebními díly • poslechem rozezná hudební nástroje • aktivně vnímá poslechovou hudbu 	<p>Vokální činnosti Dbá na správné dýchání a držení těla Provádí hlasové a dechové cvičení, zřetelně vyslovuje Zpěv písní různých žánrů (dynamika, melodie, rytmus) Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu</p> <p>Instrumentální činnosti Hra na jednoduché hudební nástroje Hrou na tělo a rytmické nástroje z Orffova instrumentáře doprovází písně ve 2/4 a 3/4 taktu</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pohybová improvizace s využitím tanečních kroků (valčík, polka, mazurka)</p> <p>Poslechové činnosti Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (tempo, síla) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) Interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba)</p>	<p>Čj - hlasová hygiena, hlasové a dechové cvičení, správné dýchání, artikulace</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu a mluveném projevu • dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase • realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů <ul style="list-style-type: none"> • dle svých individuálních schopností doprovází zpěv písní rytmickým či melodickým doprovodem na jednoduché nástroje • orientuje se v notovém zápisu doprovodu písně <ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • na základě individuálních hudebních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu • seznámí se s polkovým a valčíkovým krokem 	<p>Vokální činnosti Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, správné dýchání a tvoření tónu, artikulace při zpěvu Orientace v notovém zápise, notový zápis jako opora při realizaci písně Zpěv a realizace písní různých žánrů, dynamika, melodie, rytmus, doprovod Dvojhlas a vícehlas - kánon, lidový dvojhlas Melodizace a rytmižace textů, obměňování motivů</p> <p>Instrumentální činnosti Rytmus v hudbě, využívání rytmu řeči a hudby Hra na jednoduché hudební nástroje dle individuálních možností žáků, hra a tvorba doprovodů při realizaci písní</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempo, dynamika, rytmus, melodie; pohybová improvizace</p>	<p>Čj - hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení - správné dýchání, artikulace - rytmižace textů</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 4.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá užité hudebně výrazové prostředky a chápe jejich význam • na základě individuálních hudebních schopností rozlišuje základní hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v hodnotách not 	<p>Hudebně pohybové hry Taktování 2/4 a 3/4 taktu Tance a taneční kroky, dle individuálních možností žáků</p> <p>Poslechové činnosti Hudební nástroje - strunné, dechové a bicí Výrazové prostředky hudby - melodie, rytmus, dynamika, barva, kontrast a gradace Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - poslech skladeb dle výběru učitele</p> <p>Hudební nauka Seznámení se základními pojmy z hudební nauky (hudební abeceda, houslový klíč)</p>	<p>MKV Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení, seznamování se s kulturou různých etnik)</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu a mluveném projevu • dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase v durových i mollových tóninách • realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • jednoduchou melodii či píseň dle svých schopností intonuje z not <ul style="list-style-type: none"> • dle svých individuálních doprovází zpěv technicky a rytmicky správně na jednoduché nástroje (Orffův instrumentář, flétna, keyboard) • orientuje se v notovém zápisu doprovodu písně • dle svých individuálních dispozic vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární improvizace 	<p>Vokální činnosti Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, správné dýchání a tvoření tónu, artikulace při zpěvu Notový zápis jako opora při realizaci písně Zpěv a realizace písní různých žánrů, dynamika, melodie, rytmus, doprovod Dvojhlas a vícehlas - kánon, lidový dvojhlas Melodizace a rytmizace textů, obměňování motivů Hymna ČR - zpěv, chování při hymně, seznámení s historií vzniku hymny</p> <p>Instrumentální činnosti Rytmus v hudbě, využívání rytmu řeči a hudby Hra na jednoduché hudební nástroje dle individuálních možností žáků, hra a tvorba doprovodů při realizaci písní</p>	<p>MKV Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení, seznamování se s kulturou různých etnik)</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (hudba z různých koutů světa)</p> <p>Čj - hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení - správné dýchání, artikulace - rytmizace textů</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 5.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků • na základě individuálních hudebních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu <ul style="list-style-type: none"> • v klidu, ale aktivně vyslechne krátké ukázky z poslechových skladeb • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebně výrazových prostředků a chápe jejich význam; upozorní na tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • na základě individuálních hudebních schopností rozlišuje hudební nástroje symfonického orchestru i některé další akustické hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • orientuje se v hodnotách not, zapisuje rytmicky správně rytmus 2/4, 3/4, a 4/4 taktu a dokáže ho taktovat • vytleskává podle zápisu rytmus ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu 	<p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempo, dynamika, rytmus, melodie; pohybová improvizace Hudebně pohybové hry Taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Lidové a moderní tance a taneční kroky dle individuálních možností žáků</p> <p>Poslechové činnosti Hudební nástroje - strunné (smyčcové, drnkací), dechové (dřevěné a žesťové), bicí Výrazové prostředky hudby - melodie, rytmus, dynamika, barva, kontrast a gradace Význam hudby v životě člověka: hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni, k tanci, k práci, pro potěšení (dříve a dnes) - poslech skladeb dle výběru učitele Hudební forma (písněvá forma, rondo, variace)</p> <p>Hudební nauka Notový záznam hudby, hodnota not Orientace v notovém zápise, notový zápis jako opora při realizaci písně Seznámení se základními pojmy z hudební nauky</p>	<p>MV Vnímání autora mediálních sdělení (hudba v rádiu, moderní populární hudba)</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 8
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže správně nasadit tón, správně dýchat • odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozlišuje mluvený projev od pěveckého • orientuje se v jednoduchém notovém záznamu a sleduje ho při zpěvu • praktické předvedení několika písní ve skupině nebo sólo • uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu a mluveném projevu • zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase <ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché Orffovy nástroje k produkci jednoduchých rytmických motivů • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb • volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> • rozezná dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt • dokáže vyjádřit pohybem výraz a náladu skladby • užívá jednoduché taneční kroky 	<p>Vokální činnosti Hlasová hygiena, správné dýchání a tvoření tónu, artikulace při zpěvu, rozšiřování hlasového rozsahu Orientace v jednoduchém notovém zápise Zpěv a realizace písní různých žánrů, melodie, rytmus, dynamika</p> <p>Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Rytmus v hudbě, využívání rytmu řeči a hudby Jednoduchý záznam rytmického doprovodu</p> <p>Hudebně pohybová činnost Taktování Pohybový doprovod znějící hudby Tance a taneční kroky</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnost nápadů, originalita)</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 6.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 9
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná vlastnosti tónů, akord dur a moll vnímá užité hudebně výrazové prostředky a chápe jejich význam rozpozná lidové hudební nástroje na základě individuálních hudebních schopností rozlišuje hudební nástroje symfonického orchestru orientuje se v základních písňových formách a jevištních hudebních formách na základě individuálních schopností vytvoří vlastní jednoduchou variaci na lidovou píseň, předvede jednoduchou pantomimu aktivně vyslechne krátké hudební ukázky a slovně je hodnotí postupně získává povědomí o skladatelském významu některých osobností naší i světové hudby 	<p>Poslechové činnosti Kvalita tónu, vztahy mezi tóny Výrazové prostředky hudby (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, kontrast a gradace)</p> <p>Hudební nástroje v lidové hudbě Hudební nástroje - strunné, dechové dřevěné, žest'ové a bicí Písňové formy, variace Hudba na jevišti - opera, opereta, muzikál, balet, výrazový tanec, melodram, scénická hudba Pantomima</p> <p>Někteří významní skladatelé a jejich tvorba - B. Smetana, A. Dvořák, aj. (poslech, epizody ze života) Národní divadlo</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 7.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 10
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat, falzet) • užívá většího hlasového rozsahu • podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase • při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky (dodržuje pravidla hlasové hygieny) • rozezná rytmus při vokálním projevu • používá hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů • taktuje složitější rytmické útvary • pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků • pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu • hodnotí a porovnává jednotlivé skladby, vyjadřuje svůj vlastní názor • rozliší jednotlivé hudební formy • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<p>Vokální činnosti Kultivovaný pěvecký projev Zpěv a realizace písní různých žánrů Melodická a intonační cvičení Souběžný dvojhlas v terciích, kánon Lidová píseň (nejen ta naše)</p> <p>Lidský hlas a jeho správné používání (problematika mutace) Slovní a hudební rytmus</p> <p>Instrumentální činnosti Hra na jednoduché hudební nástroje dle individuálních možností žáků, hra a tvorba doprovodů při realizaci písní</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby (taktování písní s předtaktím, střídání taktu v písni) Tance a taneční kroky (polka, valčík) Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, pantomima)</p> <p>Poslechové činnosti Hudební dílo a jeho autor (homofonie a polyfonie, kánon, fuga, koncert, sonáta, sonátová forma, symfonie symfonická báseň, kantáta, oratorium) Analýza významných prvků skladby Skladatel a interpret (inspirace, epigonství) Lidské nešvary a hudba</p>	<p>MKV Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik)</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 8. - 9.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 11
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu a mluveném projevu, rozšiřuje si hlasový rozsah hledá nápravu hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) dokáže ocenit a ohodnotit vokální projev druhého orientuje se v notovém zápise reprodukuje notový záznam, převádí melodie z nezpěvné do zpěvné <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje hudební a nehudební představy a myšlenky pomocí hudebních nástrojů používá hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů, samostatně tvoří doprovody využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách užívá hudební nástroje při produkci hudebních motivů <ul style="list-style-type: none"> rozezná a znázorní tempové a dynamické změny zvolí vhodné pohybové prvky a předvede jednoduchou pohybovou vazbu dle svých schopností vytváří vlastní choreografii reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách rozpozná některé druhy tanců 	<p>Vokální činnosti Zpěv a realizace písní různých žánrů</p> <p>Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, správné dýchání a tvoření tónu, správná artikulace</p> <p>Reflexe vokálního projevu Orientace v notovém zápise, notový zápis jako opora při realizaci písně</p> <p>Instrumentální činnosti Doprovod pro hudebně dramatické projevy</p> <p>Hra na jednoduché hudební nástroje dle individuálních možností žáků, hra a tvorba doprovodů při realizaci písní</p> <p>Záznam hudby a rytmických doprovodů do not, dle možností i další způsoby záznamu hudby</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové reakce na hudbu, vlastní pohybové ztvárnění, pohybová improvizace</p> <p>Orientace v prostoru</p> <p>Tance a taneční kroky dle individuálních možností žáků</p>	<p>Čj - výrazný přednes textu písní</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 8. - 9.
Vyučovací předmět: Hudební výchova			List: 12
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku slovně hudbu hodnotí, charakterizuje hudební dílo rozpozná funkci stylů a žánrů vzhledem k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům slovně charakterizuje a hodnotí hudební ukázkou, výkon interpretu (vytváří vlastní soudy) orientuje se v proudu znějící populární hudby na základě svých individuálních hudebních schopností 	<p>Poslechové činnosti Hudební dílo a jeho autor, vývojová období - pravěk, starověk, středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století (impresionismus, expresionismus)</p> <p>Orientace v hudebním prostoru, analýza hudební skladby</p> <p>Interpretace znějící hudby</p> <p>Hudební styly a žánry Vznik a vývoj moderní populární hudby (jazz, swing, country and western, rhythm and blues, rock and roll, 60. léta - britský rock, hard rock, art rock, disco...) Vývoj moderní populární hudby u nás Významní interpreti, oblíbení zpěváci, skupiny</p>	<p>D, Vv, Čj - umělecké slohy a styly</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (tradice národů Evropy)</p>	

4.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován od prvního do devátého ročníku. V 1., 2. a 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. až 7. ročníku 2 hodiny a v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně (devadesátiminutové bloky jednou za 14 dní). Výuka celé třídy jako jedné skupiny probíhá v kmenových třídách. Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Dějiny vývoje estetického ideálu pomáhají pochopit historii, výtvarné cítění motivuje žáka při jeho vlastní práci a rozhodování, estetický názor hraje roli při formování hodnotového žebříčku.

Průřezová témata rozvíjená ve výtvarné výchově pomáhají žákům ujasnit si, co je pro ně, jako budoucí občany, hodnotné a žádoucí, pomáhá budovat mosty pochopení mezi různými kulturami. Učí hledat krásu v neponičené přírodě i střízlivě hodnotit působení sdělovacích prostředků. Na výtvarnou výchovu navazují předměty oblasti Člověk a svět práce. Výtvarná výchova též připravuje půdu pro porozumění humanitním oborům.

Výuka je zaměřena na rozvíjení tvořivosti a citlivosti, kde se soustředujeme na schopnost vcítění a porozumění. Další funkcí výtvarného díla je vyjádření sebe sama. Výtvarnou výchovu chápeme jako důležitý faktor podílející se i na udržování psychického zdraví. Činnostní složka výtvarné výchovy podporuje schopnost řešit problém, spolupracovat i učit se. Ze všeho nejvíce nám ale jde o schopnost svobodně se vyjadřovat a hlavně vnímat, co nám chtějí „naznačit“ druzí.

Klademe důraz na co nejmenší verbalizování, chceme, aby žáci pokud možno vše viděli a mohli cítit. Střídáme práci ve skupinách s individuální činností. Dbáme, aby každý programový celek byl zhodnocen vyučujícím i samotnými žáky. Vedeme žáky k zamýšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce. Využíváme nabídky informačního prostředí - virtuálních výstav, monografií a encyklopedií. Žáci prezentují výsledky své práce při tradičních školních akcích. Žáci se SPU mají možnost vlastního pojetí práce, manuální zručnost není prioritou.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- obohacujeme žákům slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti
- vhodnými příklady demonstrujeme umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vyjádřit vlastní originalitu a tvořivost při řešení výtvarných úkolů
- propojujeme výuku s poznatky z hodin jiných předmětů (Prvouka, Vlastivěda, Dějepis, Český jazyk aj.)

Kompetence komunikativní

- dáváme prostor pro vyslechnutí názorů druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek, vedeme je k diskusi o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pomoci ostatním
- umožňujeme žákům projevit své emoce a nálady
- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- vedeme žáky k respektování hodnot zvyků a tradic
- vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení ostatních spolužáků
- sledujeme úspěšnost žáků a oceňujeme jejich pokrok
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání, empatii
- podporujeme u žáků pocit sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

- organizujeme kulturní akce a vedeme žáky ke správnému chování při jejich návštěvách

Kompetence pracovní

- vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- vedeme žáky k osvojování si výtvarných technik a používání potřebných nástrojů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 1. - 3.
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Průběžné techniky</p> <p>Kresba měkkou tužkou, perem, dřívkem, pastelem, uhlem nebo rudkou</p> <p>Malba temperou Malba vodovými barvami Malba prsty, rozléváním barev i kombinováním technik</p> <p>Otisky Otisk ze šablony Odkrývaná technika (vosková) Monotyp</p> <p>Tvarování z modelovací hmoty Tvarování papíru Tvarování kovových materiálů Konstruování z pevných prvků</p> <p>Koláž Frotáž Muchláž Výtvarné objekty</p>	<p>Čj - ilustrace pohádek, příběhů, básní...</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Kreativita (tvořivost, originalita, citlivost)</p> <p>Hv - ilustrace písní</p> <p>Prv - využívat znalostí o přírodě, okolním světě ve vlastním výtvarném vyjádření</p>	<p>Možné námětové okruhy:</p> <p>Podzim</p> <p>Vánoce</p> <p>Zima</p> <p>Masopust</p> <p>Velikonoce</p> <p>Valdštejnské slavnosti - výstava</p> <p>Jaro</p> <p>Léto</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 4. - 5.
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Průběžné techniky</p> <p>Kresba měkkou tužkou, perem, dřívkem, pastelem, uhlem nebo rudkou</p> <p>Malba temperou Malba vodovými barvami Malba stěrkou, prsty, rozléváním barev i kombinováním technik</p> <p>Otisky Otisk ze šablony a z koláže Kreslený monotyp Odkrývaná technika (vosková) Monotyp</p> <p>Tvarování z modelovací hmoty Tvarování papíru Tvarování kovových materiálů Konstruování z pevných prvků</p> <p>Koláž Frotáž Muchláž Výtvarné objekty</p>	<p>Čj - využít spojení výtvarné výchovy a literatury, práce s ilustrací</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá (vlastní zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)</p>	<p>Možné námětové okruhy:</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Vesmír</p> <p>Živá příroda</p> <p>Neživá příroda</p> <p>Společnost</p> <p>Věda a technika</p> <p>Vánoční výstava</p> <p>Velikonoční výstava</p> <p>Valdštejnské slavnosti - výstava</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 6. - 9.
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření (základní pojmy - linie, tvar, plocha, barva, objem,...) Vztahy vizuálně obr. prvků (podobnost, kontrast, harmonie, rytmus, struktura) Tvář - proporce, podoba a její varianty - líčení, masky Tělo - proporce, detaily (např. ruce) Písmo, jeho funkce a využití Zobrazování umělých a přírodních forem Příroda v pohybu - roční doby, proměny v čase Příběhy, zvyky, tradice - mýty, pověsti, pohádky, ilustrace textu Člověk a umění Kresba - tužka, uhl, rudka, křída, perokresba, kresba dřívkem Malba - temperové barvy, vodové barvy, pastel, voskový pastel Grafické techniky - otisk, tisk ze šablony a z koláže - vosková technika Kombinované techniky Prostorová tvorba - modurit, těsto, přírodní materiály, papír, textil Kresebné studie - objem, tvar, linie, šrafování, analýza - rozklad celku na skladební prvky, experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožení, vrstvení tvarů a linie v ploše i prostoru</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (řeč těla, zvuku, slov, předmětů) Mezilidské vztahy (osobní rozvoj, tvořivost v mezilidských vztazích, uvolnění, relaxace)</p>	<p>Každým druhým rokem nutná příprava výstavy Valdštejnské slavnosti!</p> <p>V některých měsících více námětů, volba dle časových možností a počasí a aktualizace dle výtvarných soutěží. U žáků s SPU či žáků talentovaných možná úprava témat. Celoročně průběžná příprava výstavy Valdštejnské slavnosti.</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Ročník: 6. - 9.
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti - prostor na plochu Oděv, interiéř Románské umění Užitá grafika - styly a druhy písma Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, masopust, pálení čarodějnic Událost - dokončování - vyprávění výtvarnými prostředky Vitráže Architektura - gotika Zdokonalování techniky kresby (stínování, kontrast) Práce s uměleckým dílem (renesance, baroko, klasicismus, romantismus) Zdokonalování techniky malby - větší plochy Práce s netradičními materiály Seznámení s metodou počítačové grafiky Grafické vyjádření pocitů, emocí, nálad na základě různých podnětů (např. hudba, dramatická tvorba) Studie lidské postavy v pohybu, v různých činnostech Umění a výtvarná tvorba ve fotografii, filmu, televizi, tiskovinách, reklamě, ... Vlastní interpretace zadaného tématu, její vysvětlení a obhajoba výsledku práce</p>	<p>EGS Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)</p> <p>Inf - základy počítačové grafiky</p> <p>D - románský sloh, gotický sloh</p> <p>D, Čj - renesance, baroko, klasicismus, romantismus</p>	

4.8 Člověk a zdraví

4.8.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován od prvního do devátého ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Na prvním stupni je převažující formou realizace vyučovací hodina. Na druhém stupni je výuka realizována formou dvouhodiny a žáci jsou děleni na skupiny chlapců a dívek. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti a na letním i zimním stadionu. Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Tělesná výchova a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu vůbec. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play.

Znalosti a dovednosti vedoucí k zdravému životnímu stylu a kladnému vztahu k fyzickým aktivitám navazují na znalosti a dovednosti získané v prvouce na prvním stupni. Úzké mezipředmětové vztahy nalezneme též k hudební výchově (rytmizace, cvičení na hudbu,...), k matematice (měření délky, času,...), k českému jazyku (správné vyjadřování,...), k přírodovědě (stavba těla,...).

Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků, sportovních her a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Dále v případě dostatečného zájmu pořádně pro žáky druhého stupně LVVZ.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- aktivujeme prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Kompetence k řešení problémů

- dáváme prostor k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- umožňujeme hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevíráme prostor diskusi o taktice družstva
- pořizujeme záznamy a obrazové materiály ze sportovních činností a jejich prezentací

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- na příkladech předvádíme nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka v nich budujeme sebedůvěru
- dodržujeme pravidla fair play
- prezentujeme a podporujeme myšlenky olympijského hnutí

Kompetence občanské

- podporujeme aktivní sportování
- objasňujeme a na příkladech předkládáme potřebu dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- připravujeme žáky na zvládnutí první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- emočně i věcně je seznamujeme se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- vhodnými příklady demonstrujeme nutnost dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vyhledáváme možná rizika při pohybových činnostech a hledáme cesty k jejich minimalizaci
- zpracováváme a prezentujeme naměřené výkony žáků
- podporujeme potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Ročník: 1. - 3.
Vyučovací předmět: Tělesná výchova			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zvládá v souladu s individuálními předpoklady protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, na správné dýchání • používá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě • reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • jedná v duchu fair-play a dodržuje základní pravidla her • soutěží v družstvu a uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap, zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • pozná význam sportování pro zdraví 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v Tv</p> <p>Základy sportovních her Míčové hry a pohybové hry Pohybová tvořivost a využití náčiní při cvičení, organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play</p> <p>Plavecký výcvik</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola (rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost, dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru)</p> <p>MKV Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)</p>	<p>V zimním období je možno využívat ledovou plochu k bruslení a místní podmínky k bobování, sáňkování a k hrám na sněhu.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Ročník: 4. - 5.
Vyučovací předmět: Tělesná výchova			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením; koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • dbá na správné dýchání a uplatňuje zásady pohybové hygieny • zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • vytváří varianty osvojených pohybových her • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka • reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v Tv</p> <p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Základy sportovních her Míčové hry a pohybové hry Pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při Tv Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží Zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky Rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p>	<p>MKV Lidské vztahy (cvičení v týmech, respektování pravidel)</p> <p>M - měření času (běh) - měření vzdálenosti (hod, skok do dálky) - vyhodnocování, tabulky</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí (vnímání pohybu svého těla)</p> <p>Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (chování a vztahy v kolektivu, respektování, pomoc)</p>	<p>V zimním období je možno využívat ledovou plochu k bruslení a místní podmínky k bobování, sáňkování a k hrám na sněhu.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Ročník: 4. - 5.
Vyučovací předmět: Tělesná výchova			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soutěží v družstvu a dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji • uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe družstvo • jedná v duchu fair-play, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap a zná význam sportování pro zdraví; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště • objektivně zhodnotí svůj výkon, porovná ho s předchozími výsledky • zvládá jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play</p> <p>Plavecký výcvik</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola (smysl pro spravedlnost a odpovědnost, dodržování pravidel,...)</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)</p> <p>Sociální rozvoj Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Ročník: 6. - 9.
Vyučovací předmět: Tělesná výchova			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Význam pohybu pro zdraví (překonávání únavy a stresu, posilování duševní odolnosti, odpovědnost za zdraví, rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců)</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí, improvizované ošetření poranění a odsun raněného)</p> <p>Pohybové hry</p> <p>Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí)</p> <p>Úpoly</p> <p>Atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem)</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>Bruslení</p> <p>Komunikace v Tv (názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky)</p>	<p>MKV Lidské vztahy (spolupráce v kolektivu)</p> <p>VDO Občanská společnost a škola (uplatnění demokratických principů (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup, projev samostatnosti a odpovědnosti))</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)</p>	<p>stadion LA, terén</p> <p>stadion, tělocvična, hala</p> <p>hřiště</p> <p>ZS stadion</p> <p>turistika</p> <p>LVK - vhodné podmínky, dostatečný zájem žáků 7. - 8. ročníků</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Ročník: 6. - 9.
Vyučovací předmět: Tělesná výchova			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení souvisejících s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>Organizace prostoru a pohybových činností (v nestandardních podmínkách)</p> <p>Historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci)</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování)</p> <p>ZdrTV (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí)</p>		

4.9 Člověk a svět práce

4.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován v časové dotaci jedna hodina týdně. Od prvního do pátého ročníku je rozvrhován jako jedna vyučovací hodina týdně, v šestém, osmém a devátém ročníku jako dvouhodinový blok jednou za čtrnáct dní. V 6. ročníku je třída rozdělena do dvou skupin. Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Do tohoto předmětu jsou integrovány očekávané výstupy tematického okruhu Člověk, stát a hospodářství a část očekávaných výstupů tematického okruhu Člověk jako jedinec a Člověk, stát a právo ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství.

Předmět je formálně členěn na čtyři okruhy: Pěstitelství, Příprava pokrmů, Svět práce a Finanční gramotnost. Pěstitelství zahrnuje tematické okruhy: Pěstitelské práce, Chovatelství a částečně Práce s technickými materiály. Finanční gramotnost naplňuje očekávané výstupy RVP tematického okruhu Člověk, stát a hospodářství. V šestém ročníku si žáci osvojují učivo okruhů Pěstitelství a Příprava pokrmů, v osmém a devátém ročníku se žáci zabývají Světem práce a Finanční gramotností.

Výuka na prvním stupni probíhá v kmenových třídách, případně ve cvičné kuchyňce a v přírodě. Na druhém stupni se vyučuje v kmenových třídách, ve cvičné kuchyňce, v dílnách a v přírodě.

Při výuce klademe důraz předně na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci, spolupráci, přispíváme k rozvoji finanční gramotnosti a orientace ve světě financí, napomáháme k porozumění fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, na druhém stupni se střídá s devadesátiminutovými bloky.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejich souvislostí.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváříme příležitosti pro praktické osvojování si práce podle návodu
- vedeme žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme uvědomování si potřeby praktického ověření řešení problému
- předkládáme dostatečné množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- připravujeme žáky k zodpovědnému rozhodování se o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- dáváme prostor pro účinnou komunikaci při práci s technickými materiály
- předkládáme přesné významy pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládáme pojmy související s volbou povolání

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti pro spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- poskytujeme možnost prožívat si různé role v pracovní skupině
- vedeme k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- otevíráme prostor pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožňujeme žákům tvořivě přistupovat k plnění zadaných témat
- vedeme k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního a rodinného rozpočtu

Kompetence pracovní

- vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- podporujeme snahu provést práci v co nejlepší kvalitě
- vyhledáváme možná rizika při různých činnostech a hledáme cestu k jejich minimalizaci

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 1. - 3.
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • pečuje o nenáročné rostliny • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálů (přírodniny, papír, karton, textil, modelovací hmota, fólie aj.) Jednoduché pracovní operace a postupy Pracovní pomůcky a nástroje Lidové zvyky a tradice</p> <p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice - montáž, demontáž Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p> <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základy péče o pokojové rostliny - zalévání, otírání listů Pěstování rostlin ze semen v místnosti</p> <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Úklid a čistota</p>	<p>Prv - znalost povolání rodičů, význam práce</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 4. - 5.
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálů (přírodniny, papír, karton, textil, modelovací hmota, fólie aj.) Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Pracovní pomůcky a nástroje Lidové zvyky a tradice Zásady hygieny a bezpečnosti práce Zásady první pomoci</p> <p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice - montáž, demontáž Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Zásady hygieny a bezpečnosti práce Zásady první pomoci Údržba jízdního kola</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Kreativita (tvořivost, dotahovat nápady do reality)</p> <p>Vv - spojení pracovních činností a výtvarných technik</p> <p>Př - cyklista</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 4. - 5.
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základy péče o pokojové rostliny - zalévání, otírání listů Pěstování rostlin ze semen v místnosti Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p> <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Úklid a čistota Technika v kuchyni - historie a význam Výběr, nákup a skladování potravin</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 6. - 9.
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • v rámci svých možností poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní elektrospotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • provádí drobnou údržbu • dodržuje jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>PĚSTITELSTVÍ Práce s různými materiály a jejich zpracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu</p> <p>Zásady pěstování Podzimní a jarní práce v okolí školy Péče o pokojové květiny Péče o čistotu a pořádek v okolí školy Chov zvířat v domácnosti Kontakt se známými a neznámými zvířaty</p> <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně Seznámení s elektrospotřebiči Výběr, nákup a skladování potravin Recepty a návody na přípravu jídel, kuchařské knihy Studená a teplá kuchyně Zdravá výživa Úprava pokrmů Úprava stolu a stolování Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p>	<p>F - bezpečnost práce při používání elektrospotřebičů</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 6. - 9.
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti			List: 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje silné a slabé stránky své osobnosti • popíše rozdílné vnímání vlastní osoby z hlediska sebe i ostatních • je schopen popsat kvality své osobnosti, v čem vyniká a čím je prospěšný pro ostatní • uvědomí si a vyjmenuje své osobní klady i zápory • posoudí své životní cíle a vytvoří plán pro jejich naplnění • vysvětlí, jak může využít svých osobních předností v životě • orientuje se v náplni práce vybraných profesí • zvažuje volbu vhodného budoucího povolání a možnosti profesní přípravy • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • objasní význam právní úpravy pracovního poměru <ul style="list-style-type: none"> • vhodným způsobem nakládá s penězi, vyhýbá se rizikům • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • popíše vliv inflace na reálnou hodnotu peněz • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • objasní význam právní úpravy vlastnictví 	<p>SVĚT PRÁCE Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí Vnitřní svět člověka</p> <p>Profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní Sebezpoznaní, sebehodnocení, cíle a zájmy Informace o trhu práce, problémy nezaměstnanosti, úřady práce Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Pohovor u zaměstnavatele Sestavení životopisu, sebezprezentace, modelové situace</p> <p>FINANČNÍ GRAMOTNOST Člověk, stát a hospodářství Peníze - hotovost, bezhotovost, cena Majetek - formy vlastnictví, ochrana duševního vlastnictví Inflace</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Sebezpoznaní a sebezpojetí (moje psychika, učení, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebezpojetí)</p> <p>Čj - životopis</p>	<p>Úřad práce, informační a poradenské středisko, burza škol, dny otevřených dveří</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 6. - 9.
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti			List: 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti • uvede příjmy a výdaje domácnosti • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje domácnosti • zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů domácnosti • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu • popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje • uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a nejčastější způsoby krytí deficitu • vysvětlí význam mezi úrokem placeným a přijatým • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu • vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby 	<p>Rozpočet domácnosti - příjmy, výdaje Rozpočet státu - příjmy, výdaje Typy rozpočtu</p> <p>Banky a jejich služby Úspory, investice Úvěry, splátkový prodej, leasing Druhy pojištění</p> <p>Výroba, obchod, služby Tržní hospodářství Základní práva spotřebitele Reklamace</p>		

5 Volitelné předměty

5.1 Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislý od počtu a zájmu žáků v daných ročnících.

- Konverzace v anglickém jazyce
- Cvičení z českého jazyka
- Výchova ke zdraví
- Základy algoritmizace
- Počítačová grafika
- Konverzace v německém jazyce
- Cvičení z matematiky
- Dramatická výchova
- Zdravověda
- Seminář z fyziky
- Historický seminář
- Základy strojních konstrukcí
- Pracovně technické činnosti
- Kreativní dílna
- Přírodovědné praktikum
- Cvičení z českého jazyka a matematiky
- Audiovizuální technologie
- Chemická praktika

5.2 Obsahová náplň volitelných předmětů

5.2.1 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce je vyučován v sedmém až devátém ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Předmět je zaměřen především na procvičování mluvené podoby jazyka. Tematicky se zaměřuje na nejběžnější situace a prostředí. V předmětu žáci procvičují různé konverzační situace, popisují a porovnávají předměty, osoby a děje, diskutují o tématech přiměřených jejich věku. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci upevňovali a rozšiřovali slovní zásobu a procvičili probírané gramatické jevy. Mluvnice však není cílem, ale prostředkem dorozumění, takže neklademe důraz na naprostou správnost, ale schopnost vyjádřit se. Tak motivujeme žáky, aby se nebáli anglicky mluvit a ověřili si, že jsou schopni se jednoduše dorozumět. Součástí předmětu je také rozvoj poslechových dovedností.

Výuka probíhá v běžné třídě či učebně s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k vyjádření myšlenky opisem, chybí-li jim slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, že rozumí jednoduchému mluvenému sdělení v anglickém jazyce a zformulují jednoduché myšlenky anglicky

Kompetence pracovní

- poskytujeme žákům využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech vztahujících se k oblastem běžného života • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích • mluví o tématech, která se týkají jeho života • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>Rodina, přátelé, lidé, vztahy Volný čas, koníčky Prázdniny, svátky Škola Móda, oblékání, nakupování Město, vesnice, životní prostředí Média, kultura Komunikace v běžných situacích Výměna informací o známých tématech Slovní zásoba, fráze a gramatické jevy vztahující se k probíraným oblastem Poslechové aktivity vztahující se k oblastem běžného života</p>		

5.2.2 Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Cvičení z českého jazyka je realizován v 7., 8. a 9. postupném ročníku a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Výuka většinou probíhá v kmenových třídách nebo v učebně informatiky, aby žáci mohli pracovat i s výukovými programy. Žáci jsou zde vedeni k upevňování a prohlubování vědomostí získaných v hodinách českého jazyka a literatury. Cvičení z českého jazyka učí žáky především praktickému užívání jazyka. Žáci jsou vedeni k logickému myšlení a uvažování, které je předpokladem srozumitelného vyjadřování. Učí se vybírat vhodné jazykové prostředky, vyjadřovat své pocity a obhajovat svůj osobní názor.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizuje tematický okruh průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí v tomto předmětu, jsou shodné jako u předmětu Český jazyk a literatura.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití aktivně používá Pravidla českého pravopisu, samostatně pracuje s dalšími jazykovými příručkami a slovníky rozpozná vyjmenovaná a příbuzná slova třídí slovní druhy, rozlišuje slovní druhy ohebné a neohebné rozlišuje mluvnické významy u skloňování a časování v písemném projevu zvládá pravopis morfologický i lexikální zvládá psaní velkých písmen vyhledá a určí základní větné členy, rozlišuje větné členy podle vztahů ve větě rozpozná větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent rozezná větu hlavní a vedlejší určuje druhy vedlejších vět v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí rozlišuje jednotlivé významové poměry <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní slohové útvary sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost užívá vhodných jazykových prostředků vyjadřuje své pocity a emoce, svůj názor 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Jazyk a jeho útvary</p> <p>Seznámení s jazykovými příručkami</p> <p>Vyjmenovaná a příbuzná slova Určování slovních druhů</p> <p>Skloňování a časování slovních druhů</p> <p>Psaní velkých písmen Větné členy základní a rozvíjející</p> <p>Věty jednočlenné a dvojčlenné Věta jednoduchá a souvětí Věty hlavní a vedlejší v jednoduchých a složitějších souvětích Druhy vedlejších vět Významové poměry mezi větami hlavními a souřadně spojenými větnými členy</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Základní slohové útvary Vypravování ústní i písemné, popis, charakteristika, líčení, úvaha</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (komunikace v různých situacích, sdělování verbální i neverbální)</p>	<p>Pravopisná cvičení a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • uceleně reprodukuje přečtený text • orientuje se v základních literárních pojmech • rozlišuje základní literární druhy žánry • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby • formuluje hlavní myšlenky textu 	<p>Člověk ve společnosti (pozdravy, telefonování, představování,...) Mluvní cvičení</p> <p>LITERATURA Četba s porozuměním Základní žánry literatury Základní literární pojmy Dramatizace</p>		

5.2.3 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví je formou povinně volitelného předmětu pro žáky 9. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Zaobírá se významem pojmu zdraví, vychovává ke zdraví a pěstuje kladný vztah žáka ke svému zdraví.

Specifické úkoly: Žák vysvětlí význam termínu VKZ a jeho význam pro člověka a společnost. Chápe nutnost posilování zdraví a aplikace preventivního chování do běžného života. Získá odpovědný vztah ke svému zdraví. Chápe systém péče o veřejné zdraví. Nedílnou součástí je poté výživa.

Cílem je dát studentům přehled o základech podpory a udržování zdraví, o rizikových faktorech vzniku onemocnění a má je naučit orientovat se v záplavě informací o zdraví a zdravotnictví. Výchova ke zdraví se tak stává nedílnou součástí primární prevence osobní i celospolečenské a posléze i zdravotnické.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- používáme přesnou, odbornou terminologii a názvosloví jak v teoretické, tak v praktické části

Kompetence sociální a personální

- podporujeme účinnou spolupráci ve skupině
- poskytujeme prostor pro nabídnutí pomoci

Kompetence občanské

- apelujeme na pochopení zdraví jako nezbytného předpokladu pro spokojený život jak u sebe, tak u ostatních lidí
- klademe důraz na respektování názoru druhých

Kompetence pracovní

- diferencujeme výkony podle talentu a individuálních schopností žáka

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<p>Kalokagathia - osvětlení a osvojení pojmu</p> <p>Význam pohybu pro zdraví (překonávání únavy a stresu, posilování duševní odolnosti, odpovědnost za zdraví, rekreační sport)</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, prevence úrazů (první pomoc při cvičení v různém prostředí, improvizované ošetření poranění)</p> <p>Základy výživy - makroživiny, mikroživiny</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování)</p> <p>Závislosti</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)</p> <p>VDO Občanská společnost a škola (uplatnění demokratických principů (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup, projev samostatnosti a odpovědnosti))</p> <p>MKV Lidské vztahy (spolupráce v kolektivu)</p>	<p>workoutové hřiště</p> <p>tělocvična</p> <p>posilovna</p> <p>plavecký bazén, sauna</p>

5.2.4 Základy algoritmizace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Základy algoritmizace je vyučován na druhém stupni v 7.a 8. ročníku. Týdenní časová dotace je stanovena na 2 vyučovací hodiny (dvouhodinový blok).

Tento předmět si žáci mohou vybrat pouze v jednom ročníku na 2. stupni, opakovaný výběr je vyloučen.

ZA se vyučuje v odborné učebně. Každý žák samostatně pracuje na počítačové stanici odpovídající standardu ICT.

ZA seznamuje žáky s oblastí algoritmizace a programování. Žáci programují s využitím vizuálních blokových programovacích jazyků vyvinutých pro účely výuky programování. ZA rozvíjí inženýrské myšlení žáků a umožňuje všem žákům dosáhnout pokročilé úrovně informační gramotnosti - získat dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí v tomto předmětu, jsou shodné jako u předmětu Informatika.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Základy algoritmizace			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje zásady algoritmizace při řešení konkrétních problémů • vysvětlí úlohu programu v počítači • ovládá základní příkazy společné všem programovacím jazykům • tvoří jednoduché programy • programuje řešení jednoduchých úloh z denního života • programuje řešení jednoduchých teoretických úloh z ostatních předmětů • spolupracuje na řešení problému s ostatními v programátorském týmu 	<p>Algoritmizace a programování Algoritmizace postupu řešení úlohy či problému Algoritmizace úloh z denního života příkladů z aritmetiky a geometrie Počítačové programy a jejich různé druhy Standardní struktura programovacích jazyků Základní programové konstrukce programovacích jazyků Vzorová řešení typických úloh a problémů programováním Spolupráce v programátorském vývojovém týmu</p>	<p>MV Stavba mediálních sdělení (rozlišování důležitých informací od méně podstatných) Práce v realizačním týmu (přebírání odpovědnosti za práci svou i za práci kolektivu, odhadování a rozdělování si času)</p>	

5.2.5 Počítačová grafika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Počítačová grafika je vyučován v sedmém a osmém ročníku druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně (devadesátiminutový blok). Předmět se vyučuje v odborné učebně, každý žák samostatně pracuje na počítačové stanici odpovídající standardu ICT, má k dispozici digitální fotoaparát, scanner a tiskárnu. Předmět rozšiřuje vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- práci s informacemi
- vede žáky k vyhledávání informací, jejich ověřování a k různým způsobům jejich zpracování
- práci s obrázky a fotografiemi a jejich zpracování
- práci s grafikou, osvojení základních grafických pravidel
- vytváření mediálních sdělení
- práci v týmu

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě; využíváme jejich zkušenosti s jiným SW, literaturu apod.; podporujeme vzájemnou spolupráci s ostatními žáky
- vedeme k vyhledávání a třídění informací
- klademe důraz propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí, které žáci uvádí

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme volbu různých postupů, plánování a uvážlivé rozhodování
- zadáváním problémových úloh dáváme prostor k tvořivému přístupu při jejich řešení a k pochopení, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často žáci setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- podporujeme u žáků nejen nalézání řešení, ale také jeho praktické provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- předkládáme různé písemné prameny, které žáci vlastními slovy interpretují
- rozvíjíme u žáků správné, srozumitelné a kultivované formulování svých myšlenek a závěrů při písemném i ústním projevu
- dáváme prostor k využívání informačních a komunikačních prostředků při zpracovávání zadaných úkolů

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti pro spolupráci ve skupinách
- vedeme žáky k ohleduplné spolupráci a podílení se na příjemné atmosféře v týmu
- u žáků podporujeme společné vytváření pravidel k efektivní práci v týmu
- podporujeme hodnocení úspěšnosti dosaženého cíle

Kompetence občanské

- podporujeme respekt k názoru druhých lidí a k jejich vnitřním hodnotám

Kompetence pracovní

- klademe důraz na využívání znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost
- zajišťujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- podporujeme u žáků využívání ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Počítačová grafika			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá pokročilé nástroje elektronické komunikace • ovládá pokročilé způsoby vyhledávání a ověřování informací • samostatně shromažďuje informace z různých zdrojů, zpracovává je a vytváří nebo vyhodnocuje vztahy mezi nimi • ovládá pokročilou práci s textovými, grafickými a tabulkovými editory, využívá pokročilé nástroje • uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě • ke zpracovávanému textu vyhledá obrázek, vytvoří obrázek nebo pořídí digitální fotografii • obrázek nebo digitální fotografii upraví v grafickém editoru 	<p>Vyhledávání informací a komunikace Internet – pokročilé nástroje elektronické komunikace a vyhledávání informací</p> <p>Zpracování a využití informací Pokročilé používání textového editoru (pokročilé formátování textů - styly, korespondence, tabulky, odkazy, tvorba šablon atd.) Pokročilé používání tabulkového editoru (pokročilé vytváření tabulek, porovnávání dat, pokročilé vzorce) Pokročilá počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Pokročilá prezentace informací (prezentační programy, multimedia)</p> <p>Pořizování a zpracovávání digitálních fotografií Úprava a práce v programech pro zpracovávání digitální fotografie</p>	<p>MV Stavba mediálních sdělení (rozlišování důležitých informací od méně podstatných) Tvorba mediálního sdělení (při mluveném i psaném projevu volba vhodných výrazových prostředků, vzbuzení zájmu u čtenářů a posluchačů projevem žáka, zpracovávání vlastních dokumentů, které jsou následně kvalitním zdrojem pro osobní www stránky či školní časopis, využívání dostupných technologických zařízení PC a zacházení s nimi, teoretické seznamování se s dalšími technologiemi v rámci ICT) Práce v realizačním týmu (přebírání odpovědnosti za práci svou i za práci kolektivu, odhadování a rozdělování si času)</p>	

5.2.6 Konverzace v německém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce navazuje na vyučování v hodinách Německého jazyka. Je realizován v 7. a 8. ročníku ve formě dvouhodinového bloku. Výuka probíhá v odborné učebně cizích jazyků, někdy je realizována v muzeích, v knihovnách, na besedách a v rámci exkurzí u nás i v zahraničí. Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Je užíváno skupinového vyučování, samostatné a kolektivní práce, jsou organizovány krátkodobé projekty, návštěvy partnerských škol, besed a exkurzí.

Těžiště činnosti spočívá v seznamování se s německy mluvícím prostorem, s jeho kulturou, historií, lidmi a v budování pozitivních postojů k německému jazyku, německy mluvícím národům i obyvatelům. Žáci se zde také učí vhodnému chování při společných setkáních s Němci, odstraňování bariér a strachu z mluvení s rodilými mluvčími. Důležitou součástí práce je také rozšiřování znalostí němčiny, příprava na různé soutěže a vystoupení, příprava česko-německých projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, které vedou žáky k přemýšlení o daném tématu, o souvislostech ve čtených nebo slyšených textech
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů, pomocí nichž uplatní stávající poznatky a dovednosti a prakticky je využijí
- zařazujeme činnosti, při kterých se žáci učí pracovat s chybou
- rozvíjíme zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství

Kompetence k řešení problémů

- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- podporujeme žáky v tom, aby samostatně a kriticky přemýšleli a porovnávali různé způsoby řešení
- podporujeme žáky ke společnému řešení problému a k ochotě spolupracovat
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby vhodnou formou vyjadřovali svůj názor při skupinové práci a zároveň obhajovali a tolerovali názor druhých

Kompetence komunikativní

- k získávání poznatků předkládáme různé typy textů a dokumentů i moderní komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k efektivní spolupráci a k respektování názorů druhých
- podporujeme práci v týmu

Kompetence občanské

- zařazujeme do výuky činnosti, při kterých si žáci uvědomují odpovědnost za své chování a jednání
- klademe důraz na to, aby žáci respektovali názory druhých
- podporujeme žáky, aby chránili a oceňovali naše i cizí kulturní tradice, podporujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům
- vytváříme představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnáváme je se zvyky našimi
- rozvíjíme respekt k odlišnosti lidí, skupin i různých společenství
- rozvíjíme pozitivní postoje k rasové a náboženské toleranci

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Konverzace v německém jazyce			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probírané látky • rozumí krátkému jednoduchému textu, který se vztahuje k probíranému učivu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace, které se vztahují k běžným tématům • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • napíše jednoduché texty týkající se dané látky • orientuje se v současném kulturním dění německy mluvící oblasti • má povědomí o historii česko-německých vztahů v oblasti Frýdlantska 	<p>Slovní zásoba: používání slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy: moje osobnost, přátelé, vztahy, kultura německé jazykové oblasti, společná historie Čechů a Němců v našem regionu</p> <p>Hudebně pohybové a výtvarné činnosti: příprava na vystoupení či projekty s partnerskými školami v Německu</p> <p>Poslechové činnosti: hudební dílo a jeho autor</p> <p>Animační aktivity a hry k upevnění znalostí němčiny a dobrých vztahů ve skupině</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) Mezilidské vztahy (dobré vztahy ve skupině) Komunikace (rozvíjet schopnost dialogu, komunikace v různých situacích)</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímají (naši německy mluvící sousedé, jejich kultura a historie)</p> <p>MKV Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik) Multikulturalita (cizí jazyk - nástroj dorozumění)</p>	

5.2.7 Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Cvičení z matematiky je vyučován v sedmém až devátém ročníku druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně (devadesátiminutový blok) v kmenových třídách. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vyučovací předmět Matematika.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Příspěvek povinně volitelného předmětu k rozvíjení klíčových kompetencí plně vychází z kompetencí, jichž žák dosahuje v rámci běžného vyučovacího předmětu Matematika. Zdůrazňujeme tedy jen ty, které jsou pro volitelný předmět zásadní.

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme žákům nové úkoly a problémy, u kterých mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- vedeme žáky k provádění rozboru úkolu (problému), k tvorbě plánu jeho řešení, k odhadu výsledku, k volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k přesnému a stručnému užívání matematického jazyka včetně matematické symboliky
- žákům umožníme práci s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- podporujeme diskusi v malých skupinách i v rámci celé třídy

- vedeme žáky k věcné argumentaci a k sebekontrolě

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatečné množství propojení matematiky se zájmovou činností, se společností (slovní úlohy, kvízy, hádanky)

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům aktivity (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a dokončení práce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s desetinnými čísly (zaokrouhluje, sčítá, odčítá, násobí a dělí) • řeší úlohy z praxe • provádí početní operace se zlomky • užívá zlomky při řešení problémových situací • provádí početní operace s celými čísly • volí vhodné postupy k řešení početních úloh s celými čísly • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh • sestrojí kolmici, úsečku, střed úsečky, úhel, osu úhlu, rovnoběžky, kružnice, oblouky, šestiúhelník, osmiúhelník, pětiúhelník, rovnoběžník, různé trojúhelníky, tečny, tětivy • zobrazí jednotlivá tělesa ve volném rovnoběžném promítání (krychle, kvádr, atd.) • modeluje prostorové útvary 	<p>Desetinná čísla</p> <p>Zlomky</p> <p>Celá čísla</p> <p>Procenta, Úroky</p> <p>Rýsování</p> <p>Prostorové útvary</p>	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (podřízení se, vedení a organizace práce ve dvojici, popř. ve skupině))</p> <p>Osobnostní rozvoj Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)) Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času)</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy z matematických soutěží (Matematický klokan, Pythagoriáda, Matematická olympiáda) • v literatuře i ve sdělovacích prostředcích vyhledá zábavné matematické úlohy (hlavolamy, kvízy, hádanky, tangramy, prostorová představivost) • řeší zábavné matematické úlohy, číselné a obrázkové řady • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<p>Úlohy z matematických soutěží</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>		

5.2.8 Dramatická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Dramatická výchova je koncipován jako jednoletý kurz dramatického umění pro žáky sedmé až osmé třídy s dotací 2 hodiny týdně (devadesátiminutový blok). Svým obsahem nejvíce navazuje na výstupy oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale také na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Výuka probíhá v kmenových třídách, tělocvičně nebo v učebně s multimediální tabulí. Žáci si osvojí různé dramatické techniky, případně se podílí na přípravě a realizaci jednoduchého divadelního představení.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- vytvoření kladného vztahu k divadlu ve všech jeho žánrech a druzích
- rozvíjení schopností práce v tvůrčím týmu
- vytváření úcty ke kulturnímu dědictví jiných národů
- schopnost respektovat odlišnosti jiných osob
- rozvoj kritického myšlení
- schopnost prezentace týmové práce

Metody a formy práce jsou zaměřeny na výuku praktických dovedností. Zařazovány jsou drobnější i dlouhodobější projekty (příprava divadelního představení), práce s dramatickými texty či scénářem. Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby využili znalosti získané v jiných předmětech a zkušenosti z praxe.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizuje tematický okruh průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- připravujeme s žáky divadelní vystoupení
- dáváme žákům prostor pro posouzení vlastního pokroku
- podporujeme jejich možnost učit se z vlastních zkušeností

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům řešit problémy samostatně i v týmu

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků výstižné vyjadřování a artikulaci
- vedeme je k naslouchání, diskusi a k hodnocení argumentů ostatních
- rozvíjíme u žáků schopnost a rozpoznání verbální i neverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme účinnou spolupráci ve skupině
- poskytujeme prostor pro nabídnutí pomoci
- rozvíjíme toleranci a respekt k druhým

Kompetence občanské

- podporujeme aktivní zapojení žáků do kulturního dění (vystoupení na veřejnosti)
- klademe důraz na respektování názoru druhých

Kompetence pracovní

- diferencujeme výkony podle talentu a individuálních schopností žáka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Dramatická výchova			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla • propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých • rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí • prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou • přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku 	<p>Základní předpoklady dramatického jednání Psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace Herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava Sociálně komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení</p> <p>Proces dramatické a inscenační tvorby Náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování Typová postava – směřování k její hlubší charakteristice; činoherní i loutkářské prostředky Dramatická situace, příběh - řazení situací v časové následnosti Inscenační prostředky a postupy - jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu; přednes Komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe</p>	<p>OSV Sociální rozvoj Komunikace (komunikace v různých situacích, sdělování verbální i neverbální)</p>	

5.2.9 Zdravověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zdravověda je vyučován v sedmém až osmém ročníku v časové dotaci dvě hodiny týdně. Vzdělávacím obsahem navazuje především na předmět Přírodopis a dále i na předmět Člověk ve společnosti. Žáci se seznámí s poskytováním první pomoci při různých úrazech - krvácení, zlomeniny, bezvědomí, zástava dechu, srdce, popáleniny a jiné. Praktický nácvik budou provádět na namaskovaných zraněných standardními či improvizovanými prostředky.

Důraz bude kladen na praktické zvládnutí život zachraňujících úkonů.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu částečně realizuje i tematický okruh průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- používáme přesnou a odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

- využíváme příkladů problémových situací z praktického života

Kompetence komunikativní

- při řešení problému využíváme komunikaci mezi žáky ve třídě

Kompetence sociální a personální

- využíváme práce ve dvojicích a skupinách

Kompetence pracovní

- využíváme praktická cvičení
- vyžadujeme po skončení činnosti výstup a zhodnocení práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Zdravověda			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí stavbě lidského těla a chápe základní funkce jednotlivých orgánů • umí poskytnout první pomoc a přivolat zdravotní záchrannou službu • dokáže se správně rozhodovat a rychle reagovat v život ohrožujících stavech. • právně se chová v krizových situacích • osvojí si určité zručnosti a zkušenosti v poskytování první pomoci • nebojí se a neváhá poskytnout první pomoc • váží si svého i cizího života 	<p>Základy anatomie a fyziologie člověka</p> <p>Obecné poskytování první pomoci</p> <p>Přivolání zdravotní záchranné služby</p> <p>Zabezpečení místa nehody</p> <p>Odsun z dosahu nebezpečí, polohování a doprava raněných</p> <p>Celkové vyšetření postiženého</p> <p>Obnova základních životních funkcí, bezvědomí</p> <p>Zástava krvácení, ošetření popálenin, chemická poranění; obvazová technika, šokové stavy, náhlá interní onemocnění, otravy apod.</p> <p>Další závažná poranění</p> <p>První pomoc při hromadném neštěstí</p>	<p>Př - základy anatomie</p> <p>Čvs - mezilidské vztahy, bezpečně žít</p> <p>OSV Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (respektování, vzájemná podpora a pomoc)</p>	

5.2.10 Seminář z fyziky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je vyučován v sedmém, osmém a devátém ročníku. Časová dotace je od 7. ročníku do 9. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Fyzika a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Obsahově se fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Seminář fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává jim potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě. Hlavní důraz je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejužší propojení s podmínkami v reálném životě. Seminář z fyziky se snaží podporovat samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory. V neposlední řadě vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí a rozvíjení environmentálního povědomí.

Ve fyzikálním semináři se snažíme o rozvoj většiny životních kompetencí. K jejich dosahování volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva. Jedná se o aktivizující činnosti podporující samostatnost a tvořivost realizující se formou problémového vyučování, skupinové a laboratorní práce. Výchovně - vzdělávacích cílů se snažíme dosahovat i s ohledem na individuální osobnosti žáků, děti s SPU pracují s ohledem na jejich IVP. Žákům se zájmem a nadáním umožňujeme individuální rozvoj například zadáváním složitějších problémových úkolů, přípravou pokusů a podobně.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, které vedou žáky k přemýšlení o vzájemných fyzikálních jevech a souvislostech
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů s fyzikální tematikou a vedeme je k jejich využívání v praktickém životě
- prověřujeme znalosti základních fyzikálních pojmů a jevů
- pokusy demonstrujeme fyzikální zákony, žáky vedeme od problému k experimentu

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly směřované k vyhledávání hodnot fyzikálních veličin v MFCH tabulkách a vedeme žáky k vyvozování závěrů z těchto zjištění, prověřujeme tyto dovednosti
- ukládáme žákům různé typy fyzikálních úloh, které jsou orientovány na aplikaci základních fyzikálních a jiných znalostí a dovedností

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kritickému posuzování textů a mediálních sdělení a k obhajobě vlastních nebo týmových názorů

Kompetence sociální a personální

- zadáváme žákům náměty k samostatnému nebo skupinovému zpracování prezentací a vedeme je ke kultivovanému vystoupení před ostatními žáky

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům odhalovat příčiny environmentálních problémů a vedeme je k zodpovědnému vztahu k životnímu prostředí a jeho ochraně

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům demonstrovat jednoduché pokusy, vedeme je k jejich slovnímu vyhodnocení ve skupině i před ostatními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Seminář z fyziky			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady fyzikálních veličin a jejich jednotek • vybere k měření fyzikální veličiny vhodné měřidlo, změří ji, zaznamená naměřenou hodnotu a určí správnou jednotku • z opakovaného měření délky určí aritmetický průměr • zná jednotky hmotnosti a jednotky převádí • vysvětlí, jak se změní objem tělesa při zahřátí nebo ochlazení tělesa • porozumí pojmu hustota • zná základní jednotky hustoty • vyhledá hustoty jednotlivých látek • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a zakreslí, co je trajektorie pohybu, v čem se liší křivočarý a přímočarý pohyb • uvede příklady rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu tělesa • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<p>Měření fyzikálních veličin Porovnávání a měření Délka - jednotky, měřidla, aritmetický průměr Hmotnost - jednotky, porovnávání, měření hmotnosti Teplota - jednotky a měření, změna teploty, změna teploty vzduchu v průběhu času Čas - jednotky a měření času Objem - jednotky, objem kapalin (na konci ročníku - v závislosti na matematice) Hustota - výpočet hustoty a hmotnosti tělesa pomocí vzorců (až po objemu)</p> <p>Pohyby těles - klid a pohyb tělesa, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, rychlost a dráha rovnoměrného pohybu, pohyb přímočarý a křivočarý</p>	<p>M - převody jednotek</p> <p>M - převody jednotek OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Seminář z fyziky			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede ze svého okolí příklady těles, které konají otáčivý pohyb a určí osu a smysl otáčení • uvede ze svého okolí příklady využití páky • vysvětlí využití kladek a rozdíl mezi pevnou a volnou kladkou <ul style="list-style-type: none"> • používá vztah pro výpočet tlaku, zná jednotky tlaku a jejich převody • vysvětlí na jednoduchých příkladech užití vědomostí o zvětšování a zmenšování tlaku <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik třecí síly a jednoduchým pokusem změří její velikost • na příkladech vysvětlí, na čem závisí velikost třecí síly a způsoby zvětšení a zmenšení třecí síly <ul style="list-style-type: none"> • vysloví Pascalův zákon • popíše hydraulická zařízení • vysvětlí vznik tlakové síly v kapalině a hydrostatického tlaku a na čem závisí jejich velikost • uvede z praxe příklady spojených nádob • určí, jaké síly působí na ponořené těleso • uvede příklady těles, které se budou v kapalině vznášet, plovat nebo se potopí 	<p>Otáčivé účinky síly - účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy, páka, rovnovážná poloha páky, užití páky, kladky</p> <p>Deformační účinky síly - tlaková síla, tlak, tlak v praxi</p> <p>Tření - třecí síla, měření třecí síly, význam třecí síly v praxi, smykové tření</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin - přenos tlaku v kapalině - Pascalův zákon, hydraulická zařízení, účinky gravitační síly Země na kapalinu, hydrostatický tlak, vztlaková síla působící na těleso v kapalině, Archimédův zákon, potápění, plavání a vznášení se těles v kapalině</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Seminář z fyziky			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu atmosférického tlaku, • určí, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak <ul style="list-style-type: none"> • chápe funkci motoru • popíše s pomocí obrázku funkci čtyřdobého zážehového a vznětového motoru • popíše s pomocí obrázku funkci dvoudobého motoru <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje podmínky nutné pro průchod el. proudem • nakreslí jednotlivé součásti elektrického obvodu • sestaví jednoduchý nerozvětvený a rozvětvený el. obvod • zná a převádí jednotky el. proudu a napětí • popíše vodič a izolant el. proudu a vyjmenuje příklady • vysvětlí, jaký fyzikální jev využíváme v tepelných el. spotřebičích • vysvětlí, na kterém fyzikálním jevu je založena činnost pojistky • vysvětlí stavbu a činnost elektrického zvonku • zná zásady bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními 	<p>Mechanické vlastnosti plynů</p> <p>Pístové spalovací motory</p> <p>Elektrický obvod - elektrický proud v kovech, sestavení el. obvodu, elektrický proud a elektrické napětí, vodiče a izolanty, zahřívání el. vodiče při průchodu el. proudu, tepelné el. spotřebiče, pojistka, el. zvonek, nerozvětvený a rozvětvený el. obvod, bezpečné zacházení s el. zařízeními</p>		

5.2.11 Historický seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Historický seminář je realizován v 7. a 8. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Předmět rozšiřuje vzdělávací oblast Člověk a společnost, rozvíjí znalosti dějin a historických památek Frýdlantska a umožňuje tak uplatnit teoretické znalosti získané především v hodinách dějepisu. Význam semináře tkví nejen v osvojení si základních principů práce historika - badatele, ale i v získání určitého pocitu lokálního vědomí a vlastních kořenů.

Výuka bude probíhat částečně formou exkurzí a v terénu budou žáci poznávat nejen konkrétní historické památky, ale i různá kulturní zařízení (muzeum, archiv,..). Jedním z výstupů bude zpracovávání úkolů zadaných učitelem, příp. projekty či spolupráce s pamětníky a lidmi působícími v oblasti frýdlantské historie. Žáci se naučí vyhledávat a využívat odbornou literaturu, knihovny, internetové zdroje a tyto informace dále zpracovávat. Program semináře bude pružně reagovat na aktuální nabídky (např. výstavy, přednášky, besedy...).

Důraz je kladen na práci ve skupinách a následnou prezentaci výsledků. Výuka probíhá ve třídě, v učebně informatiky či formou exkurze.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Multikulturní výchova.

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme čtení s porozuměním a možnosti pro osvojování základních pojmů historické terminologie
- vytváříme prostor k využívání informací z různých zdrojů a poznatků z jiných předmětů k lepšímu chápání souvislostí
- rozvíjíme u žáků zájem o současnost a minulost frýdlantského regionu
- vedeme k rozlišování podstatného od nepodstatného při zpracovávání a třídění historických informací

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly s vyhledáváním vhodných informací k řešení problémů v různých textech, encyklopediích, mediálních pořadech, na internetu, návštěvou výstav a odborných institucí
- podporujeme vytváření si vlastního názoru při zkoumání historických jevů, událostí a osobností
- vytváříme příležitosti ke kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím, obhajobě vlastních rozhodnutí i přijímání zodpovědnosti za ně

Kompetence komunikativní

- prostřednictvím aktivizujících metod dáváme možnost k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- rozvíjíme u žáků naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění, vhodné reakce, účinné zapojování se do diskuse, obhájení svého názoru a vhodné argumentace
- dáváme příležitosti k získávání poznatků pomocí různých typů textů (mapy, grafy) a dokumentů (videozáznamy, obrazy) i moderních komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

- podporujeme účinnou spolupráci ve skupině a vytváření pravidel práce v týmu
- dbáme, aby na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti byla pozitivně ovlivňována kvalita společné práce
- klademe důraz na diskusi v malé skupině i debatu celé třídy, pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, ocenění zkušeností druhých lidí, respekt k různým hlediskům a poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- podporujeme vytváření si pozitivní představy o sobě samém

Kompetence občanské

- poskytujeme možnost k respektu, ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví při návštěvách muzeí a historických památek
- podporujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění ve svém městě

Kompetence pracovní

- organizujeme činnosti tak, aby samostatně či skupinovou spoluprací byl zajištěn materiál k vyučování i prostředky k jeho zpracování
- vedeme žáky k organizaci své práce a reálnému a odpovědnému posouzení vlastních možností i možností jiných
- vytváříme prostor k tomu, aby žáci rozpoznali kvalitní práci a dobře splněný úkol (podle zadání a předem stanovených kritérií) a aby sami nebo ve spolupráci se spolužáky zhodnotili podle předem stanovených kritérií práci ostatních i vlastní práci

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Historický seminář			List: 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace zpracovává samostatně i v pracovním týmu poznatky vlastní badatelské činnosti vede rozhovor s pamětníkem (pamětníky) a zaznamenává odpovědi, které následně uspořádá, vyhodnotí a samostatně interpretuje vyjádří vlastními slovy vztah minulosti regionu s národními dějinami - odraz minulosti ve vzpomínkách pamětníků <ul style="list-style-type: none"> rozšíří a upevní znalosti o minulosti regionu a města v jeho historických a kulturních souvislostech prohlubuje a upevní vztah k obývanému místu rozlišuje zdroje institucionální a privátní ovládá práci s počítačem k vytvoření mediálního výstupu prezentuje kultivovaně výsledky bádání v mediálních výstupech (počítačová prezentace, plakát, ...) 	<p>Pověsti k frýdlantské minulosti</p> <p>Můj vlastní rodokmen, rodinná historie</p> <p>Jak žili moji předkové</p> <p>Paměť mého města</p> <p>Badatelská činnost</p> <p>Frýdlantsko a Státní hrad a zámek na historické pohlednici a fotografii</p>	<p>MVK Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p>	<p>Exkurze, tematické vycházky,...</p>

5.2.12 Základy strojních konstrukcí

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Základy strojních konstrukcí je vyučován v sedmém a osmém ročníku druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně (devadesátiminutový blok). Výuka probíhá většinou v kmenových třídách nebo v dílně.

Cílem je poskytnout žákům možnost seznámit se se základními činnostmi při sestavování jednoduchých modelů a tvorbě konstrukčních prvků za použití stavebnice. Naučit se základní orientaci a porozumět jednoduchým technickým návodům, výkresům a postupům. Zdokonalit se v rýsování při tvorbě jednoduchých nákresů a využívat technické písmo, různé druhy čar a měřítko při jejich tvorbě. Cvičit představivost a obrazotvornost.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizuje tematický okruh průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- vedeme žáky k praktickému osvojování si práce podle návodu, výkresu, pracovního postupu
- vedeme žáky k vlastnímu pozorování, experimentování a porovnávání výsledků

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky promyslet, naplánovat a vhodně vyřešit problém

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jasnému a kultivovanému formulování a vyjadřování svých názorů
- vedeme žáky k naslouchání druhým, domluvě na společném postupu a k obhajobě vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci ve skupině
- učíme žáky vzájemné spolupráci
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k druhým

Kompetence občanské

- vedeme k pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- umožňujeme tvořivý přístup žáků k plnění zadaných úkolů

Kompetence pracovní

- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- učíme žáky chránit své zdraví a zdraví druhých
- vedeme žáky k vlastnímu profesnímu rozvoji
- vedeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Základy strojních konstrukcí			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • sestavuje a následně demontuje jednoduché stroje za pomoci spojovacích prvků a dílů • pracuje podle slovního návodu, jednoduchého pracovního postupu, náčrtu, výkresu • používá vhodné rýsovací pomůcky • používá různé druhy čar, používá psaní od ruky i podle šablony • načrtne a okótuje jednoduchou součást <ul style="list-style-type: none"> • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Práce s návodem, jednoduchým pracovním postupem, náčrtem a strojním výkresem</p> <p>Druhy čar a jejich použití</p> <p>Psaní podle šablony a od ruky</p> <p>Úprava a popis technického výkresu</p> <p>Náčrt a pravidla kótování</p> <p>Měřítka technického výkresu</p> <p>Zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Zásady první pomoci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak))</p>	<p>Stavebnice</p> <p>Šablony</p> <p>Exkurze</p>

5.2.13 Pracovně technické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Pracovně technické činnosti je vyučován v sedmém až devátém ročníku v časové dotaci dvě hodiny týdně. Obsahem výuky je naplňování očekávaných výstupů stanovených v ŠVP a tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

V předmětu je kladen důraz především na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti a spolupráci. Jedním z cílů je, aby si žáci osvojili dovednosti, které budou moci uplatnit v dalším životě. Metody výuky podporují samostatnost a spolupráci, tvořivost, řešení problémů a hledání jejich řešení.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní práce
- vytváříme příležitosti pro praktické osvojování práce podle návodu

Kompetence sociální a personální

- vedeme k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence pracovní

- vedeme ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládáme různé postupy, které vedou k témuž cíli
- vyhledáváme možná rizika při různých činnostech a hledáme cest k jejich minimalizaci

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 7. - 9.
Vyučovací předmět: Pracovně technické činnosti			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně se zapojuje do činností, zlepšuje svoji zručnost zvládá dovednosti podle svých individuálních schopností, spolupracuje uplatňuje získanou řemeslnou zručnost dodržuje bezpečnost práce, uvědomuje si možnost úrazu a chrání si zdraví i zdraví druhých dovede uplatnit trpělivost, smysl pro přesnost a pracovitost uplatňuje získané dovednosti - transfer 	<p>Práce s různými druhy materiálů, převážně se dřevem</p> <p>Zpracování, technické operace a pracovní postupy</p> <p>Organizace práce - posloupnost činností</p> <p>Význam práce v životě člověka</p>	<p>Př - význam přírody pro člověka M - měření, výpočty, tabulky, ...</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání (pozornost, soustředěnost) Kreativita (pružnost nápadů) Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (respektování, vzájemná podpora a pomoc)</p>	

5.2.14 Kreativní dílna

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Kreativní dílna je vyučován v sedmém a osmém ročníku druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně (devadesátiminutový blok).

Výuka probíhá v dílně, ateliéru, případně v kmenové třídě.

Při výuce klademe důraz předně na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, komunikaci, spolupráci a dodržování pravidel společenského chování. Obsah učiva Kreativní dílny souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Dějiny vývoje estetického ideálu pomáhají pochopit historii, kreativní citění motivuje žáka při jeho vlastní práci a rozhodování, estetický názor hraje roli při formování hodnotového žebříčku. Žáci si osvojují a uplatňují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s různými nástroji. Získávají pozitivní vztah k práci a vytváří si zodpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a jejich kvalitě. Získávají různé poznatky v různých oborech lidských činností.

Výuka je zaměřena na rozvíjení tvořivosti a citlivosti, kde se soustředujeme na schopnost vcítění a porozumění. Další funkcí díla je vyjádření sama sebe. Podporujeme schopnost řešit problém, spolupracovat a učit se. Ze všeho nejvíce nám jde o schopnost svobodně se vyjadřovat a hlavně vnímat své okolí. Střídáme práci ve skupinách s individuální činností. Dbáme, aby každý programový celek byl zhodnocen vyučujícím i samotnými žáky. Vedeme žáky k zamyšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce. Využíváme nabídky informačního prostředí. Žáci prezentují výsledky své práce při tradičních školních akcích. Žáci se SPU mají možnost vlastního pojetí práce.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tematické okruhy průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vytváříme příležitosti pro praktické osvojování práce podle návodu
- podporujeme poznávání vlastností různých materiálů a jejich využití v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vyjádřit vlastní originalitu a tvořivost při řešení úkolů
- poskytujeme žákům možnost k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- aplikujeme různá řešení při obdobných zadání

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k účinné komunikaci při práci
- využíváme různých informačních zdrojů
- zařazujeme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
- poskytujeme dostatečný prostor k žákově vlastnímu estetickému projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pomoci ostatním
- vedeme žáky k respektování hodnot zvyků a tradic
- podporujeme spolupráci ve dvojicích nebo v malé skupině
- přiřazujeme různé role ve skupině a umožňujeme jejich prožívání
- poskytujeme prostor pro osobité kreativní projevy žáků při výrobě vlastních děl
- podporujeme u žáků pocit sebedůvěry a sebeúcty
- sledujeme úspěšnost žáků při práci a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence občanské

- budujeme u žáků pozitivní postoj a smysl pro kulturu a tvořivost
- otevíráme prostor pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- organizujeme kulturní akce a vedeme žáky ke správnému chování při jejich návštěvách

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vedeme žáky k osvojování různých technik a používání potřebných nástrojů, či strojů
- vyhledáváme možná rizika při různých činnostech a hledáme cesty k jejich minimalizaci
- vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Kreativní dílna			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu • vytváří přiměřenými pracovními postupy a operacemi na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálů - přírodniny, papír, karton, textil, modelovací hmota, folie, plasty aj.</p> <p>Materiály a techniky plastického vyjadřování - tvarování modelovací hmoty, tvarování papíru, tvarování kovových prvků a konstruování z pevných prvků</p> <p>Další techniky - koláž, frotáž, muchláž, asambláž, výtvarné objekty</p> <p>Kombinované techniky</p> <p>Jednoduché pracovní postupy a organizace práce</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>Lidové zvyky a tradice</p> <p>Zásady hygieny a práce</p> <p>Zásady první pomoci</p> <p>Význam práce v životě člověka</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Kreativita (tvořivost, dotahovat nápady do reality, pružnost nápadů) Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (respektování, vzájemná podpora a pomoc)</p>	<p>Námětové okruhy:</p> <p>Podzim</p> <p>Vánoce</p> <p>Zima</p> <p>Masopust</p> <p>Velikonoce</p> <p>Valdštejnské slavnosti -výstava</p> <p>Jaro</p> <p>Léto</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Kreativní dílna			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná hlavní části šicího stroje a správně s nimi zachází umí vyměnit jehlu, vyměnit a navléknout nit do šicího stroje, vyměnit a navinout nit do cívky vyrábí jednoduché předměty z textilu podle šablony obkresluje a vyrábí jednoduché stříhy z papírové předlohy stříhá textil podle papírových stříhů sešívá a obšívá nastříhaný textil udrží pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu 	<p>ZÁKLADY ŠITÍ Vybavení a potřebné pomůcky při šití</p> <p>Druhy textilu a jeho použití Výroba dekorace z textilu</p> <p>Výroba stříhů a stříhání textilu</p> <p>Výroba a šití jednoduchých částí oděvů</p> <p>Možnosti úpravy a opravy oděvů</p> <p>Úklid pracovního místa, čištění pomůcek a šicího stroje</p> <p>Bezpečnost a hygiena při práci</p> <p>Základy první pomoci (úraz elektrickým proudem, pořezání, stříhnutí, píchnutí jehlou šicího stroje)</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj Kreativita (tvořivost a originalita)</p>	<p>Exkurze:</p> <p>Textilní výroba (závod)</p> <p>Obchod s textilem</p>

5.2.15 Přírodovědné praktikum

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento volitelný předmět je určen pro zvědavé žáky sedmého a osmého ročníku s touhou probádat přírodu svého životního prostoru - kraje kolem Smědého. Vyučuje se ve dvouhodinových (devadesátiminutových) blocích v učebně, mnohem častěji mimo školu na terénních exkurzích a v osvětových zařízeních.

Vzdělávacím obsahem navazuje především na předmět Přírodopis, dále i na Zeměpis, Člověk ve společnosti, Pracovní činnosti, nedílnou součástí je průřezové téma Environmentální výchova.

Jde o předmět prakticky zaměřený, proto jeho základními metodami práce jsou přímá pozorování a měření, pokusy, práce s informacemi, zpracovávání výsledků a jejich prezentování.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k praktickému řešení problémů

- vedeme k výběru vhodných metod praktického ověření přírodních zákonitostí, k vyhledávání a navrhování a porovnávání různých možností řešení problému
- klademe důraz na vysvětlení vlastních výsledků a zformulování závěrů, aktivujeme žáky, aby své praktické zkušenosti porovnávali navzájem a porovnávali je s odbornými názory
- dbáme, aby dodržovali pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence komunikativní

- podporujeme, aby vyjadřovali své názory, naslouchali a diskutovali, rozvíjíme u žáků schopnost vyvozovat a formulovat srozumitelné závěry a využívat k tomu dostupné informační zdroje

Kompetence sociální a personální

- aktivujeme ke spolupráci ve skupině, respektování stanovených pravidel, přijímání odpovědnosti za splnění svého dílčího úkolu, jako části celkového úspěchu skupiny
- dáváme prostor ke zhodnocení své i skupinové práce podle kritérií a prezentování společných výsledků

Kompetence občanské

- učíme chápat jedinečnost okolní přírody a význam trvalého uchování jejích hodnot, podporujeme každou ochotu se na tom podílet
- ověřujeme, že chápe základní ekologické souvislosti a problémy a podporujeme jejich zodpovědný přístup k okolnímu životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 7. - 8.
Vyučovací předmět: Přírodovědné praktikum			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prozkoumá a rozliší rostlinné orgány, pracuje s lupou • prozkoumá a pozoruje vnitřní stavbu rostlin výrazně přizpůsobených životním podmínkám, pracuje s lupou a mikroskopem • vypěstuje rostlinu ze semene a zaznamená vývin • zúčastní se výsadby dřeviny v krajině a uvědomí si významy lesa • prozkoumá půdní organismy a určí jejich role • prozkoumá vodní bezobratlé a určí jejich role • uvědomí si vliv zásahů člověka na fungování vazeb v přírodě • uvědomí si význam udržení pestrosti, biodiverzity, v krajině • připraví svoje grafické a digitální výstupy pro školní prezentaci 	<p>Od kořenů k vrcholům rostlin</p> <p>Od povrchu dovnitř</p> <p>Od semene k semení</p> <p>Fungování ekosystémů - potravní řetězce</p> <p>Mizící světy</p> <p>Mediální světy</p>		<p>Od tropů k pólu (BZ)</p> <p>Život v půdě Od hladiny ke dnu - život ve vodě Za posledními jedinci (ZOO)</p>

5.2.16 Cvičení z českého jazyka a matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka a matematiky je realizován v 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací (devadesátiminutový blok). Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura a Matematika a její aplikace.

Výuka probíhá v běžné třídě, učebně s interaktivní tabulí nebo v učebně informatiky. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje na vyučovací předmět Český jazyk a literatura a Matematika. Žáci jsou zde vedeni k logickému myšlení a uvažování a k upevňování a prohlubování vědomostí získaných v těchto hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí v tomto předmětu, jsou shodné jako u předmětů Český jazyk a literatura a Matematika.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka a matematiky			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL- 9-2-08) samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02) v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí (ČJL-9- 2-07) správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06) 	<p>Cvičení z českého jazyka Jazyk a jeho útvary</p> <p>Seznámení s jazykovými příručkami</p> <p>Nauka o slovní zásobě, její obohacování Význam slov</p> <p>Psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách Souhláskové skupiny, zdvojené souhlásky, předpony s-, z-, vz-, skupiny bě/bje, vě/vje, pě/pje, mě/mně</p> <p>Určování slovních druhů</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí Věta jednočlenná, větný ekvivalent, věta dvojčlenná Věta hlavní a vedlejší Druhy vedlejších vět Významové poměry mezi větami hlavními, vedlejšími a souřadně spojenými větnými členy</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka a matematiky			List: 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní slohové postupy, rozezná hlavní funkci a účel textu (ČJL-9-1-05) reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (ČJL-9-3-01) prokáže porozumění textu včetně nepísemných typů textu (tabulka, graf aj.) (ČJL-9-3-01) uspořádá text podle textové návaznosti (ČJL-9-3-01) používá elementární literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů (ČJL-9-3-06) orientuje se v literárních druzích a žánrech (ČJL-9-3-06) rozliší literaturu uměleckou a věcnou (ČJL-9-3-05) 	<p>Základní slohové útvary a postupy</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Literární pojmy</p> <p>Literární druhy a žánry</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka a matematiky			List: 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné způsoby a strategie k řešení početních úloh • řeší úlohy z praxe <ul style="list-style-type: none"> • řeší reálné situace s proměnnými • určí hodnotu výrazu • rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání <ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a zkouškou ověřuje správnost výpočtu <ul style="list-style-type: none"> • využívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh <ul style="list-style-type: none"> • určí největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek • používá znaky dělitelnosti <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje tabulky, grafy 	<p>Cvičení z matematiky</p> <p>Celá čísla Desetinná čísla Zlomky Racionální čísla</p> <p>Algebraické výrazy</p> <p>Lineární rovnice a slovní úlohy</p> <p>Procenta, úroky</p> <p>Dělitelnost</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty (tabulky a grafy)</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka a matematiky			List: 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí načrtne a provádí konstrukce geometrických útvarů, využívá potřebnou matematickou symboliku užívá Pythagorovu větu v praxi a při řešení problémových úloh odhaduje a vypočítá praktické úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovinných útvarů odhaduje a vypočítá praktické úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu těles řeší situace vyjádřené poměrem a pracuje s měřítkem určuje vztah přímé úměrnosti a nepřímé úměrnosti užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací <ul style="list-style-type: none"> řeší praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<p>Geometrie v rovině a prostoru Převody jednotek Konstrukční úlohy Pravoúhlý trojúhelník Vlastnosti úhlů Obvody a obsahy rovinných útvarů Objemy a povrchy těles Poměr, přímá a nepřímá úměrnost Souřadnicový systém</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>Didaktické testy</p>		

5.2.17 Audiovizuální technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Audiovizuální technologie (zkr. AVT) je vyučován na druhém stupni v 9. ročníku. Týdenní časová dotace je stanovena na 2 vyučovací hodiny (dvouhodinový blok).

AVT se vyučuje v odborné učebně. Každý žák samostatně pracuje na počítačové stanici odpovídající standardu ICT.

AVT umožňuje všem žákům dosáhnout pokročilé úrovně informační gramotnosti. Volitelný předmět je zaměřen na tvorbu digitálních fotografií, videa a zvukových efektů. Žáci vytvoří pokročilé prezentace, pořídí fotografie, upraví zvukové stopy, natočí reportáže, interview a upoutávky, krátká vystoupení, scénky a dokumenty. Pomocí multimédií zaznamenáme zajímavé dění na naší škole a důležité události kolem nás.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí v tomto předmětu, jsou shodné jako u předmětu Informatika.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Audiovizuální technologie			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří prezentaci na zvolené téma • ovládá technologické a aplikační nástroje pro tvorbu a úpravy fotografií. • pořídí digitální fotografii a provede její úpravy pro výstupní podobu • ovládá technologické a aplikační nástroje pro pořizování a úpravy zvuku • zaznamená digitálně zvukový vstup (hudba, řeč, zvuky) • provede úpravu záznamu (odstranění šumu, ruchu, přidání efektů, změnu formátu) pro výstupní zvukovou stopu • ovládá technologické a aplikační nástroje pro pořizování a úpravy obrazu • zaznamená digitálně obrazový vstup (video, film) • provede úpravu záznamu (odstranění šumu, ruchu, přidání efektů, titulků, změnu formátu a rozlišení) pro výstupní obrazovou stopu • spolupracuje v týmu 	<p>Pokročilá tvorba prezentace</p> <p>Tvorba a úpravy digitální fotografie</p> <p>Tvorba, záznam a úpravy digitálního zvukového (audio) záznamu</p> <p>Tvorba, záznam a úpravy digitálního obrazového (video, film) záznamu</p> <p>Tvorba audiovizuálních materiálů v redakčním týmu</p>		

5.2.18 Chemická praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemická praktika je vyučován v 9. ročníku druhého stupně v rozsahu dvou hodin týdně (devadesátiminutový blok) v kmenové třídě a v učebně chemie.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vyučovací předmět Chemie.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování a pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi. Výuka je zaměřena především prakticky.

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí:

Příspěvek povinně volitelného předmětu k rozvíjení klíčových kompetencí plně vychází z kompetencí, jichž žák dosahuje v rámci běžného vyučovacího předmětu chemie. Zdůrazňujeme tedy jen ty, které jsou pro volitelný předmět zásadní.

Kompetence k učení

- žáky vedeme ke čtení s porozuměním, k samostatné práci s textem
- trváme na věcně správném užívání termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- u žáků podporujeme hledání, navrhování či používání různých metod řešení
- využíváme různé způsoby třídění a zpracování informací (tabulka, graf, ...)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k logickému a věcně správnému formulování myšlenek, názorů a závěrů
- využíváme různé informační a komunikační prostředky (text, mluvené slovo, obraz, model, schéma, náčrt, tabulka, graf)
- podporujeme zapojení žáků do diskuse při vyučování

Kompetence sociální a personální

- využíváme práci ve dvojicích a ve skupinách
- podporujeme spolupráci žáků mimo vyučovací hodiny

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Ročník: 9.
Vyučovací předmět: Chemická praktika			List: 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá systematické a dvousložkové názvosloví, u nejběžnějších organických látek i názvosloví triviální • určí základní uhlovodíky a deriváty uhlovodíků na základě modelů těchto látek, modely samostatně sestavuje • určí, které vlivy přispívají ke zvětšení a které ke zmenšení skleníkového efektu • vysvětlí pojmy emise, imise, smog • určí (pro konkrétní případy) způsoby ochrany člověka před škodlivými účinky chemických látek • orientuje se v základní problematice trvale udržitelného rozvoje • uvede významné osobnosti z oblasti chemie 	<p>Organické sloučeniny</p> <p>Chemie, životní prostředí a náš život</p> <p>Osobnosti z oblasti chemie</p>		

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Každé hodnocení klasifikačním stupněm (známkou) je doplněno příslušnou váhou známky. Váhou známky se rozumí celé číslo v rozsahu od 1 do 5, které určuje, jakou důležitost přikládá učitel daného vyučovacího předmětu známce v rámci své klasifikace, a to v závislosti na povaze a obtížnosti ověřování znalostí. Pravidla pro používání váhy známek a podrobné informace k hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou uvedena v příloze školního řádu – Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhoduje ředitel školy o použití slovního hodnocení, popř. kombinaci obou způsobů hodnocení, na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Zásady hodnocení prospěchu žáka

- uplatňování přiměřené náročnosti
- uplatňování pedagogického taktu vůči žákům
- připustit určitou indispozici
- nutnost opírat se o dominantní kladné vlastnosti
- pochvala a pozitivní hodnocení je nejen odměnou, ale i stimulem k většímu úsilí
- hodnotí se celkové výkony s ohledem požadavků osnov

Zásady sebehodnocení prospěchu žáka

- vhodná náročnost
- schopnost posoudit se objektivně
- ohledy vůči věku
- možnost indispozice
- uplatňování sebekritiky
- pozitivní sebekritika
- ocenění sama sebe
- schopnost přiznat si chybu

Získávání podkladů pro hodnocení prospěchu žáka

- diagnostické pozorování
- sledování výkonů
- sledování připravenosti na výuku
- různé druhy zkoušek (písemné, grafické, ústní)
- tematické písemné práce
- analýza různých činností
- konzultace s vyučujícími, třídními učiteli, PP poradnou
- rozhovor se samotným žákem
- rozhovor se zákonným zástupcem žáka

Získávání podkladů pro sebehodnocení prospěchu žáka

- individuální nezávazný rozhovor s žákem
- nezávazný rozhovor v menším kolektivu (skupině)
- neformální rozhovor v kolektivu třídy
- individuální rozbor úspěchů žáka
- individuální rozbor příčiny neúspěchu žáka
- rozbor úspěchů celé skupiny
- analýza činností, které vedou k úspěchu žáka
- analýza situací a činností, které vedou k neúspěchu žáka
- konkrétní příčiny neúspěchu žáka
- analýza domácí přípravy žáka
- rozbor momentů selhávání i v případě pečlivé přípravy žáka

Informace o prospěchu žáka

zákonného zástupce dle potřeby a přání je nutno informovat, provádí:

- třídní učitel
  - vyučující daného předmětu
  - výchovný poradce
  - ředitel školy
-
- prostřednictvím žákovské knížky na škole on-line
  - na konzultačních hodinách
  - na případných třídních schůzkách
  - prostřednictvím třídních důvěrníků
  - v akutním případě kontaktují okamžitě osobně nebo telefonicky
  - třídní učitel informuje prokazatelně - do ŽK na škole on-line, může použít v případě vážného prohřešku i jinou formu (např. doporučený dopis)

Hodnocení chování žáka

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování včetně dodržování řádu školy.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré):

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé):

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé):

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a dovedností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností a dovedností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Celkový prospěch

Prospěl(a) s vyznamenáním - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

Prospěl(a) - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení hodnocen stupněm 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

Neprospěl(a) - je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení hodnocen stupněm 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí

Nehodnocen(a) - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci prvního pololetí

Celkové hodnocení žáka

- **Do vyššího ročníku postoupí žák**, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP pro ZV s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- **Nelze-li žáka** pro závažné objektivní příčiny **hodnotit na konci prvního pololetí**, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení **náhradní termín** a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději **do dvou měsíců** po ukončení pololetí. Není-li možné hodnocení ani v náhradním termínu, žák se za prvního pololetí nehodnotí.
- **Nelze-li žáka** pro závažné objektivní příčiny **hodnotit na konci druhého pololetí**, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení **náhradní termín** a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději **do konce září následujícího školního roku**. Do té doby žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník popř. znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka **pochybnosti o správnosti hodnocení** na konci prvního nebo druhého pololetí, může **do tří pracovních dnů** ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, **požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení**.
- **Komise žáka přezkouší** neprodleně, nejpozději **do deseti dnů**. Výsledek přezkoušení oznámí ředitel školy žákovi a zákonnému zástupci žáka prokazatelným způsobem. **Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení**.

Komisionální a opravné zkoušky

- 1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- 2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- 3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- 4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- 1) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.
- 2) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- 3) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, atd.), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- 4) Počet známek pro hodnocení žáka za klasifikační období v jednotlivých vyučovacích předmětech je uveden v příloze školního řádu – Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Podklady pro hodnocení získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
- 5) Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
- 6) Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- 7) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zákonným zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do školního informačního systému Bakaláři - současně žákům.
- 8) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 9) O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 10) Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, atd.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

- 11) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- 12) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a výsledky práce, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.
- 13) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
- 14) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- 15) Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají. Průběžnou klasifikaci mohou zákonní zástupci sledovat na SOL.
- 16) Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na konzultačních hodinách. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně. Termíny konzultačních hodin jsou stanoveny a zveřejněny na webu školy a na SOL.
- 17) V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonného zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- 18) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům žáka.

- 19) Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména: neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- 20) Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 1) Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských přepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
- 2) Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- 3) Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- 4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 5) Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- 6) Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- 7) Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
- 8) Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- 9) V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- 10) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Charakteristika klasifikačních stupňů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

známka	učivo	úroveň myšlení	vyjadřování	aplikace, řešení	píle, zájem
1	bezpečně ovládá	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné, přesné vyjadřování	spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí, pracuje svědomitě, samostatně, s jistotou	aktivní, zájem
2	ovládá	uvažuje samostatně	celkem výstižně	užívá vědomostí a dovedností při řešení úkolů, malé - ne časté chyby	učí se svědomitě
3	v podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	nedovede se dost přesně vyjádřit	úkoly řeší za pomoci učitele, s pomocí odstraňuje své chyby	v učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4	ovládá jen částečně, značné mezery ve vědomostech	myšlení nesamostatné	myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi	dělá podstatné chyby, nepadno je překonává	malý zájem o učení, potřebuje pobídky a pomoc
5	neovládá	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedovede splnit ani za pomoci učitele	veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné

Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

- 1) Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
- 2) Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Závěrečná ustanovení:

- 1) ŠVP je veřejným dokumentem, bude umístěn ve sborovně školy a kanceláři ZŘ, ŘŠ. Do ŠVP může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.
- 2) Zákonní zástupci jsou o vydání ŠVP informováni prostřednictvím webových stránek školy, vývěsní tabule školy ve městě u pošty.

Dne 27. 8. 2007

Mgr. Věra Dunajčíková
Ředitelka školy

7 Příloha č. 1

Doplnění kapitoly 3 Charakteristika ŠVP v souvislosti se změnami k 1. 9. 2016.

7.1 Plán pedagogické podpory (PLPP)

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně:

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a speciálního pedagoga.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou speciálního pedagoga. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory speciálního pedagoga plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory speciální pedagog vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, speciální pedagog doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

7.2 Individuální vzdělávací plán (IVP)

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, speciální pedagog doporučí zákonnému

zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný speciální pedagog. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením speciální pedagog. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory speciálního pedagoga individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

7.3 Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je uvedena v RVP.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1

vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení - čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

7.4 Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy):

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

Organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)

- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání